29/30

KASIM · ARALIK

DEMOKRASİ VE TOPLUMSAL İLERLEME SAVAŞIMI ENGELLENEMEZ

DİSK

TÜRKİYE
DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK YAYINI

ÜYELERİMİZE VE DİĞER OKURLARIMIZA ÇAĞRI

DİSK Yönetim Kurulu Bakanlar Konseyi ortak toplantısında varılan prensip kararı, DİSK Yürütme Kurulunun toplantısında onaylandı ve Konfederasyonumuzun onbeş günlük yayın organı DİSK'in Sesi gazetesi, 1 Aralık 1976 tarihinden itibaren yayın hayatına başladı.

Bu, aynı zamanda, DİSK 5 nci Genel Kurul kararları arasında yer alan ve «DİSK'in en az haftalık bir yayın organına sahip olması»nı öngören 7 No. lu kararın hayata geçirilmesi yolunda atılmış önemli bir adım niteliğindedir.

Şimdi önümüzde duran görev, bu adımın da, üye ve diğer okurlarımızın aktif katkılarıyla kollektif olarak başarıya ulaştırılmasıdır.

Sendikal demokrasinin ve sendikaların yığınlarla bağlantısının pekiştirilmesinde, diğer birçok biçimler yanında; mektupların, haberleşme ağının kurulması, önem taşır. Mektuplar, hemen her zaman karar almaya bir malzeme, bir dayanak, bir çıkış noktası oluyor. DİSK'in merkezi ve basın-yayın faaliyetlerine sahip olması isteği ve bu yoldaki atılımlar da, büyük ölçüde, üyelerimizin artan etkinliğinin bir sonucudur. Üyelerimizin bu etkinliği, konfederal düzeydeki çalışmalarımızın demokratizmini derinleştiriyor, böylece kollektif prensiplerin genişlemesine büyük ölçüde katkıda bulunuyor. Ortaya konan çalışmalara yardım edebilecek nitelikteki çeşitli düşünce ve önerilerin tarafımıza ulaşması, bunların elden geldiğince değerlendirilmeye çalışılması, basın-yayın faaliyetlerimizdeki yöntemleri netleştiriyor, belirliyor.

DİSK, Basın Yayın ve Tanıtma Dairesi, disiplinli ve yaratıcı yanaşımları gerektiren tüm görevlerimizin çözümünde, üyelerimizle ve okurlarımızla olan bağının kollektif bir duruma yükseltilmesinin gereğine, baştan beri, bu nedenle dikkatleri çekmiştir.

Ve zaten bugün, işçi sınıfının bilimsel çalışma stilinin diğer vazgeçilmez çizgileriyle birlikte demokratikliği, titizliği, yeterliliği..., sendikal örgütümüzün bütün kademelerinde çalışan arkadaşlarımız için zorunlu nitelikler haline gelmiş bulunuyor.

Hepimizi yüreklendiren somut durum budur.

Dostça selâmlarımızla.

DİSK BASIN YAYIN
VE TANITMA DAİRESİ

29/30

1976

KASIM - ARALIK

DİSK

İÇİNDEKİLER | SAYFA

Sahibi: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu adına, Genel Başkan: KEMAL TÜRKLER ● Yazı İşleri Müdürü: Hüsnü DİLLİ ● İdare yeri: DİSK, Merter Sitesi, Sendikalar Binası, Aksaray/İSTANBUL ● Telefon: 25 89 68 ● Gönderilen yazı, resim vb. yayınlansın yayınlanmasın iade edilmez ● Bağışlar için posta çeki No: 96 814 ● Dizgi: kent Matbaası ● Baskı: Öz - Akın Matbaası ● Film ve Montaj: Tab Grafik ● Baskı tarihi: 28-1-1977

Türkiye'de ve dünyada tüm emekçiler eski yılı geride bırakmanın, yeni yıla girmenin heyecanını ve sevincini yaşarlar. Oysa, yüz milyonlarca insan artan bir açlık, yokluk ve baskı koşullarında yeni yılı karşılamaktadır. Onbinlerce, yüzbinlerce insan siyasal yada diğer nedenlerden dolayı yeni yıla ailelerinden ve sevdiklerinden ayrı, hapishane ve zindanların karanlıklarında girmek zorundadır. Tutuklu olmanın nedenleri genellikle ya baskı ve zulüm rejimine karşı direnmek, yada hırsızlık, cinayet, zina ve kaçakçılıktır. Adi suçların temelinde insanın insanı sömürdüğü toplumsal düzenin sonucu olan eşitsizlik, adaletsizlik, kültürsüzlük ve kötü yaşam koşulları vardır. Siyasal tutukluların suçları da bu düzene karşı, sömürüsüz, özgür ve insanca bir düzen için örgütlenmek ve davranmaktır. Böylesi bir düzenin kurulması tutuklanma nedenlerini ortadan kaldıracaktır.

Evet, hapishanelerin havasız ve sefil hücrelerinde, koğuşlarında ve işkencehanelerindekiler dahil, tüm emekçiler yeni bir yıla girmenin heyecanı içindeler. Içerdeki ve dışardaki tüm emekçiler, tüm ilericiler için bunun tek bir temel nedeni vardır. Bu neden, özgürlüğüne, eşitliğe ve insanca, sömürüsüz bir kardeşlik düzenine olan özlemdir, büyüyen tutkudur. Bu neden, yüzmilyonlarca emekçinin eskiye olan güvensizliği, nefreti, yeni olan herşeye karşı eğilimi, güveni ve umududur. Her emekçi daha iyi yaşam koşullarına kavuşmanın umuduyla eski yıldan yeni yıla girmektedir. Birer birer her emekçinin, her halkın özel istemleri vardır. Örneğin Güney Afrika, Namilya, Rodezya, halklarının en güyük istemi ırkçı beyaz azınlık rejimine, sömürgeciliğe son vermek, kurtuluş savaşını kazanmaktadır. Şili, Brezilya, Güney Kore, Uruguay emekçileri için faşist rejimleri devirmek, özgürlüğe kavuşmak diğer sorunların çözümlenmesinin ön şartıdır..

Fransa, İtalya gibi gelişmiş kapitalist ülkelerde en birinci ve güncel sorun buhrana son verecek demokratik hükümetlerin kurulmasıdır. Ülkemizde büyük çoğunluğun en acil ve en büyük özlemi faşist cinayetlere, baskılara, hayat pahalılığına, yokluğa son verecek koşulların yaratılmasıdır. Yani, MC'nin yerini, ilerici bir iktidarın almasıdır. Tüm insanlığın önde gelen ve diğerlerini bastıran istemi kalıcı ve sürekli bir dünya barışının sağlanması, her türlü savaşa son verilmesidir.

1977 yılı siyasal tutuklara özgürlük yılı olarak ilân edilmiştir. Onbinlerce yurtsever, ilerici yeni yılı bu şekilde değerlendirmektedir.

Tartışılmayacak denli haklı olan bu istemlerin gerçekleşmesi için 1977'nin yeni bir yıl olması yeterli mi? Bu istemler kendiliğinden gerçekleşebilir mi? 1975'den 1976'ya girerken de bu istemlerin önemli bir bölümü emekçilerin en acil gereksinimleri arasındaydı. O halde nedir bu heyecan ve sevinç?

Birincisi, az önce belirttiğimiz gibi, insanların, yani emekçilerin yeni olan her şeye, yeniliğe, ilerlemeye, hattâ zamanın ilerlemesine de olan güvenleri ve gereksinimleridir. İkincisi de, nasıl 1976 1975'e oranla daha yeni bir yıl olmuşsa, 1977'de de emekçiler geçen yıla oranla daha ileri başarılara daha yakın hissetmektedirler kendilerini. Demek ki, yeni olan rakamların ilerlemesi, yaşça ihtiyarlamak değil, eskinin kokuşup; çürüdükçe en insancıl, en kutsal değer ve istemlerin da-

ha da somutlaşması ve ilerlemesidir. Yeni olan, emekçilerin, halkların bu istemleri için verdiği savaşımın başarılı sonuçlarının yeni yılda daha da yaklaşmasıdır. Yeni olan, umudun duygusallıktan kurtulup yaşamın ta kendisi olmaya yönelmesi ve böylece mücadeleye katılanların sayısının daha da çoğalacağına olan güvenin her yeni yılda hızlanarak artmasıdır.

Zafer için mutlaka gerekli olan bu güvenin artmasını sağlayan bir başka neden de, emekçilerin hiç bir gereksinimine cevap vermediği hiç bir sorununu çözümlemediği, hiç bir gereksinimine cevap vermediği için eskiyen sisteme karşı büyüyen güvensizlik ve nefrettir. Geçen her yılla beraber eskiye olan öfke yükselmekte ve her yeni yılla beraber yeniye, ilerlemeye karşı olan özlem bilinçlenmekte, örgütlenmekte ve harekete geçmektedir.

Geriye, eskiye ve aşılmış olana geri dönüş yoktur. Dünyamız değişmekte ve halkların, insanların her yönden gelişmesini engelliyen setleri bir bir aşarak ilerlemektedir. Her geçen yıl bunun örnekleriyle doludur. 25 Nisan 1974'de 48 yıllık Salazar faşizmi devrildi ve Portekiz özgürlüğe kavuştu. 1 Ağustos 1975'de Helsinki'de sona eren Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı kararları barış içinde birarada yaşama politikasını uluslararası ilişkilere yön veren temel ilke olarak onayladı. Aynı yıl Mozambik, Gine ve Angola sömürgeciliğe son vererek ulusal ve toplumsal kurtuluş zaferini elde etti. Emperyalistlerin ikiye ayırdığı Vietnam 1976'da birleşerek Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti olarak Sosyalist sisteme katıldı. 1976'nın Aralığında Şili'li faşistler, 3 yıldır mahkeme önüne çıkaramadıkları Luis KORVALAN'ı serbest bırakmak zorunda kaldılar. Dünya Barış Konseyi'nin bir yıl önceki çağrısı 1 Eylül 1976'da sona erdi. Barış, yumuşama ve silâhsızlanma için her ulustan milyonlarca imza toplandı. Ülkemizde 1 Mayıs uluslararası işçi bayramı tam 51 yıllık fiili yasaklanmadan sonra yüzbinlerin katılmasıyla kutlandı.

Barıştan ve ilerlemeden yana olan insanlık her yıl yeni başarılar elde ederken siyasal güçler dengesini hızla ilerici, anti-emperyalist güçlerden yana değiştirmektedir. Yukarda sıraladığımız sadece birkaç örnek bile emperyalistlerin, gerici ve faşist güçlerin durmadan mevzi yitirerek geriye çekilmek zorunda kaldıklarını göstermektedir. Aynı sıcak savaşta olduğu gibi geriye çekilmek demek güç yitirmek, manevra alanının daralması ve insiyatifi elden kaçırmak demektir. Dünyanın bir bölgesinde bozguna uğrayan emperyalist-sömürgeci-gerici çevreler, bir başka bölgeyi kan ve ateşe boğmak için tüm olanaklarını seferber etmektedirler. Eski yıllarda, dünya savaşı ve doğrudan müdahale emperyalistlerin olanakları arasında sayılırdı. Ancak, askerî ve diğer alanlarda güçlü bir sosyalist sistemin varlığı, barış yolunda elde edilen kazanımlar, gelişmiş kapitalist ülkelerde işçi sınıfının yeni bir savaş macerasına katılmayacak kadar uyanık ve örgütlü olması, sömürgeciliğin neredeyse sona ermesi ve halkların toplumsal kurtuluş hareketinin ilerlemesi emperyalistlerin bu olanakları kullanmasına izin vermemektedir. Örneğin Vietnam, Laos ve Kamboçya'da tarihsel (askerî ve siyasal) bir yenilgiye uğrayan ABD, en az Uzak Doğu kadar önemli olan Orta Doğu'ya doğrudan müdahalede bulunamamaktadır; ya da müdahalesine kılıf geçirmek zorunda kalmaktadır. Orta Doğu'da, Güney Amerika'da, Güney Afrika'da gerici, faşist güçleri, ırkçı ve siyonist yönetimleri kullanarak, gelişmekte olan ülkeleri silâhlandırarak, ekonomik abluka altında tutarak ulusların ve halkların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etmelerini engellemeye çalışmaktadır. Lübnan iç savaşı bunun en son ve en trajik örneğidir. Bu iç savaş, emperyalist politikanın geriledikçe ve elindeki olanaklar azaldıkça, daha da saldırganlaştığını göstermektedir. Fakat bu politika, hiç kuşkusuz, birinci ve ikinci dünya savaşlarının çıkış noktası Batı Avrupa'da uğrayacaktır. İtalya'daki son seçimler, Fransa'da birleşik sola oyların % 56'sını veren anketler, İspanya'da yıkıma giden faşizm ve fiili kazanımlar, bunu göstermektedir.

Ülkemizdeki siyasal gelişim dünyadaki bu gelişime uygundur. Bunun en somut kanıtı MC'nin son günlerini yaşamasıdır. Yöneticileri hırsızlık, akrabalarına talan olanakları vermekle, rüşvet ve şerefsizlikle, yalancılık, faşistlik ve ırkçılıkla suçlanan MC, eğer hâlâ daha işbaşında ise, bunun bir tek nedeni vardır. O da bu suçlamaların doğruluğudur.

İşçi sınıfımız, emekçi halkımız yeni yıla gerçekten büyük bir heyecanla ve MC'den kurtulabilmenin özlemiyle giriyor. Bu özlemin gerçekleşmesi olanaklıdır. Ülkemiz için 1977'nin en önemli olayı hiç kuşkusuz genel seçimler olacaktır. 20 - 21 Aralık tarihlerinde toplanan DİSK Genel Yönetim Kurulu seçimlere MC'siz girmek ve seçimlerden ilerici, demokratik bir iktidarla çıkmanın en güncel ve en acil hedef olduğunu vurguladı. Tüm çalışanlar, tüm aydınlar için yeni yılın yeniliği ve müjdesi bu hedefe varmak olacaktır. Bu nedenle, tekellere ve MC'ye karşı olan herkes, yeni yılda, işçi sınıfının öncelikle yüklendiği bu göreve katılmalıdır.

ileri demokratik bir düzen için: birlik-dayanışma-mücadele

DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER yeni yıl dolayısıyla kamu oyuna aşağıdaki açıklamayı yapmıştır.

1977 yılına girerken, geçtiğimiz yıl içinde dünya ve ülkemizdeki gelişmelerin iki ana özelliğini öncelikle vurgulamakta yarar vardır. 1976'nın değerlendirmesi 1977'ye de ışık tutacaktır. **Birincisi, barış ve ilerlemeden yana olan dünya ilerici güçleri yeni başarılar ve yeni mevziler elde etmişlerdir. İkincisi, savaş ve sömürüden yana olan dünya gerici güçleri, emperyalizm gerilemeye, güç ve mevzi kaybetmeye devam ettikçe, daha da hırçınlaşmış ve saldırgan olmuştur.**

Önce Fransız, sonra Amerikalı emperyalistlerin ikiye böldüğü ve güneyini işgal ettikleri Vietnam 1976'da birleşerek Vietnam Cumhuriyeti adını almıştır.

Sri Lanka Cumhuriyeti'nin başkenti Kolomba'da 5. Bloksuz Ülkeler Konferansı 86 ülkenin hükümet ve devlet başkanlarının katılmasıyla toplanmıştır. Üçüncü Dünya denen azgelişmiş ve gelişmekte olan ülkeleri biraraya getiren bu Konferans, Avrupa Güvenlık ve İşbirliği Konferansı kararlarını desteklemiş, uluslararası sorunlarda şiddet ve saldırı yolunu reddetmiş, emperyalizm ve yeni sömürgeciliğin sömürü ve yağmasına karşı yeni ekonomik düzenin kurulmasını, ırkçılığın ve siyonizmin mahkûm edilmesini, ulusal bağımsızlığa saygı istemiştir.

ABD'nin ucuz ham madde deposu ve askeri üs olarak kullandığı Güney Afrika Cumhuriyeti'nde ırkçı ve faşist beyaz azınlık rejimine karşı yerli halkın direnişi yükselmektedir. Birleşmiş Milletlerin kınadığı, barış ve ilerlemeden yana güçlerin protesto ettiği Güney Afrika, Zimbabwe ve Namibya'da ırkçı yönetimler çöküyor; sömürgecilik tüm Afrika kıtasından sökülüp atılıyor.

Sosyalist ülkelerin başını çektiği kalıcı ve sürekli dünya barışı, barış içinde bir arada yaşama ve yumuşama politikası yeni başarılar elde etmiş ve ilerlemenin teminatı haline gelmiştir. Sosyalist ülkeler, barışçı insanlık genel silahsızlanma, askeri blokların kaldırılması ve nükleer, biyolojik, kimyasal silahların imhası ile ikili ve bölgesel saldırmazlık anlaşmalarının imzalanması için gerici ve emperyalist güçleri zorlamaktadırlar.

Bu arada, Uzak Doğu'da bozguna uğrayan Amerikan emperyalizmi, İsrail ve bölgedeki diğer gerici güçler eliyle Lübnan'da iç savaşı körüklemiştir. Falanjist denen faşist güçler, Suriye'nin müdahalesiyle Lübnan ilerici, yurtsever güçlerine, Filistin Direnme Hareketine ve sivil halka karşı korkunç bir katliama girişerek Lübnan'ı ikiye bölmek istemişlerdir. Lübnan ilerici cephesi ülkenin bütünlüğünü korumak, Suriye birliklerinin geri çekilmesini sağlamak ve faşist bir yönetime geçit vermemek için mücadeleye devam ediyorlar.

Juan Carlos yönetimindeki İspanya'da Frankoculuk son demlerini yaşıyor. İspanya halkı, bu arada özellikle işçi sınıfının ilerici sendikası olan İşçi Komisyonları, tüm siyasal, demokratik ve sendikal örgütlerin, tüm siyasal tutukluların serbest bırakılmasını ve geçici demokratik bir hükümetin yönetiminde serbest seçim isti-

yorlar.

Kapitalist sistemin genel bunalımı 1976'da daha da derinleşti. İşsizlik artarken, emekçilerin satın alma gücü ve yaşam düzeyleri geriledi. Fransa ve Batı Almanya'da işsiz sayısı bir milyonun üzerine çıktı. ABD'de işsiz oranı aktif nüfusun % 10'unu geçiyor. İtalya'da, Fransa ve B. Almanya'da diğer kapitalist ülkelerde gerici iktidarlar emekçilerden yeni fedakârlıklar istiyorlar. Felâket getiren uzlaşmayı kabul etmeyen sendikalar, partiler tekellerin ekonomik ve siyasal egemenliğine son verecek ilerici bir iktidar için müdahale ediyorlar. Örneğin, yapılan sondajlar Fransa'da yarın seçim olsa, birleşik solun oyların % 56'sını alacağını gösteriyor. Şili'de faşist cunta iyice tecrit oluyor. İç direniş ve uluslararası baskı Pinochet çetesini Luis Corvalan'ı ve bazı Halkın Birliği Hükümeti yöneticilerini serbest bırakmaya zorladı.

Kapitalist sistemin geri ve bağımlı bir parçası olan ülkemizdeki gelişimin doğrultusu demokrasi mücadelesinin ilerlediğini gösteriyor. MC içi çelişkiler, MC'yi oluşturan her bir partinin kendi başına davranması, MC'nin artan saldırganlığı, sıkıyönetim istemleri, işlenen faşist cinayetler, yasa ve Anayasa'nın her gün çiğnenmesi, Danıştay kararları tekelci sermayenin, egemen güçlerin gerilediğini ve MC'nin sonuna yaklaştığını gösteriyor. Her şeyden önce DİSK ve diğer tüm ilerici parti ve örgütlerin kitlesel demokrasi savaşımı bu gelişimi hızlandıran en önemli faktör olarak ortaya çıkıyor.

Yönetime geldiğinden bu yana ve 1976 yılında MC nüfusumuzun büyük çoğunluğunu oluşturan emekçi halkımız yararına hangi hizmette bulunmuştur, ne yapmıştır? Bu sorunun cevabı, koskoca bir Hiçtir. Kapitalist sistemin bunalımı ülkemizi iyice kıskacına almıştır.

MC'nin politikası bu bunalımı daha da derinleştirmiştir. Başbakan işsiz sayısının 2,5 milyon olduğunu söylemekten çekinmemiştir. Bu 1975'e göre % 13,6 oranında bir artış demektir. Öte yandan enflâsyon ve hayat pahalılığı hızlanarak artmaya devam etmiş; paranın değeri düşmüş ve ücretlerin, emekçilerin satın alma gücü gerilemiştir. Fiyat artışları özellikle belli başlı tüketim mallarında, öncelikle gıda maddelerinde gözlenmiştir.

MC'nin partiler arası bir yarışa dönüşen temel atma girişimlerinin hayali olduğunu rakamlar ortaya koymuş bulunmaktadır. Kalkınma ve büyüme hızları programda saptanan hedeflerin gerisinde kalmıştır. Önceki yıllardan kalan 500 milyon dolarlık tarım ürünü stokunun ihracının sağladığı dövizlere rağmen dış ticaret büyük bir açık vermiştir. Buna rağmen, hayalî firmalar dahil, özel şirketlere yapılması plânlanan ihracata vergi iadesi 1975'e oranla % 1,3 artarak 9 milyar 285 milyon liraya yükselmiştir. 1976'da döviz rezervleri % 33,8 oranında azalmıştır. Sadece Merkez Bankasının üstlendiği kısa vadeli borç miktarı 3,5 milyar dolara çıkmıştır. Uluslararası Para Fonu'na olan borçlar 557 milyon doları bulmuştur. Dış ticaret açığının büyüklüğü ve dış borç Türkiye ekonomisinin emperyalist sanayi ve malî tekellerine daha bağımlı hale getirildiğini göstermektedir.

Kısacası, MC'nin ekonomik politikası ülkemize ve halkımıza yıkım, felâkat ve bağımlılık, yerli ve yabancı tekellere daha çok kâr getirmiştir.

1976 yılında, başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm emekçilerin insanlık onuruna yaraşır özgür ve mutlu bir yaşam mücadelesi gelişerek, güçlenmiştir. MC'nin, sermaye sınıflarının yıkım getiren uzlaşma formüllerini reddederek ilerleyen bu mücadelenin her aşaması MC'nin demokratik ve Anayasal yoldan düşürülmesi hedefiyle birleşmiştir.

En küçük bir ücret artışı, referandum, sendikal özgürlük istemi MC'nin fiili baskısıyla karşılaşmıştır. MC elindeki tüm araçları seferber ederek emekçilerin bilinçlenmesini, örgütletmesini ve sömürüsüz, özgür bir Türkiye için mücadeleye atılmasını önlemeye çalışmıştır.

Bu araçların başında ülkücü denen faşist komandolar, TRT ve çeşitli gerici basın organları eliyle anti-komünizm ve Türk-İş yönetimi gelmektedir. MC açıkça ve resmen DİSK'e karşı savaş ilân etmiş, DİSK'e bağlı sendikalara yetki verilmemesi için genelgeler çıkarmış, bu amaçla işverenlerin yardımına koşmuştur. DİSK'i yok etmek, demokrasi savaşımını durdurmak ve kendi ömrünü uzatmak amacıyla Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurmaya kalkmıştır. Fakat, DİSK'in gelişip, güçlenmesini engelleyememiştir. DİSK 1975 yılında olduğu gibi 1976'da işçi sınıfımızın tek sendikal örgütü olma yolunda ileri adımlar atmıştır. DGM'lere karşı DİSK'in başını çektiği mücadele kısa sürede

tüm demokratik güçlerin ve uluslararası ilerici örgütlerin desteğini almıştır. DGM girişimine karşı ilk ihtar 9 Temmuz'da Bursa'ya onur veren büyük gösteriyle çekilmiştir. DGM yasa tasarısı çıkartılamamıştır. Buna rağmen sermaye sınıfları saldırganlığını hızla sürdürmeye devam etmiştir. Fakat buna karşılık, işçi sınıfımız MC ve sermaye sınıfları karşısında tarihsel önemi olan bir siyasal zafer kazanmıştır.

Burjuvazinin koyduğu fiili yasaklamalara rağmen 51 yıl sonra ilk kez DİSK'in düzenlediği 1 Mayıs dünya işçi sınıfının birlik - mücadele - dayanışma gününe 300.00'in üzerinde emekçi katılmıştır. Bu gösteri Türkiye işçi sınıfı hareketi için tarihsel bir dönüm noktası olmuştur.

Öte yandan 11 Nisan günü Genel Sekreterimiz Ibrahim GÜZELCE'nin ölümü, başta DİSK bünyesi olmak üzere, sosyalizmden yana olan tüm ilericileri büyük bir acıya sokmuştur. 14 Nisan günü düzenlenen cenaze töreni, bir iş günü olmasına rağmen, işçi sınıfımızın hiç bir zaman devrimci önderliğini unutmayacağını göstermiştir.

DİSK'in gelişimini, demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşımının güçlenmesini engelleyemeyen tekelci sermaye yeni önlemler almaya yönelmiştir. Bu amaçla, Işveren Sendikaları Konfederasyonu grevleri kırmak, sendikaları çökertmek ve lokavtlar ilân etmek üzere 1 milyarlık bir dayanışma fonu kurma kararı almıştır. İkinci olarak, DGM'yi protesto hareketini fırsat bilerek binlerce DISK üyesi işçi ve temsilciyi işten çıkarmışlardır. DİSK, bu üyelerimizin brüt ücretlerinin % 50'sini verdiği gibi, 24 Eylül'de toplanan Olağanüstü Genel Kurul'unda Dayanışma Fonu kurmayı kararlaştırmıştır. Ayrıca, 23 Eylül günü toplanan Genel Temsilciler Meclisi ve Genel Kurul, beni hedef alarak DİSK'e karşı yoğun ve çirkef bir kampanyaya girişen gerici basın ve güçler karşısında DİSK'in parçalanmaz bir bütün olduğunu dost - düşman herkese duyurmuştur. Daha sonra, DİSK yönetim organları DİSK İşsizlik Fonu'nun kurulmasına karar vererek, üyelerimizi işsizlik ve açlıkla tehdit eden işverenlere karşı gereken cevabı vermiştir.

Bu arada, DİSK'in ve tüm ilerici, demokratik örgütlerin baskısı sonunda MC işçi - memur ayrımı konusunda hazırladığı kararnameyi açıklamak zorunda kalmıştır. Kararname, binlerce emekçiyi işçi statüsüne alarak sendikalaşma hakkına kavuşmasını sağlarken, soruna köklü bir çözüm getirmemiştir. Öte yandan, örneğin Türk-İş'e bağlı Sağlık-İş sendikası serbestçe örgütlenmeye çalışırken, DİSK'in sendikalaşma hakkına kavuşan sağlık personeli içinde örgütlenmesi önlenmeye çalışılmaktadır. Her şeye rağmen bu işçiler DİSK'e akın etmektedirler. **MC'nin ayrımcı politikasına karşı, DİSK tüm çalışanların grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkına sahip olmasını demokrasinin vazgeçilmez bir gereği olarak görmektedir.**

Geçtiğimiz günlerde **büyük işverenlerin kurdukları Hür Teşebbüs Konseyi, büyük sermayenin çıkmazını ve iki yüzlülüğünü gösteren bir diğer kanıttır.** Hür Teşebbüs Konseyi'nin amacının «hür nizamı» korumak olduğunu açıklamıştır. Tekelci sermayenin ne kadar özgür düzenden yana olduğunu, özgürlük düşmanı MC'ye verdiği destek göstermektedir. **Hür Teşebbüs Konseyi'nin esas amacı işçi sınıfına, DİSK'e karşı daha etkin bir saldırı stratejisi saptamak ve küçük ve orta sermayeyi de bu oyuna alet etmektir. Esnaf ve Sanatkârların, küçük sermayenin yeri büyük sermayenin denetiminde olan Hür Teşebüs Konseyi değil, mülksüzleşme, yoksullaşma getiren tekelci sömürü düzenine karşı mücadele eden işçi sınıfının emekçi halkın yanıdır.** Ekonomik, siyasal, toplumsal ve kültürel açıdan MC'nin politikası tam bir iflâs, anarşi ve çöküş içindedir. **MC halkımıza, ülkemize ve demokrasiye karşı ihanet içindedir. MC ulusal bağımsızlığımızı ve onurumuzu ayaklar altına almıştır.** Amerikan ambargosuna ve Ortak Pazar Şantajlarına boyun eğmesi, yeni ABD Başkanı Carter'den çok Carterci olması bunu göstermiştir. Öte yandan, Helsinki'de toplanan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı kararlarına imza atmış olmasına rağmen MC'nin savaş kışkırtıcısı militarist politikası ülkemizin güvenliğini tehdit ettiği gibi bölgede sürekli bir barışın kurulmasını engellemektedir.

Belki de MC'nin yaptığı, yapmak zorunda kaldığı tek olumlu iş sosyalist ülkelerle karşılıklı işbirliği yolunda adımlar atmış olmasıdır. DİSK bu ilişkilerin geliştirilmesinden ve tüm komşularımızla saldırmazlık ve daha geniş işbirliği anlaşmalarının yapılmasından yanadır.

Bölgemizde sürekli bir barışın sağlanmasının maddi temeli budur. Bu amaçla, DİSK Türki-

yenin NATO'dan çıkmasını bölgede ve dünyada genel silahsızlanmayı, askeri blokların kaldırılmasını ve uluslararası ilişkilere barış içinde bir arada yaşama politikasının egemen olmasını savunmaktadır.

DİSK Dünya Barış Konferansı'nın kararlarını desteklemekte ve bu nedenle de 1977 Askeri harcamalar bütçelerinin ilk adımda % 10 azaltılmasını istemektedir. Böylece sağlanacak kaynaklar deprem fonuna, sağlık, eğitim, konut hizmetlerinin geliştirilmesine yatırılabilir. Tüm ilerici parti ve güçlerin bu doğrultuda davranması bir yurtseverlik gereğidir. Ancak, **Van depremini bile seçim yatırımı olarak değerlendiren ve ölüm tacirliği yapan MC elbette barıştan yana ciddi adımlar atmayacaktır.**

MC ve böylece ülkemizin gördüğü en karanlık yönetim son günlerini yaşıyor. Özellikle sülâlesini devlet kesesinden zengin eden bir politikacının başında bulunduğu bir sağ parti, kendi geleceği açısından MC'nin ömrünü uzatmak için her yolu geçerli saymaktadır. MC içi çelişkilerin, demokrasi güçlerinin baskısı bu partiyi hızla geriletmekte, oy tabanını daraltmaktadır. Bu gerici sağ parti MC içindeki ve dışındaki faşist güçlerle işbirliği yaparak sıkıyönetime gerekçe aramaktadır. Maocu, goşist ve bozguncu unsurlar sorumsuz ve kışkırtıcı davranışlarıyla bu oyuna âlet olmaktadırlar. Bu parti, seçimlerden kaçmayı, sıkıyönetime **dayanarak kaybettiği gücü** toparlamayı ve demokrasi savaşımını durdurmayı plânlamaktadır. **Üniversitelerde, okullarda ne öğrenciler, ne de öğretim üyeleri ve öğretmenler için en ufak bir can ve öğrenim güvenliği kalmamıştır. Bunun tek sorumlusu tekelci sermayenin seçim arabası olan bu sağ parti ve MC'dir.** Bu nedenlerden dolayı, **bu gerici partinin erken seçim önerisi bir yutturmacadır.**

1977 yılında da uğrunda mücadelemizi sürdürmeye kararlı olduğumuz acil isteklerimizin gerçekleşmesi ile böylesi bir iktidarın kurulması arasında kopmaz bir ilişki vardır. Bu istemlerden bazılarını sıralamakta yarar vardır:

— Asgari geçim indirimi yükseltilmeli vergiden muaf tutulmalıdır.
— Asgari ücretler günün koşullarına uygun biçimde yeniden düzenlenmelidir.
— Eşit işe eşit ücret verilmeli ve genç ve kadın emekçiler üzerindeki tüm baskı ve ayırımcılık kaldırılmalıdır.
— Haftalık çalışma süresi, ücret kaybı olmadan 40 saate indirilmelidir.
— Taban fiyatları, küçük üreticilerin çıkarlarına göre düzenlenmelidir.
— Sosyal Sigortalar Kurumu demokratikleştirilmeli ve tüm çalışanlar aileleriyle birlikte sosyal güvenliğe kavuşturulmalıdır.
— Referandum hakkı yasalaşmalıdır.
— İşçi-memur ayrımı yapmadan tüm çalışanlar grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkına kavuşmalıdır.
— Türk Ceza Kanunundaki 141. ve 142. maddeler, iş yasasındaki 13 ve 17. maddeler, Dernekler Yasası gibi tüm anti-demokratik yasalar iptal edilmelidir.
— Grev hakkına konan tüm kısıtlamalar kaldırılmalı ve lokavt yasaklanmalıdır.
— Yurt dışındaki işçilerimizin bulundukları ülkelerdeki yerli işçilerle eşit haklara sahip olması, iş garantısı için ikili anlaşmalar gözden geçirilmeli ve oy hakkı derhal tanınmalıdır.
— 18 yaşını doldurmuş tüm gençlere oy hakkı verilmelidir.

1977 yılına bu koşullarda giren işçi sınıfımız, emekçi halkımız ve tüm ilerici, demokratik güçlerin en acil görevi demokratik, sendikal ve siyasal hak ve özgürlükleri korumak ve genişletmek için mücadeleyi yükseltmektir. Bu mücadelenin, demokrasi seferberliğinin başarısı MC'nin demokratik yoldan düşürülerek, ilerici, emekten yana, demokratik ve ulusal bir iktidarın iş başına getirilmesine bağlıdır. 1977'nin en önemli olayı hiç kuşkusuz seçimlerdir. **Demokrasi ve toplumsal ilerlemeden, halktan yana olan tüm güçlerin en acil, en somut hedefi seçimlere MC'siz girmek ve seçimlerden ilerici, demokratik bir iktidarla çıkmak olmalıdır.**

İleri demokratik bir düzene yol açacak olan bu iktidar değişikliği mücadelesinin en ön safında işçi sınıfı ve onun örgütleri bulunmaktadır. **İşçi sınıfının birliği sömürüsüz, baskısız özgür, demokratik ve bağımsız bir Türkiye mücadelesinin başarısının teminatıdır.** Bu nedenle 1977 yılında öncelikle tüm DİSK üyesi işçilerin ve sendikaların en önemli görevi Türk-İş'ten ve diğer sendikalardan DİSK'e eğilimi, akını hızlandırmak; DİSK'in bütünlüğünü koruyarak onu ülkemizin tek sendikal örgütü yapmaktır.

DİSK olarak en büyük dileğimiz, 1977 yılında Türkiye ve

Dünya'da emekçilerin özgürlük içinde daha iyi yaşamasını, barışın güçlenmesini sağlayacak değişikliklerin gerçekleşmesidir. Tüm DİSK üyesi işçiler, tüm emekçiler, tüm ilericiler şundan emin olsunlar ki, DİSK bu dileğin gerçekleşmesi için tüm olanaklarını kullanarak, büyük bir kararlılık ve sorumlulukla mücadeleyi yükseltecektir. Devrimci Işçi Sendikaları Konfederasyonu (DISK) adına işçi, köylü, memur, esnaf ve tüm alın teriyle geçinen vatandaşlarımıza, tüm aydınlara iyi yaşam mücadelesinde kalıcı başarılar ve aydınlık günler dilerim.

FAŞİZME GEÇİT YOK

GERİCİ GÜÇLERİN DAYATMAK İSTEDİĞİ AÇIK FAŞİZME ZEMİN HAZIRLAMAK İÇİN YAPILAN SALDIRILAR KARŞISINDA DİSK GEREKLİ ÖNLEMLERİ ALMAKTA KARARLIDIR

İşçilere yöneltilen faşist saldırıların yoğunlaşması üzerine DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA basına yazılı bir açıklama yaptı.

DİSK her geçen gün yeni katılmalarla daha güçlenmekte, gelişmekte ve büyümektedir. Bu gelişmeden tedirgin olanlar, DİSK'e DİSK üyesi sendikalara saldırılarını yoğunlaştırmışlardır.

Daha dün gençliğin heyecanını istismar ederek üniversiteleri savaş alanı haline getiren gerici güçler, faşist komandolar bugün saldırılarının sınırlarını genişleterek grevlere, işçi toplantılarına, işyerlerine saldırmaktadır. Son olarak Ankara'da Elektrik İşleri Etüd. D. Matbaası işyerinde Basın - İş Sendikamıza bağlı işçilerin sürdürmekte olduğu greve yapılan silâhlı saldırı. Gıda - İş üyesi işçilerin çalıştığı Ülker işyerinde dışardan gelen faşist komandoların grev oylaması sırasında işçilere saldırması en yeni örneklerdir.

Faşist saldırganlara sendikalarda zemin hazırlayan Türk - İş yöneticileri demokrasiden söz edemezler. Bursa Tofaş işyerinde öldürülen Muammer Çetinbaş'ı işçi sınıfımız unutmamıştır.

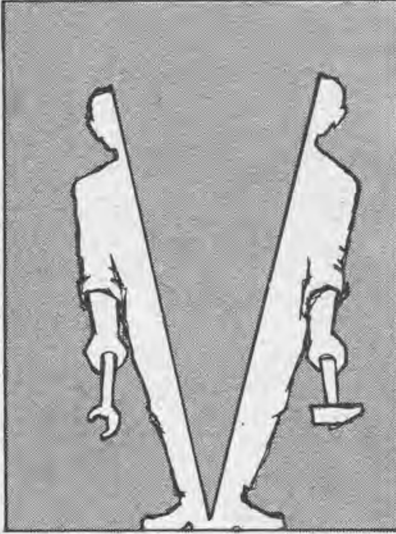
Bu ve benzeri olaylar yaratarak Tariş, Seydişehir, Bursa Tofaş olaylarına yeni halkalar eklenmek isteniyorsa DİSK bunlara olanak tanımamakta kararlıdır.

MC, tüm demokratik, sendikal, siyasal hak ve özgürlükleri kullanılamaz hale getirecek, baskı ve sömürünün sınırsızca uygulanacağı bir ortamı yaratmak istemektedir. Bu nedenle başta işçi sınıfımızın sendikal örgütü DİSK olmak üzere tüm demokratik kitle örgütlerini ve ilerici kamuoyunu etkisiz hale getirmek istemektedir.

Sermaye çevreleri ve onların işbirlikçileri DİSK'i hedefleyen bir çok etkisiz saldırıların yenilerini uygulamak istemektedirler. Bunların başında DİSK üyesi işçilere baskı yaparak sendikalarından istifa ettirmek, DİSK üyesi sendikalara yetki vermemek ve son olarak faşist komandoları işçi sınıfının üzerine salmak.

Sömürüsüz ve baskısız bir düzenin savaşımını veren, demokrasinin en kararlı ve güçlü savunucuları olan işçi sınıfımızın karşısına faşist komandoları çıkartan düşünce yıllar önce bir daha indirilmemek üzere gömülmüştür. Bu tür faşist saldırılar işçi sınıfımızın bağımsızlık, demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme savaşımını geriletemeyecektir.

Bir kere daha belirtmekte yarar var, gerici güçlerin dayatmak istediği açık faşizme zemin hazırlamak için yapılan saldırılar karşısında DİSK gerekli önlemleri almakta kararlıdır.

kazanımlar, uzun ve çetin savaşımlar sonucu burjuvaziden ve iktidarlarından koparılmıştır

Komisyon Raporuyla işçilikleri kesinlik kazananlar için yapılması gereken şudur: Bu kazanıma sahip çıkmak ve kararlılıkla DİSK'te örgütlenmek... **DİSK, MC'ye ve tırmanmaya çalışan faşizme karşı her mevzide verilen savaşımın daha da güçlendirilmesi gereğine ısrarla dikkatleri çekiyor ve kazanımların pekiştirilerek daha ileri haklara ulaşabilmesinin birer basamağı haline getirilmesinin gereğini vurguluyor. Ele aldığımız bu konuyla ilgili somut talebimiz «tüm çalışanların grevli - toplu sözleşmeli sendikalaşması»dır. Grev hakkına konan tüm kısıtlamaların kaldırılması istemiyle pekiştirilen bu hedefe varmak da ilerici güçlerin işçi sınıfı yolunda birleşmelerini gerektiriyor.**

1961 Anayasası'nda emekçi kitleler için önemli kazanımlar yer almaktadır. Bu kazanımlar, uzun ve çetin mücadeleler ile burjuvaziden ve iktidarlarından koparılmıştır. Lütuf değildir.

İşçilerin sendikalaşma, grev ve toplu sözleşme hakları anayasaya girince sınıf ve kitle sendikacılığı daha da güçlendi. 1920'lerin ortalarındaki Amele Teali Cemiyeti'nin temsil ettiği ilerici sendikacılık geleneği, bugün DİSK çatısı altında 550 bini aşan örgütlü işçi tarafından sürdürülmektedir.

Öbür yandan, 1961 Anayasası'nda memurların da sendikalaşma hakkına sahip oldukları belirtiliyordu. Bu anayasal hakkı kullanan memurlar da hızla sendikalarda örgütlenmeye giriştiler.

Emekçi kitlelerin sendikalarında birleşerek yürüttükleri kararlı mücadele, gerici sermaye çevrelerini ve iktidarlarını rahatsız etti. Onlar, sömürü düzenlerini dikensiz bir gül bahçesi haline getirmek istiyorlardı. Kitlelerin sendikal mücadelesi ise bu yolda engel oluşturuyordu. 12 Mart 1971'i izleyen kanlı zulüm döneminde Anayasa'da gerici değişiklikler yapıldı. Bu arada memurların sendikalaşma hakkı Anayasa'dan çıkarıldı. Amaç, onların kapıkulları olarak tutmaktı. İleri demokrasi mücadelesinde işçi sınıfıyla bağlaşmasına set çekmekti. Böylelikle memurların, örgütsüzlüğün, yani gerici iktidarların avucuna bırakılacağı hesaplanıyordu. Her ne kadar memurlar bu kez derneklerde iktidarlarına karşı demokrasi mücadelesi sürdürdülerse de, dernekler, sendikaların sunduğu mücadele olanaklarını sağlamıyordu.

Bunun içindir ki, bugün tüm memurlar, grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı için mücadele veriyorlar.

1971'den sonra memurlar örgütsüzlüğe itilince, «işçi-memur ayırımı» diye bir oyun gündeme girdi. Buna göre, kamu kesiminde çalışan 100 binlerce emekçinin üzerine «memur» etiketi yapıştırılıyordu. Bir dizi kanun hükmünde kararname çıkarıldı. Emekçi kitlelerin mücadelesi bu yönden da budanmaya çalışıldı.

Burada şu gerçeği gözler önüne sermek gerekiyor: Emperyalizmin ortağı tekelci burjuvazi, bunalımlarına emekçi kitleler zararına çözümler arıyor. Her ne pahasına olursa olsun, sömürü düzenini sürdürmeyi hesaplıyor. İşçilerin ve tüm emekçilerin DİSK'te büyüyen örgütlenişi, büyük patronları ve iktidarları kızdırıyor ve kaygılandırıyor. Bir yandan çıplak terör ve kan dökmelere başvuruyorlar, öbür yandan devlet cihazını hızla faşistleştirmeyi sürdürüyorlar. Her şey tekelci sermayenin daha çok kâra kavuşması için. Sermayenin en sömürücü, en gerici ve kanlı unsurlarının diktatörlüğü demek olan faşizm tırmandırılırken,

SERMAYENİN EN SÖMÜRÜCÜ, EN GERİCİ VE KANLı UNSURLARININ DIKTATÖRLÜĞÜ DEMEK OLAN FAŞİZM TIRMANDIRILIRKEN, ONUN GEREĞİ OLARAK EMEKÇİ KİTLELERİ ÖRGÜTSÜZ BIRAKMAK İÇİN HER YOL KULLANILIYOR. «KİM İŞÇİ KİM MEMUR» YUTTURMACASI DA BU YOLDA ARAÇ OLARAK KULLANILDI. KAMU KESİMİNDEKİ EMEKÇİLERDEN MÜMKÜN OLDUĞU KADAR ÇOĞUNUN ÜZERİNE MEMUR ETİKETİ YAPIŞTIRMAK İÇİN YOLLAR ARANDI. DİSK ÇATISI İÇİNDEKİ VE DIŞINDAKİ EMEKÇİ KİTLELER, BU OYUNLARA KARARLILIKLA KARŞI ÇIKTILAR. «İŞÇİ - MEMUR» YIRIMI» KONUSUNDAKİ MÜCADELE. TIRMANAN FAŞİZME KARŞI MÜCADELENİN BİR PARÇASIDIR.

onun gereği olarak emekçi kitleleri örgütsüz bırakmak için her yol kullanılıyor. «Kim işçi kim memur» yutturmacası da bu olduğu kadar çoğunun üzerine memur etiketi yapıştırmak için yollar arandı. DİSK çatısı içindeki ve dışındaki emekçi kitleler, bu oyunlara kararlılıkla karşı çıktılar. «İşçi-memur ayırımı» konusundaki mücadele, tırmanan faşizme karşı mücadelenin bir parçasıdır.

II

İşçi memur ayırımı konusunda bugünkü hukuksal durum nedir?

1974 yılında 12 sayılı bir kanun hükmünde kararname (KHK) çıkarıldı. KHK 1975 Mayıs'ında çıkarılan 1897 sayılı yasayla onaylandı. KHK ve yasa, Devlet Memurları Yasası'nın bazı maddeleri gibi 4. maddesini de değiştiriyordu. 4. maddede, kamu kesiminde çalışanlar şu dört gruba ayrılıyordu: Memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçi.

Maddede memur, sözleşmeli personel ve geçici personel tanımlanmıştır. Bu üç grup dışında kalanların ise işçi sayıldığı belirtilmiştir. Ama açık bir işçi tanımı getirilmemiştir. Bu durumda, kimlerin memur tanımına girdiğini belirlemek gerekmektedir.

Anılan yasanın 4. maddesindeki memur tanımı şöyledir: «Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın devlet ve diğer kamu tüzel kişilerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu kanunun uygulamasında MEMUR sayılır.»

Bu memur tanımı, Anayasa'nın 117. maddesindeki tanımı aynen tekrarlamaktadır. Bu tanım uyarınca **somut olarak kim işçidir kim memurdur?**

1897 sayılı yasanın 5. maddesi bu konuda iki ayrı komisyon kurulmasını öngörmektedir.

Birinci komisyon, Çalışma ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilâtı temsilcilerinden oluşacaktır. Oluşturulan komisyon: «**Hangi kurumların** devlete verilmiş aslî ve sürekli bir kamu hizmetini genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları, hangilerinin bu nitelikte bulunmadıkları» konusunda öneride bulunacaktır. Bakanlar Kurulu, Komisyon'un önerisini de karar haline getirecektir.

Anılan birinci komisyon oluşturulmuş, «devlete verilmiş aslî ve sürekli bir kamu hizmetini genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü olan ve olmayan KURUMLARI» iki ayrı liste halinde saptayarak önermiştir. Komisyonun çalışmaları sırasında MC, Maliye Bakanlığı eliyle baskılarda bulunmuştur. «Çok sayıda insanın işçi sayılmasını bütçeye ağır yük ve harcamalar getireceğini» söylemiştir. MC'nin bu anlayışı, komisyonun çalışmasını belirle-

Tekeller ve iktidarları yıllardır anti-demokratik baskılarla memurların, sendikalaşma haklarına «kâr, daha da çok kâr» amacıyla karşı çıktılar, çıkıyorlar. İşçi sınıfı ve onun sendikal örgütü DİSK işçi - memur ayrımına karşı çıkarak bu doğrultuda da savaşımını geliştiriyor. 1 Mayıslarda, 20 Eylüllerde yüzbinlerin istemleri alanlarda bu konuda yükselirkin; memur dernekleri, demokratik örgüt ve güçler birtek ses olarak «Grevli Toplu Sözleşmeli Sendikal Haklar için ileri» belgesini haykırıyorlardı.

miştir. 26.11.1975 tarih ve 7/10986 sayılı Bakanlar Kurulu kararı olarak kurumların listeleri yayımlanmıştır.

1897 sayılı yasanın 5. maddesine göre, kurulması gereken ikinci komisyon da Çalışma ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Personel Dairesi uzman temsilcilerinden oluşmuştur. Bu ikinci komisyon birincisinin iki ayrı listede saptadığı «her bir kurumda, HANGİ GÖREVLERDE ÇALIŞANLARIN, 4. maddede belirlenen esaslara göre, MEMUR VEYA IŞÇİ OLDUĞUNU» saptamıştır. Bu komisyonun raporu da ekinde iki ayrı listeyle birlikte 28.11.1976 günlü Resmi Gazetede yayınlanmıştır. Birinci listede, «devlete verilmiş aslî ve sürekli bir kamu hizmetini genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü olan kurumlarda çalışanlardan kimlerin işçi sayıldığı» alfabetik olarak gösterilmiştir. İkinci listede ise, «devlete verilmiş aslî ve sürekli bir kamu hizmetini genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü nitelik taşımayan kurumlarda çalışanlardan kimlerin memur sayıldığı» alfabetik olarak gösterilmiştir.

Sonuç olarak bugün, kamu kesiminin değişik işkollarında çalışan emekçi kitlelerin önemli bir bölümünün üzerine yine «memur» etiketi takılmış oluyor. Bunun anlamı şudur: Emekçi kitlelerin önemli bir bölümü bugün yine sendikal özgürlüklerinden yoksundur. Örnek: Teknikerler, mühendisler, öğretmenler.

Öbür yandan, son Komisyon Raporundan sonra sağlık işkolunda, haberleşme işkolunda, büro ve eğitim işkolunda onbinlerce emekçi DİSK çatısı altında örgütlenmeye girişmiştir. Bu, MC'den emekçilere sunulmuş bir lütuf değildir. Başından beri sürdürülen mücadeleyle koparılmış bir kazanımdır. Ama eksik bir kazanımdır. Geniş emekçi kesimlerinin önünde, grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı, kazanılması gereken bir demokratik mevzi olarak durmaktadır.

Komisyon Raporuyla işçilikleri kesinlik kazananlar için yapılması gereken şudur. Bu kazanıma sahip çıkmak ve kararlılıkla DİSK'te örgütlenmek. Bunun MC'nin lütfu olmadığı şuradan bellidir ki, Komisyon Raporunun daha yürürlüğe girmediği, bunun için bir kararname çıkarılması gerektiği MC tarafından ileri sürülmektedir.

Oysa durum şudur: Devlet Memurları Yasası'nı değiştiren 1897 sayılı yasa, kimin işçi, kimin memur olduğuna «KOMİSYONCA KESİN OLARAK KARAR VERİLECEĞİNİ» öngörmüştür. Bu demektir ki, Komisyon Raporu, ekindeki listelerle birlikte yayınlanınca, 1897 sayılı yasanın bir parçası olarak ve geriye etkili bir şekilde yürürlüğe girmiştir.

Emekçi kitlelerin bu konudaki mücadelesi şunları öngörmektedir:

1 — Hukukça işçilikleri kesinlik kazananların DİSK'te örgütlenerek sınıf ve kitle sendikacılığını daha da güçlendirmeleri.

2 — Sendikal haklardan yoksun geniş emekçi kesimlere grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı için mücadele verilmesi.

3 — Grev yasağı bulunan tüm işkollarında grev kısıtlamalarının kaldırılması için mücadele verilmesi.

4 — MC'ye ve tırmanan faşizme karşı mücadeleyle sendikal özgürlükler uğrundaki mücadelenin emekten yana ileri demokratik bir iktidar mücadelesiyle birlikte yürütülmesi.

İŞSİZLİK VE DAYANIŞMA FONU

amacımız sadece DİSK'i korumak değil DİSK'i ülkemizin tek sendikal örgütü yapmaktır

«İŞBİRLİKÇİ BÜYÜK BURJUVAZİ, TÜM OLANAKLARINI SEFERBER EDEREK DİSK'E SALDIRIYOR. ÜYE SAYISININ ÇOK ÜSTÜNDE BİR GÜCE SAHİP OLAN DİSK, ÖNLEMLERİNİ ALIYOR. GÖNEM KONFERANSLARINDA VARILAN ORTAK NOKTALARIN HAYATA GEÇİRİLMESİ ÇALIŞMALARI YANISIRA, İŞSİZLİK VE DAYANIŞMA FONLARININ KURULMASI, BUNUN GÖSTERGELERİDİR. ŞİMDİ ÖNEMLİ OLAN, BU FONLARIN GÜÇLENDİRİLMESİ İÇİN VAR GÜCÜMÜZLE ÇALIŞMAKTIR. İŞÇİ SINIFINDAN YANA OLMANIN CİDDÎ BİR SINAVIDIR BU...»

DİSK, dayanışma fonundan sonra, işsizlik fonu da kurdu. 12/11/1976 günü DİSK Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyi ortak toplantısında alınan karar yürürlüğe girdi. DİSK Genel Merkezinde yapılan bir basın toplantısıyla, İşsizlik Fonu'nun kurulması kamu oyuna duyuruldu. DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler, basın toplantısında, gazetecilere, fon hakkında şu bilgiyi verdi:

«Kapitalist sistemin bunalımı, Türkiye'deki geleneksel buhranı alabildiğine derinleştirmiştir. Tekelci yerli sermayenin çelişkileri ile emekçi halkımızın yaşam ve çalışma koşullarının hızla kötüleşmesi bunun en somut göstergesidir. Tekelci sermaye, reklâm, ilân, taksitli satışlar gibi yollarla iç tüketim pazarını genişletme çabasındadır. Ancak, MC eliyle izlediği enflâsyoncu ve tüketime dönük sanayi politikası fiyatları arttırmaktadır. Buna karşılık, pazarı genişletmenin ve üretimi arttırmanın en akılcı yolu olan tüketici kitlesinin, yani işçinin, köylünün, memur ve esnafın gelir düzeyini arttırmaya gidilmemektedir. Tersine, esas amacı aşırı kâr olan tekelci sermaye, ücretleri ve maaşları dondurmak, tarımsal taban fiyatlarını en aşağı düzeyde tutmak istemektedir. Böylece, milyarlarca emekçinin sırtından sağlanacak olan milyarlar, sermaye birikimini hızlandırmaya yarıyacaktır. Sermaye sınıfları, kendi bunalımlarının faturasını emekçi halkımıza ödetmek istiyorlar. Ancak, MC 1977 seçimleri arifesinde, milyonların tepkisini doğuracak olan bu önlemleri almaktan kaçınmaktadır. Bu durumda, büyük işverenler için bir tek yol kalmaktadır. O da, işçi sınıfının ekonomik savaşımını her yolla saptırmak, bastırmak üzere işçi sınıfının sendikalarına savaş açmaktır. Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, bunu açıkça ilân etmiş ve uygulamaya başlamıştır. Devlet Güvenlik Mahkemelerini protesto ederek demokratik hak ve özgürlükleri koruyan yüzbinlerce işçi içinden 3 bin kadarının işten atılmasını sağlamak ve 1 milyarlık dayanışma fonu kurmak bu uygulamaların en somut örnekleridir. İşverenlerin amacı, bunalıma hayır diyen, sömürüyü azaltma savaşımını sömürüyü ortadan kaldırma ve demokrasi, toplumsal ilerleme doğrultusundaki savaşımla birleştiren örgütlenmeyi, durdurmaktır. Daha açıkçası sınıf sendikacılığı yapan DİSK'i işyerlerinden söküp atmak üzere işyerlerindeki bilinçli, ilerici, örgütçü DİSK üyelerini temizlemektir. Öte yandan, işverenler, milyarlık fonu, bir dizi işyerinde aynı anda uzlaşmazlıklar yaratıp sendikaları uzun süreli grevlere zorlamak, ya da lokavtlar ilân etmek için kullanacaklar. Böylece ilerici sınıf sendikalarının

ekonomik gücünü kırarak, işçileri sarı sendikalara köle yapmayı tasarlıyorlar.

Pratik, işverenlerin bir adımına karşı DİSK'in en azından iki adımla cevap verdiğini göstermiştir. İşçi sınıfı da kendi önlemlerini almaktadır. Amacımız sadece DİSK'i korumak değil, DİSK'i ülkemizin tek sendikal örgütü yapmaktır. İşverenlerin işten attıkları DİSK üyesi işçileri DİSK maddiî ve manevî güvencesi altına aldı. Ülkemizde ilerici, emekçiden yana bir iktidar kurulana kadar işverenlerin işçi ve sendika düşmanı saldırıları devam edecek. Bu nedenle, yarınki işten atılmalara karşı, işçi sınıfının çıkarlarını daha iyi savunmak ve demokrasi savaşımını daha güçlü verebilmek için 24 Ekim'de toplanan Olağanüstü Genel Kurulumuz DİSK DAYANIŞMA FONU kurmak ve DİSK AİDATLARINI ARTTIRMAK üzere gerekli tüzük değişikliklerini oybirliğiyle gerçekleştirdi.

Belirttiğim gibi, işverenler sömürüyü sınırlandırma ve ortadan kaldırma mücadelesini kırmak ve böylece kâr artışına engel olan unsurları etkisiz kılmak üzere işyerlerindeki, bilinçli, mücadeleci işçileri işten atmaya devam edecekler. Korku, şiddet, ve terörü yaygınlaştıracaklar. MC eliyle işyerlerinde özel polis karakolları kurmaya çalışacaklar. Böylece açlık, yoklukla tehdit edecekleri binlerce işçiyi sınıf mücadelesinden ve DİSK'ten koparacaklarını sanıyorlar.

Öte yandan, sermayenin belirli ellerde birikmesi ve kapitalist tekelleşmenin hızlanmasıyla bir çok küçük ve orta işletme iflâsa sürükleniyor. Bu nedenle, binlerce işçi işsiz kalıyor.

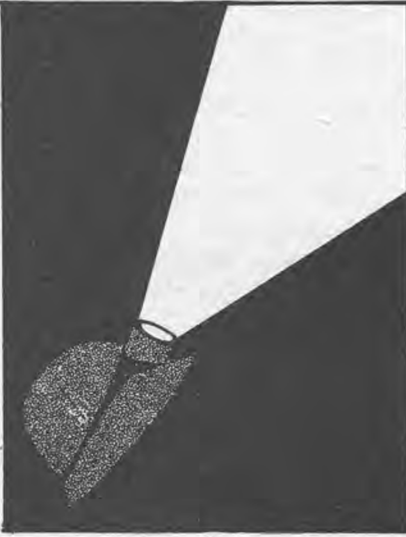
Ülkemizde iş güvenliği ve işsizlik sigortası olmadığı için ,işverenlerin işten attığı işçiler aileleriyle birlikte açlıkla, yoklukla pençeleşiyor. Ayrıca, 2,5 milyon açık işsiz olmasına rağmen MC, gerekli önlemleri almak yerine, Devlet Güvenlik Mahkemeleri gibi faşizan yasaları çıkarmaya öncelik tanıyor.

Bu nedenle, **işverenlerin ekonomik ve siyasal saldırıları karşısında işten atılmış işçileri açlık ve yarın endişesinden kurtarmak üzere DİSK bir İŞSİZLİK FONU kurmayı kararlaştırmıştır.** MC, «DİSK kendisini hükümet mi sanıyor» diyor. Elbette hayır. Fakat, bir İŞSİZLİK FONU kurma kararı alan DİSK zamanı geldiğinde üstüne düşecek büyük sorumlulukları üstlenmeye hazır olduğunu bir kez daha göstermiştir. DİSK'in bu kararı, işçi sınıfımızın çıkarları doğrultusundadır ve sermaye sınıflarıyla, onların emrindeki MC'ye ve sınıf uzlaşmacısı Türk-İş yönetimine indirilmiş bir darbedir. DİSK İŞSİZLİK FONU, korkucuzca grev yapma, örgütlenme çalışmalarını sürdürme, işverenlerle müücadele ve yarın güvencesi demektir. **DİSK İŞSİZLİK FONU, daha güçlü bir DİSK, yükselen demokrasi savaşımı demektir.**

Bu basın toplantısından yararlanarak, MESS Genel Kurulunda yaptığı konuşmayla DİSK'i karalama cüretini gösteren İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Narin'e şu gerçeği iyice bellemesini sağlık vereceğim. Birincisi bu kişi, temsil ettiği işverenlere ve MC'ye güvenerek DİSK'e hakaret etmiştir. İşçi sınıfımız, dün olduğu gibi, bundan sonra daha güçlü bir şekilde sendikal temsilcisi olan DİSK'e uzanan elleri kırmasını bilecektir. Bu kişinin DİSK'e yaptığı hakaret konusunda, ayrıca gerekli işlemler de yapılacaktır. Öte yandan Narin, DİSK'e tokat atmaktan ve atılmasından söz ediyor. Sermaye sınıfları, kurulduğu günden itibaren DİSK'e tokat atmayı, DİSK'i tasfiye etmeyi hayal etmişlerdir. Sıkıyönetimler, hapishaneler, komanda baskınları, cinayetler DİSK'i yokedememiştir. DISK sınıflar mücadelesinin her dönemecinden başarıyla çıkmış ve bugün 500 bin üyelik bir güce, ulusal düzeyde tartışmasız bir etkinlige ulaşmıştır. **DİSK'e hakaret etmeye ve tokat atmaya yeltenenler şunu iyice bilsinler ki, DİSK'in her eylemi ve her kararı onların suratında izi kaybolmayacak bir şamar gibi patlamakta ve patlayacaktır.**

DİSK DAYANIŞMA FONU ile DİSK İŞSİZLİK FONU'nun kurulması, DİSK AİDATI'nın arttırılması, 1 Mayıs gösterisi, DGM'ye karşı Genel Yas işte böylesi birer şamardır.

DİSK Genel Yönetim Kurulu ile Başkanlar Konseyi ortak toplantısında yukarıda açıkladığım nedenler ayrıntılarıyla görüşülmüş ve işveren tarafından işten çıkarılan tüm DİSK üyesi işçilere belirli bir süre içinde İŞSİZLİK YARDIMI yapılması için bir İŞSİZLİK FONU kurulması kararlaştırılmış bulunmaktadır. 1 Ocak 1977'den itibaren bu durumdaki işçilere işsizlik yardımı yapılmaya başlanacak ve konuyla ilgili yönetmelik hükümleri daha sonra açıklanacaktır. Ancak, şu kadarını belirtmek isterim ki İŞSİZLİK FONU'nu oluşturan temel kaynakların başında işçinin ödediği DİSK aidatı, DİSK Dayanışma Fonu aidatı ve sendika aidatı gelmektedir. Bu nedenle işçilere ödenecek işsizlik yardımının miktarı bu aitdatların düzenli bir şekilde ödenmesine ve sendika aidatının miktarına bağlıdır.»

ZONGULDAK MADEN İŞÇİLERİNİN YIĞINSAL EYLEMLERİ VE SINIF SENDİKACILIĞININ YÜKSELMESİ SORUNU

ZONGULDAK'TA DİSK'İN, «SINIF VE KİTLE SENDİKACILIĞI» ANLAYIŞININ, 60 BİN İŞÇİYİ KAPSAYACAK ŞEKİLDE YÜKSELTİLMESİ, BU GÖREVİN BAŞARILMASI, BÜTÜN İLERİCİ GÜÇLERİN OMUZ OMUZA VERMESİYLE SIKI SIKIYA BAĞLIDIR. BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ, BARIŞ VE TOPLUMSAL İLERLEME SAVAŞIMINI, YILMADAN—TÜM ZORLUKLARA RAĞMEN KARARLI OLARAK YÜRÜTENLER, «İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ» İLE «İLERİCİ GÜÇLERİN BİRLİĞİ» ARASINDAKİ İLİŞKİYİ GÖZDEN IRAK TUTMADAN SABIRLI, ETRAFLI, ARDICIL VE ISRARLI BİR ÇALIŞMA SÜRDÜRÜYORLAR.

Zonguldak Maden İşçilerinin mücadele tarihleri ta 1900'lere kadar uzanır. Maden işçileri bu tarihten beri hak alma mücadelelerine girişmektedirler. O zamandan bu yana, bazen tüm işçilerin büyük bir bölümünü kapsayan yığınsal protesto eylemlerinin ardı arkası kesilmemiştir. 1946'da, sendikaların kurulması hakkı koparılıp elde edilince, maden işçileri, kısa adı ZMİS olan, Zonguldak Maden İşçileri Sendikasını kurmuşlardır. Daha iyi bir yaşam için sürdürdükleri mücadelede ellerine yeni bir silah almışlardır.

Ancak, bugün durum farklıdır. ZMİS sarı yöneticilerin elindedir. Maden Federasyonuna bağlıdır. Bu federasyon ise Türk - İş üyesidir. Gerici-faşist karması güçlerin dümen suyundadır. ZMİS yöneticileri, tıpkı işçi düşmanı diğer sarı sendikacılar gibi, işçi arasına girememektedirler. Çünkü pek çok kez dövülmüşlerdir. Zonguldak maden işçilerinin, böylesi sarı sendikacılara tahammülü kalmamıştır. Yığınsal protesto eylemlerine sebep olan nedenler arasında, bu sendikacıların işverenlerden yana olan tavrı, önde gelmektedir.

Türkiye'de sömürü düzeni yani işçinin emekçinin sömürüsü vardır. Bu nedenle, işveren durumunda ister devlet isterse özel bir şahış ya da şirket bulunsun, mekanizma değişmez. Milyonlarca işçi değişik yerlerde, değişik işverenlerin fabrikalarında çalışıyor. Hemen hepsinin ortak özelliği: Sömürülmeleridir.

İşverenler, işçiler üzerindeki sömürülerini yoğunlaştırmanın bir parçası olarak, hemen her yerde, sarı sendikacıları kullanmaktadırlar. İşçilerin gerçek sendikalarına karşı bunlarla birlikte kavga vermektedirler. Olmadık engellere, baskılara başvurmaktadırlar. Zonguldak yöresinde bu görev Maden Federasyonuna verilmiştir. Maden Federasyonu iktidara ve Türk - İş yönetimine bağlı olarak, Zonguldak maden işçileri üzerindeki oynanan oyunları gerçekleştirmektedir. Bunu, kendine bağlı pek çok sendika ile yapıyor. Burjuvazi, bu sendikaların başına getirdiği kişilere maddî ve manevî yardım ediyor, onları sınıfından ayırıyor, ihanet ettiriyor. Besliyor.

Zonguldak maden işçileri, 1960'lardan bu yana önemli eylemlerde bulundular. 1965 Kozlu direnişi, tüm gerici çevrelerin ödünü kopardı. Haklı nedenlere dayanan işçilerin istekleri kanla bastırıldı. Satılmış Tepe ve Mehmet Çavdar gibi iki yiğidin canı alındı. 1968, 1975 eylemlerinden sonra, 18 Kasım 1976 günü yaygın olarak gerçekleştirilen eylemlerin nedenleri arasında farklılık yoktur. Farklılık Zonguldak maden işçilerinin bilincindedir.

60 bin maden işçisinin yıllardan beri açıkladıkları istekler şöyle özetlenebilir:

1. Ücret zamlarının ve sosyal hakların yeterli olması,
2. Çeşitli sorunlarına sendikanın ilgi göstermesi ve halletmesi,
3. Toplu sözleşmelerin tüm iş-

Zonguldak maden işçici de insanca yaşamak istiyor. Kendisinin ve ailesinin bugününün ve yarınının garanti altına alınmasını istiyor. Hayatını sürekli tehdit eden iş kazalarına karşı köklü tedbir (önlem)lerin alınmasını istiyor.
Bugüne kadar, ZMİSin bu konulara kısmi de olsa bir çözüm getirebileceğine inananlar çoğunluktaydı. Ama bugün 60 bin işçinin büyük çoğunluğu ZMİS'e karşı çıkıyor. Yıllardan beri koşulların, işverenin ve iktidarın isteği ve ZMİS'in aracılığıyla sürdürüldüğü açık seçik görülüyor.

çilerin bilgileri dahilinde sürmesi ve işçilerin fikirlerinin alınması.

60 bin maden işçisinin, çözüm beklediği sorunlar ise şöyle açıklanıyor:

1. Beslenme, ve
2. Yatacak yer koşulları son derece kötü ve yetersizdir.
3. İş güvenliği, sağlık hizmetleri köklü bir biçimde ele alınmalı ve düzeltilmelidir.
4. İş cinayetleri (= iş kazaları)'nın önü alınmalıdır.
5. Haftalık çalışma saatleri azaltılmalı, 40 saate indirilmelidir.
6. İşçilere insanca davranılmasının koşulları yaratılmalı, işçileri horlayan işveren adamları ya yola getirilmeli ya da işbaşından uzaklaştırılmalıdır.

Özetlenen bu istemler, görüldüğü gibi, bugün her işçinin uğrunda mücadele verdiği isteklerdir. Zonguldak maden işçisi de insanca yaşamak istiyor. Kendisinin ve ailesinin bugününün ve yarınının garanti altına alınmasını istiyor. Hayatını sürekli tehdit eden iş kazalarına karşı köklü tedbir (önlem)lerin alınmasını istiyor.

Bugüne kadar, ZMİS'in bu konulara kısmî de olsa bir çözüm getirebileceğine inananlar çoğunluktaydı. Ama bugün 60 bin işçinin büyük çoğunluğu ZMİS'e karşı çıkıyor. Yıllardan beri koşulların, işverenin ve iktidarın isteği ve ZMİS'in aracılığıyla sürdürüldüğü açık seçik görülüyor.

Peki ne yapmalı? Üstelik, 60 bin işçi, yığınsal protesto eylemlerinin giderek etkisini yitirdiğini görüyor. Çünkü haklı nedenlere dayalı protestolar, ortada kalıyor. Yerine ulaşmıyor. Atılan adımlar tamamlanamıyor.

18 Kasım 1976 günü, 60 bin işçi yığınsal olarak protesto eylemine geçtiği zaman ağır çalışma koşulları, iş cinayetleri, doktorsuzluk, ilâçsızlık, gıdasızlık, sendikasızlık ve ilgisizlikle karşı karşıyaydı. Bu durum, bugün de değişmemiştir. Ama şimdi 60 bin işçi DİSK saflarına geçmenin kaçınılmaz olduğunu görüyor. İşte, yığınsal protesto eylemlerinin bütünleşmesi gereken somut hedeflerden biri budur.

Önemli bir nokta daha var: Milyonlarca işçiyi, emekçiyi ve ailelerini ekonomik bunalımın burgacına sokan MC, kamu iktisadi teşebbüslerindeki ücret artışlarına tahammülü olmadığını, bunun kesin olarak kontrol altına alınması gerektiğini ilgili yerlere fısıldıyor. Bu, maden işçilerinin bugünkü hayat pahalılığı karşısında, yeterli bir ücret zammına kavuşamıyacakları demektir. MC ve TÜRK - İŞ yönetimi arasında varılan bu pazarlık, toplu sözleşme görüşmelerinde açıkça görülmüştür; işveren -ve sendika gizli bir anlaşma yaparak, «işçilerin toplu sözleşme görüşmelerinden haberli olmamalarını» kararlaştırmışlardır. MC'nin politikası, Türk - İş yönetimi aracılığıyla ve ZMİS eliyle, işte böyle yürütülmektedir. 1965 Kozlu direnişi sırasında da Türk - İş Genel Başkanı şöyle diyordu: «Işçilere tesir edebilecek olan bazı kimseler, devamlı şekilde

tahrikçiler tarafından yöneltilmiştir. Tahrik edenler, olaylar sırasında ortadan kayboluvermiştir. Bazı beyannamelerde komünizm methedilmiştir. (Yeni Gazete, 14 Mart 1975).

Zonguldak maden işçilerinin haklı mücadelesine böylesi karşı tavır alan ve işverenlerle elele tutuşan Türk - İş yönetimi, bugün de benzer söz ve davranışlarla, işçi sınıfına ihanete devam ediyor. Zonguldak maden işçilerinin DİSK saflarına olan akışını önleyebilmek için yeni çare ve tedbirler uygulanıyor ve düşünülüyor. İşveren ve sarı sendika, işçilerin karşı koyuşlarını kendi çıkar doğrultularına kanalize edebilmek için çeşitli yöntemler geliştiriyorlar.

Bunların başında, işçilerde biriken potansiyelin tek kelime ile «harcanması», «sıfıra indirilmesi» geliyor. Bunu başarmaları elbet mümkün değil ama yukarıda belirttiğimiz gibi, haklı nedenlere dayanan yığınsal protesto eylemleri, örneğin «DİSK'te birleşme ve bütünleşme» hedefiyle bütünleşmediği ölçüde, ortada kalıyor. Atılan adım, böylelikle, sermaye güçlerini, sarı sendikacıları rahatlatıyor.

Kendini devrimci sanan üç-beş maceracı da, «nerede hareket orada bereket» mantığıyla hareket edip, tezgâhlanan bu plana âlet oluyorlar. Maden federasyonu ve bağlı sendikaların sarı yöneticileri tarafından yürütülen bu tuzağa düşüyorlar. Kararlı, programlı ve sabırlı yürütülmesi gereken mücadele yolunda provakasyona uygun bir ortam da yaratıyorlar. Nitekim, Kozlu bölgesinde bazı goşist uzantıların bu tür tavırları kendini göstermiştir.

Zonguldak yöresinin işveren + sarı sendikacı + gerici çevreleri de, böylesi bir ortamı da fırsat bilerek, havzada ilerici kişi ve kuruluşların yurtsever atılımlarını boğmaya uğraşıyorlar. Ancak maden işçileri her şeye rağmen, tutulması gereken doğru yolu görüyor. Mücadele içinde dost ile düşmanın ayırt edilmesi kolaylaşıyor. İlk adım olarak, sarı sendika çemberini kırmak ve DİSK saflarında örgütlenmek fikri, geniş yığınların onayını kazanarak, maddî bir güç haline geliyor.

Bugüne kadar, maden işçilerini örgütlemeye yönelik ilerici adımlar, birbirinden bağımsız ve ayrı olarak yürütüldü. Bugünün koşullarının ise böyle bir duruma tahammülü yoktur. Koşullar, eskisinden epey farklıdır, olgunlaşmıştır. O halde, sınıf sendikacılığının egemen kılınması uğrunda, tüm olanaklar birleştirilmelidir. Yürünecek yolda, tutulacak dal, DİSK'in «sınıf ve kitle sendikal» anlayışı, ilkeleridir. Konfederasyonumuz üyesi Dev - Maden - Sen, bu konuda önemli görevlerle ve güçlüklerle karşı karşıya bulunuyor. Kozlu'da, Üzülmez'de, Kandilli'de, Karadon'da, Çaydamar'da ve diğer ocaklarda çalışan onbinlerce işçinin dağınık durumu, hele münavebeli işçi olmaları, sistemli-programlı bir çalışmanın hem ocaklarda hem de köylerde yürütülmesini zorunlu kılıyor.

Zonguldak'ta DİSK'in, «sınıf ve kitle sendikacılığı» anlayışının, 60 bin işçiyi kapsayacak şekilde yükseltilmesi, bu görevin başarılması, bütün ilerici güçlerin omuz omuza vermesiyle sıkı sıkıya bağlıdır. Bağımsızlık, Demokrasi, Barış ve Toplumsal İlerleme savaşımını, yılmadan-tüm zorluklara rağmen kararlı olarak yürütenler, «işçi sınıfının birliği» ile «ilerici güçlerin birliği» arasındaki ilişkiyi gözden ırak tutmadan sabırlı, etraflı, ardıcıl ve ısrarlı bir çalışma sürdürüyorlar.

DİSK'in ışığı, maden işçilerinin yolunu aydınlatmaktadır.

DİSK'in tekzipleri yayınlanmıyor -3

GERİCİ BASININ SALDIRILARI DİSK'IN GELİŞMESİNİ DURDURAMAZ

KAPİTALİZMDE «BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ» HEPTEN BURJUVAZİNİN TEKELİNDEDİR. BURJUVAZİ YALAN VE İFTİRA YAYMAK, HALKIN BİLİNCİNİ KÖRLETMEK, YIĞINLARIN SAVAŞIMINI YANLIŞ HEDEFLERE YÖNELTMEK VE KENDİSİ İÇİN DOĞRU OLANI GERÇEKMİŞÇESİNE SUNMAK İÇİN GAZETELER ÇIKARIYOR. İŞÇİLER VE EMEKÇİLER ÜZERİNDE ETKİSİNİN AZALDIĞINI HİSSETTİĞİ AN EN AŞIRI, EN KORKUNÇ İFTİRALARA VE YALANA BAŞVURUR, VURACAKTIR. SERMAYENİN «TERCÜMAN»LIĞINI YAPAN GAZETENİN MAHKEME KARARINA RAĞMEN YAYINLAMADIĞI BİR BAŞKA TEKZİBİMİZİ YAYINLIYORUZ.

Gazetenizin 16 Temmuz 1976 günlü nüshasının 4. sayfasının 1-5. sütunlarında Refik Sönmezsoy imzası ile yayımlanan «Ecevit - Tunç Görüşmesi» başlıklı yazıda DİSK hakkında kasten gerçeğe aykırı bilgiler verilmiştir.

«Bilmeyen kalmamıştır». Bugün DİSK, Türkiye işçi sınıfının hızla çatısı altında örgütlendiği sınıf ve kitle sendikal örgütüdür. Onu, sınıf uzlaşmacısı Türk-İş'ten ayıran nitelik budur. Yarım milyonu aşan işçinin gücünü sermayenin sömürüsünün ve baskısının karşısına diken nitelik budur. Bu niteliği taşımadığı içindir ki Türk-İş, işçi sınıfına dayalı bir konfederasyon olamamıştır. Sermaye, «kendi ideolojisi uğruna Türk-İş'i işçi sınıfı içinde olta niyetine kullanmaktadır».

Öbür yandan DİSK, sermayeye karşı bağımsızlık temeline dayanır. İşbirlikçi - tekelci sermayenin DİSK'i boy hedefi yapmış olması bu gerçeğin su götürmez kanıtıdır. Sermaye basınının bu olguyu bile bile çarpıtması, önemli bir çabayı ortaya koymaktadır. DİSK'i işçi sınıfımızın gözünde yıpratmak. İşçi sınıfımızın artık bu tür dedikoduların «oltasına» gelmediğini de «bilmeyen kalmamıştır».

DİSK'in ne olduğunu ve gücünü, onun asıl sahibi işçi sınıfı da bilmektedir, sermaye çevreleri ve onun basını da bilmektedir. Bu tür oyunlar sökmemektedir.

MC, tekelci sermayenin kanlı diktatörlüğü demek olan faşizmi tırmandırmaya girişmiştir. Bu kan dökücü saldırıya karşı DİSK kararlı bir demokrasi mücadelesi vermektedir. DİSK ve CHP ve öbür demokratik güçler arasındaki güçbirliği, bu anti - faşist, demokrasiden yana zemin üzerinde oluşmaktadır. Demokratik güçbirliği içinde yer alan DİSK, CHP'ye karşı örgütsel bağımsızlığını özenle korumaktadır. İşçi sınıfımızın onurlu sendikal örgütü DİSK'i DİSK yapan ilkelerden biri de budur.

Bunun içindir ki faşizan güçler ve Türk-İş yönetimi, «CHP - ilişkilerinden duydukları kaygıları dile getirmektedirler».

Oysa DİSK, faşist tırmanışa karşı verdiği kararlı mücadeleden kaygı değil onur duymaktadır.

Türk-İş'i yıldıran, sömürüye ve faşist tırmanışa karşı DİSK çatısı altında örgütlenmiş işçilerin inkâr edilemez gücüdür.

Anti - faşist güçbirliğinin oluşması, tekelci sermayenin ve MC'nin istemediği bir gelişmedir. Bundan ötürü, güçbirliğinin kendisi ve onu oluşturan örgütler, sermayenin ve savunucularının boy hedefi olmuştur. Amaç, söz konusu güçbirliğini her koldan saldırarak dinamitlemektir. Demokratik güçleri, bu arada DİSK'i tecrit etmektir.

Oysa görülmektedir ki asıl tecrit olan, tekelci sermayenin ta kendisidir. Sermaye iç çelişkileri sonucu içerden çatlamaktadır. En büyük sermaye kesimi, «ortaboy ve zayıf» sermaye kesiminin durumunu gitgide sarsmakta, onu iflâslara ve fabrika kapatmalara itelemektedir. Yanısıra, «ortaboy ve zayıf» sermaye, işbirlikçi - tekelci sermayeden hızla kopmaktadır. Hızla yalnızlaşan «bazı sermaye çevrelerinin» ve savunucularının sarıldıkları son saldırı silâhı olarak geriye kala kala, «bazı sermaye çevrelerinin parasal yönden DİSK ve ona bağlı kuruluşlara yardımcı oldukları söylentisi» kalmaktadır. O sermaye çevreleri ki DİSK örgütlerinin mali kaynağı olan sendika üyelik aidatlarını işçilerin ücretlerinden kestikten sonra uzunca süre ödememenin hesabındadır. Çünkü bildikleri tek yasa vardır : «Kâr, daha çok kâr».

DİSK'i DİSK yapan onurlu ilke ise kapitalist sömürüye karşı mücadeledir.

Son bir nokta daha. DİSK kamuoyuna verdiği bilgilerde yalana, iftiraya kaçmaz. Tofaş işçisi Muammer Çetinbaş, Türk-İş'e bağlı Türk Metal-İş'in eğitim aracından açılan ateşle öldürülünceye kadar DİSK'e bağlı Maden-İş'in üyesi olarak kaldı. Maden-İş'ten istifa etmedi.

Sermayenin ve basınının açtığı «DİSK'i yıpratma kampanyası», herkesin kafasında şu soruyu doğurmaktadır : «Sermaye DİSK'e neden saldırıyor?»

DEPREM ve SERMAYE

Yetkililerin söylediklerine inanırsak «Van bölgesindeki vatandaşlarımız deprem denen doğal âfetin kurbanları olmuştur; depremzedeleri açlıktan, açıktan ve soğuktan kurtarmak, mal ve mülklerini korumak üzere tüm önlemler anında alınmıştır.» Ayni nutuklar, 1966 Varto, 1967 Sakarya, 1970 Gediz, 1971 Burdur ve Bingöl, 1975 Lice depremlerinde de atılmıştı. Her depremde, emekçi vatandaşların oturduğu «konutlar»ın yıkılmasına karşılık, kamuya ve egemen çevrelere ait binaların ayakta kalması, gelen yardımın bit ve amerikan pazarlarında satışa çıkarılması, böylece ölülerin sırtından milyonerlerin ortaya çıkması, depremzedelerin toprak ve hayvanlarına el konması artık gözleri açmıştır. Evet, deprem doğal bir âfettir. Fakat, Türkiye'de deprem sonuçları toplumsal bir âfettir ve gerici siyasal yönetimlerin halk düşmanı politikalarının açık kanıtıdır.

Teknoloji hızla gelişmektedir. Atom çağını yaşıyoruz. Ancak, insanlık deprem gibi doğal olayları önceden önleme noktasına henüz ulaşamamıştır. Bununla birlikte, depremlerin acı sonuçlarını ve zararlarını en aza indirmek mümkündür. Yeter ki bu istensin.

Türkiye'de hangi bölgelerin deprem alanı içine girdiği «Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası» ile saptanmıştır. Yani şu veya bu ay söz konusu bölgelerde deprem olabilir. Bu bilinmektedir. Her depremden sonra açılan raporlar da bölge halkının tehlikesiz bölgelere yerleşmelerinin gerekliliğinin ilgililere, yani siyasal yönetimlere bildirildiğini ortaya koymaktadır. Muradiye felâketinden sonra açıklanan **1950 tarihli rapor** bölge halkının ovaya taşınması gereğini belirtmektedir.

Öte yandan, kurtarma çalışmalarının geç başlaması ve yetersizliği ile konutların ilkelliği ve çürüklüğü can kaybının çok yüksek olmasının başlıca nedenlerindendir. «Muradiye, Özalp, Erciş, Diyadin ilçelerine bağlı kır yerleşmelerindeki konut ve ağıl duvarlarının tümü kerpiç ve tüm taşlardan örülmüştür.

Çürüklüğü yanında, bu yapılarda kullanılan malzemelerin ağırlığı, altında kalan insanların tümünü öldürecek güçte değildir. Ancak, özellikle köylerdeki kurtarma çalışmalarının ilk 3-5 günden sonra başlaması yüzlerce insanın soğuk, açlık ve havasızlıktan ölmesine yol açmıştır.

Bu arada, yardımların önemli bir bölümü depolarda bekletilirken, geri kalan bölümü deprem bölgesine ulaştırılmıştır. Dağıtımda izlenen partizanlık, ırkçılık ve ayrımcılık binlerce ailenin yeterli yardım almaması, birçok erkek, çocuk ve kadının soğuktan donmasına, ailelerin mal ve mülklerini yok pahasına ellerinden çıkararak göç etmesine sebep olmuştur. Gelen haberler, yardımların Ankara ve İstanbul'daki çeşitli mağazalarda satıldığı yolundadır. Binlerce insanın ölümünün, yoksulluğunun gerçek sorumlusu bir kez daha duruca açıçıktı. Bu sorumlu, emperyalist tekellere bağlı, güvenliğini NATO'da arayan aşırı sömürü ve kâr düzeni ile bu düzenin devamını halkın uyutulmasında gören, bu amaçla ölüm tacirliği yapan MC'dir.

TÖB-DER İstanbul Şubesi, TÜTED İstanbul Şubesi, TÜS-DER İstanbul Şubesi, İlerici Kadınlar Derneği, İlerici Gençler Derneği, İstanbul Halkevleri Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Türkiye Yazarlar Sendikası ve İKÖK basına ortak bir açıklama yaparak Askeri harcamalar bütçesinin ilk adımda yüzde on azaltılarak bu fonun Van deprem bölgesinde ve diğer deprem bölgelerinde kullanılmasını istedi.
Sekiz demokratik örgütün basına yaptıkları açıklama şöyledir:

ORTAK AÇIKLAMA

«1977 yılı bütçe taslağı bugünlerde Meclise sunuldu. Yine emekçi halkımızın lokmasından kesilerek alınan vergilerin büyük bölümü emperya-

list silâh tekellerinin kârına kâr katmak, kârlarını güvenceye almak üzere silâhlanmaya ayrıldı. Türkiye'nin 1975 yılında yalnız NATO harcamaları 35 milyar lirayı buluyordu. Bu yıl da bütçenin yaklaşık yarısı askerî harcamalara ayrıldı. Yani, okulsuz, yolsuz köylerimize okul, yol, hastane, sosyal konut, fabrika, baraj yapmakta kullanılacak olan milyarlar, modası kısa sürede geçecek silâhlara, toplumun ilerlemesine hiçbir katkısı olmayan askerî alanlara ayrılacak.

Gerçekler inatçı ve acı. Daha bütçe taslağının tamamlandığı gün 15 saniye süren bir depremde onbinlerce ev yıkıldı.

Yoksul halkımızdan onbinleri ölürken, onbinlercesi de evsiz, işsiz, yetim, dul kaldı. Yolu olmadığı için hâlâ ulaşılamayan yıkılmış köylerimiz var.

Oysa depremde böylesine ölmek, yıkıma uğramak kader değildir. Hele insanoğlunun aya, gezegenlere ulaştığı çağımızda artık hiç kader değildir. Yeryüzünde ve ülkemizde deprem bölgeleri bellidir. Böylesi bölgeler, depreme dayanıklı konutlarla donatılsa, bırakalım onu betonarme evler yapılmış olsa, deprem bölgesi bir felâket olmaktan çıkardı. Köylerimizin yolu olsa, insanlarımızın bir bölümü donmadan kurtarılabilirdi. Doğu'da NATO manevraları yerine deprem ve benzeri olaylara karşı yardım ve kurtarma manevraları yapılsaydı, ölülerimiz bu kadar çok olmazdı. Oysa dün Varto'da, Lice'de olduğu gibi, bugün Van'daki hâlâ «olan olmuş» diye sabır dilemekle yetiniliyor. Belki Lice'de olduğu gibi aylar sonra, ilk depremde yıkılabilir evler yaptırılacak. Peki, ya diğer deprem bölgeleri için ne tedbir alınıyor? Yıllardır olduğu gibi, hiç... Ve oralarda halkımız yine taş yığma evlerde kaçınılmaz sonuçları olan depremi bekleyecek. İlk depremde ölecek, yetim, öksüz, dul ve evlâtsız kalacak. Ve onlara yine başsağlığı dilenip, yardım, konut sözü verilecek. Ama bir eksikle : Başbakan Demirel'in Van'da dediği gibi, ölenler geri dönmeyecekler.

Ölüleri geri getiremeyiz, ama ölmeleri önlenemez miydi? Önlenebilirdi. Eğer yıllardır emperyalizmin saldırgan örgütleri NATO ve SENTO'dan çıkılıp, ABD kölelik anlaşmalarının dayattığı harcamalardan vazgeçilebilseydi, önlenebilirdi. Önlenmedi. Çünkü dünyanın en büyük ordularından birini besledik, Fantom aldık, tank aldık, eskilerimizi ve de bir miktar paramızı deprem yardımına vererek vicdanımızı rahatlattık, yada deprem bahanesiyle konan vergilerle bir kat daha yoksullaştırıldık.

Ama artık acı gerçekler gözümüzü açmalı. Açmalı ve davranmalı. Varto'da, Lice'de, Van'da ölüme ittiğimiz onbinlere ve ölümü bekler koyduğumuz daha nicelere karşı insanlık borcu, tüm yurtseverleri, halkımızı, göreve çağırıyor. Bütçenin görüşüldüğü şu günlerde görevimiz, silâhlanma ve savunma harcamalarının ilk adımda yüzde on azaltılarak bu fonun bugün Van bölgesi için ve diğer deprem bölgeleri için depreme dayanıklı evler, yolsuz köylere yol yapımına ayrılmasını sağlamaktır.

Savaşın kaynağı olan emperyalizm yokedilmedikçe, emperyalizmin saldırgan örgütleri olan NATO ve SENTO'dan çıkılmadıkça, böylesi askerî paktlar dağılmadıkça, silâhlanmaya ayrılan paraların halkımızın sırtına yüklediği ağır yükün kaldırılamıyacağını biliyoruz. Ama, ilk aşamada silâhlanma harcamalarında yapılacak % 10'luk bir indirim, bu yolda somut ve olumlu bir adım olacaktır.

Biz demokratik örgütler olarak, başta ilerici, yurtsever parlamenterler olmak üzere, tüm demokratik kuruluşları, sendikaları, siyasî partileri, elele vererek bütçe tasarısını değiştirmeye çağırıyoruz. Bu çağrı, 23-26 Eylül 1976 tarihinde Helsinki'de SİLAHLANMA YARIŞINA SON VERMEK, SİLAHSIZLANMA VE YUMUŞAMA için toplanan Dünya Konferansına katılan siyasî görüşü, dini, dili, ırkı farklı milyonlarca insanın temsilcilerinin de ortak sesidir. Başta parlamenterler olmak üzere, basın - yayın mensupları, sendikalar, bilim adamları, din adamları, kadınlar ve gençler, kendi ülkelerinde savaş bütçesinin yüzde on azaltılması için savaşım vermeye Helsinki'de ant içmişlerdir. Çünkü bir avuç parababası dışında tüm insanlığın geleceği ve mutluluğu bunu gerektirmektedir. Van'daki deprem bölgelerindeki ve tüm halkımızın geleceği bunu gerektirmektedir. Onlara yapılacak en değerli yardım bu olacaktır.

— Askerî harcamalar bütçesinin ilk adımda yüzde on azaltılması için elele verelim.

— Yeni Van felâketleri olmasın diye, vergilerimizin ölüm araçlarına değil, ölümü önlemeye kullanılması için elele verelim.

— Savaşsız ve sömürüsüz bir dünya için elele verelim.

ÇÜNKÜ, EKMEK - BARIŞ VE ÖZGÜRLÜK GÜNLERİ ELLERİMİZDEDİR.»

23.12.1976

BİR YAKUP ÖLSE BİN YAKUP VAR SAVAŞACAK

PROFİLO Baş Temsilcisi Hasan Ustaoğlu ile PROFİLO olayları üzerine bir konuşma yaptık. Aşağıida bu konuşmayı okuyacaksınız.

Soru : Bize Profilo olayının gelişimini anlatır mısınız?

Cevap : Profilo işvereni MESS'in kurucularındandır. Ve ötedenberi işçi sınıfı hareketinin gelişimine karşı yaptıkları ile ünlüdür. İşverenin 4-5 senelik belli dönemlerde işçi çıkarmak gibi gelenekselleşmiş taktikleri vardır. İlk olarak 15-16 Haziran olaylarından sonra hepsi de bilinçli ve eylemlerin en önünde yer alan 350 işçi arkadaşımızı işten çıkardı. Biz işverene işçi çıkarmakla bilinçlenmemizin önüne geçemiyeceğini, 16 Haziran'dan bugüne işyerinde tekrar bilinçli kadroların geliştiğini söyledik.

16 Eylül Genel Yasdan sonra işveren tekrar aynı taktiği uyguladı. 18 işçi arkadaşımızı işten çıkardı. Ertesi gün bu arkadaşlarımızı diğer arkadaşlar fabrikaya soktular. Burada amacımız arkadaşlarımızı tekrar işe aldırmaktı. İşyerindeki işveren ajanları bunu hemen işverene bildirmişler. İşveren hemen işyerine polis ekiplerini ve panzerleri çağırarak fabrikayı kuşattı. Hattâ panzerleri fabrikanın içine kadar soktu. İşçi arkadaşlar bunu tepkiyle karşıladılar. Polis şefleriyle, biz böyle panzerlerin altında mı çalışacağız diyerek tartışmaya başladılar. Polis şefi bu sırada arkadaşları devamlı tahrik ediyordu. Bizler ilk anda arkadaşları yatıştırmaya çalıştık. Bu işi görüşmeyle çözümleme imkânlarını araştırdık. Biz arkadaşlarımızı yatıştırmaya çalışırken polis şefi kendisiyle konuşmak isteyen arkadaşlarımıza, **«ben sizlerle konuşmam, sizler vatan hainlerisiniz»** diyerek tahriklerine devam ediyordu. Arkadaşlar **«bu bir tertiptir, işverenin ve polisin bu oyununa kapılmayalım»** diyerek onları yatıştırmaya çalıştık. Bu sırada bir polis silâhını çekerek ateş etti. Kurşun bir televizyonun ekranına isabet ederek yukarı doğru sekti. Bizler panzerin dışarı çıkarılmasını sağladık, olay böylece başladı.

Bu olay işverenin fabrikadaki bilinçli kadroları temizlemek ve önümüzdeki sözleşme dönemine sindirilmiş bir işçi kitlesi ile girmek için tertiplediği bir oyundur. Ama bu oyun sökmedi. Arkadaslarımız bu oyunu bozmak için yiğitçe mücadele ettiler. Bu olay işverenin düşündüğü gibi arkadaşlarımızın sindirilmesine değil, birbirimizle daha sıkı kenetlenmemize ve birliğimizin - beraberliğimizin - dayanışmamızın güçlenmesine yaradı.

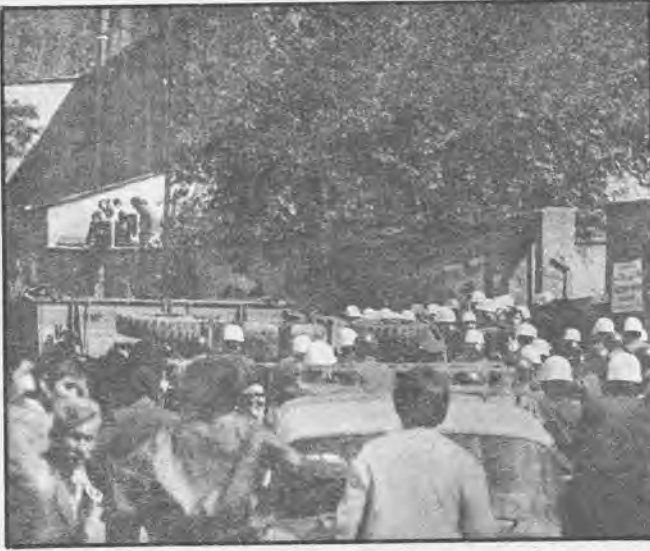
Şu anda arkadaşlarımız daha çok kararlı ve bilinçli. Öğlen paydoslarında sendika odamız dolup taşıyor. İşyerinde kurduğumuz kütüphaneden kitap alıp okumak için arkadaşlarımız sıraya giriyorlar.

Soru : İşçi sınıfı hareketine, Konfederasyonumuz DİSK'e ve Sendikamız Maden-İş'e saldırıları ve burjuvazinin yanında tavırlarıyla bilinen maocu-goşist akımlar var. Bunlar Profilo'da işçilerin yürüttükleri mücadeleye sahip çıkıyorlar. Bu konuda neler söylemek istersiniz?

Cevap : Size kesinlikle söyleyebilirim ki bozguncu unsurlar Profilo'da etkili olmamıştır. Etkili olmak bir yana aramıza girememiş ve hattâ fabrika çevresine dahi yaklaşamamışlardır. Aslında bu unsurlar işçi sınıfımızın arasında barınamazlar. İşçi sınıfımız onları iyi tanımakta ve gerektiğinde haketikleri dersi vermektedir.

Soru : İşyerinizde bu bozguncu - goşist - maocu unsurlardan veya onların etkisinde olan kişiler var mı?

Cevap : İşyerimizde bozguncu unsurların etkisinde olan arkadaş yok. Profilo olayları sırasında da yoktu. Daha önceleri vardı, fakat bunlar temizlendi. Bir süre önce maocuların fabrikamız yakınlarında bir

İşverenler, hele yabancı sermayeye sıkı sıkı bağlı olanlar, bu aşağılık düzenlerini sürdürmek için tüm olanaklarını kullanıyorlar. Yukarıdaki görüntüler, işverenlerin öne sürdüğü «sınıfsal barışı», «çalışma barışı»nı gösteriyor. Yiğit Profilo işçileri, bugün, daha tecrübelidir. Tutuklanan Hasan Algül, Abbas Yıldırım, Adil Yücedağ, Yıldıray Alkan, Nizamettin Boza ve Bahri Yıldız tahliye edildikten sonra, tüm Profilo işçilerinin haykırışı, memleketin dört bir yanında yankılandı: «Bir Yakup ölse, bin Yakup var savaşacak...» Selâm Profilo işçilerine!..

dernekleri vardı. (Mecidiyeköy Halk Birliği). Biz bunlarla sürekli mücadele ettik. Bunlar arkadaşlarımızla ilişki kurmak için girişimlerde bulunuyorlardı. İşyerindeki bilinçli arkadaşlar, maocuların bu çabalarına karşı sürekli mücadele ettik. Gelişen olaylarda bozguncu unsurların işçi sınıfının birliğine ve Konfederasyonumuz DİSK'e saldırıları bizim bunlara karşı mücadelemizi doğruladı ve arkadaşlarımız üzerinde hiçbir etkinlikleri kalmadı.

Soru : Profilo direnişinin basında ve TRT'de nasıl yansıtıldığını biliyorsunuz. Bu konuda neler söylemek istersiniz?

Cevap : Basın ve TRT, Profilo mücadelemizi doğru ve objektif şekilde yansıtmadı. Bugün TRT işgal altında olan ve tamamen MC'nin denetim ve doğrultusunda yayın yapan bir kuruluş. Biz zaten TRT'den tarafsız bir yayın beklemiyorduk. Burjuva basını için de bu böyle. Fakat bizler ilerici basından sorunlarımıza daha çok ilgi ve yer vermesini beklerdik. Bizimle gelip konuşan, röportaj yapan basın mensupları da gazetelerinde söylediklerimizi ve gördüklerini tam ve doğru olarak yansıtmadılar, yazmadılar.

Soru : Bize işyerindeki arkadaşların niteliklerini ve bilinç durumlarını anlatır mısınız?

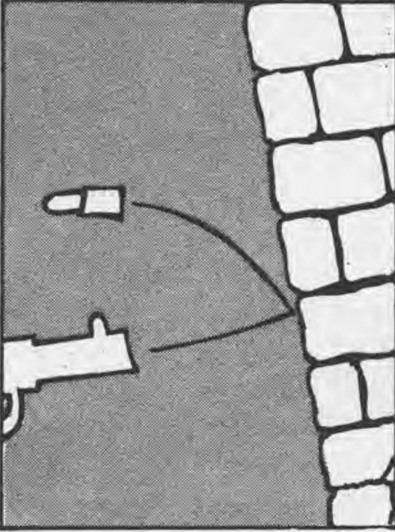
Cevap : İşyerindeki arkadaşlarımız sendikamızın en eski üyelerindendir. Arkadaşlarımın çoğu en az 10 senelik işçidir. Sendikamızın ve Konfederasyonumuz DİSK'in mücadelesini, tutumunu çok iyi bilmektedirler. Sendikamız Maden-İş'e ve Konfederasyonumuz DİSK'e güvenimiz sonsuzdur. Hiç birimiz sendikamıza ve konfederasyonumuza en küçük bir lâf dahi getirmeyiz. Arkadaşlarımızın politik bilinc seviyesi biraz düşük fakat her eylem bize bunun önemini kavratıyor. Bu yönde arkadaşlarımız hızla ilerliyorlar. İşçi arkadaşlarımızın temsilcilerine de güvenleri tam. Kendi seçtikleri temsilcilerin haklarını en iyi şekilde koruyup gözeteceklerini biliyor ve inanıyorlar.

Soru : İşyerinde şimdiki durum nasıl? Cezaevindeki arkadaşlarla dayanışmanız sürüyor mu?

Cevap : Yukarıda da anlattığım gibi işverenin çabalarının aksine, şu anda daha çok birlik ve bütünlük içindeyiz. Daha kararlı ve inançlıyız. Tutuklu bulunan arkadaşlarımıza yardım için bir dayanışma fonu kurmuştuk. Ay sonu olmasına rağmen tüm arkadaşlarımız bütün olanaklarıyla katıldılar. Bu dayanışmamız sürüyor, sadece tutuklu arkadaşlarımızla değil işten atılan diğer arkadaşlarımızla da dayanışmamız sürüyor. Şu anda tek düşüncemiz ve isteğimiz 10/XI/1976 günkü mahkemede arkadaşlarımızın serbest bırakılması.

Önümüzdeki toplu sözleşmede işten atılan arkadaşların tekrar işe alınmalarını isteyeceğiz ve bunun için mücadele edeceğiz.

Burada belirtmek istediğim bir başka konu da çevre halkının, Mecidiyeköy halkının bize çok yardım etmesi. Bize yiyecek getirerek olsun, polisin tutumunu protesto ederek olsun çok yardımda bulundular. Bu; mücadelemizin tüm halkımıza malolduğunun ve halkımızın artık işçi sınıfının yanında yeraldığının en iyi kanıtıdır.

rafinerinin faşist kampı olmasına izin vermiyeceğiz

ALİAĞA; İzmir'e 60 km., Manisa'ya 78 km., Bergama'ya 60 km., Menemen'e 35 km. uzaklıkta ve bu kentlerin orta konumundadır. İşçiler, İzmir'in çeşitli semtlerinde ve çevre kentlerinde otururlar.

Aliağa'da bugün küçüklü büyüklü 7 fabrika vardır. Yakın gelecekte 24 fabrika olacaktır. Ama Aliağa'da ilk kurulan fabrika İzmir PETROL RAFİNERİSİ'dir. Sömürü, mücadele, grev, toplu sözleşme, sınıf bilinci, DİSK, nihayet işçi sınıfının sendikal ve siyasal mücadelesi Rafineriyle birlikte çevreye yankı yapmaya başlar. Bugün Aliağa küçük bir sanayi kentidir.

RAFİNERİ : Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği teknolojisiyle kurulmuştur. Sonradan tevsi edilen yeni ünitelere İtalyan, İngilz. Japon, Amerikan teknolojisi de girmiştir. 1972 yılında akaryakıt rafinerisi, 1973 yılında da makina yağları rafinerisi devreye girdi. Ülkemizde makina yağı yalnız Aliağa'daki rafinerimizde üretiliyor. Toplam ülke tüketiminin % 90'nı, burada üretilir.

RAFİNERİ'DE: diğer gelişmiş kimya ve elektronik sanayi gibi ileri bilimsel teknoloji vardır. Hizmet, koruma, bakım gibi bölümlerin dışında Rafineri İşletmesinde çalışan işçiler en ileri, mekanik .elektronik, püramatik, kimyasal teknolojiyi uygularlar. Ünitelerdeki çalışma, fizik gücünden çok düşüncevle gerçeklesir. Böyle bir kompleksi işleten isçilerin de gelişmiş üretim araçlarını kullanabilmek icin gelişmiş üretim bilincine ulaşmış olmaları gerekir.

Bu nedenle; Rafinerinin montaj devam ederken, operatör vetistirilmek üzere sanat enstitüsü ve tekniker mezunu isçiler, Batman Rafinerisinde bir yıl, İpraş rafinerisinde bir yıl olmak üzere yurtiçi eğitim, ayrıca Sovyetler Birliği, İngiltere, İspanya, Romanya'da bazıları yurtdışı eğitim gödüler. Rafineri de farklı teknolojiden doğan aksaklıkları gidermek için vasıflı işçiler tarafından yapılar değişikliklerle bugün Aliağa Rafinerisi ancak oradaki işçilerin çalıştırabileceği, onların eti kemiği olmuş bir tesistir. Yeni giren bir işçi uzman işçiler tarafından eğitilmek şartıyla ancak bir yılda operatör olabilmektedir.

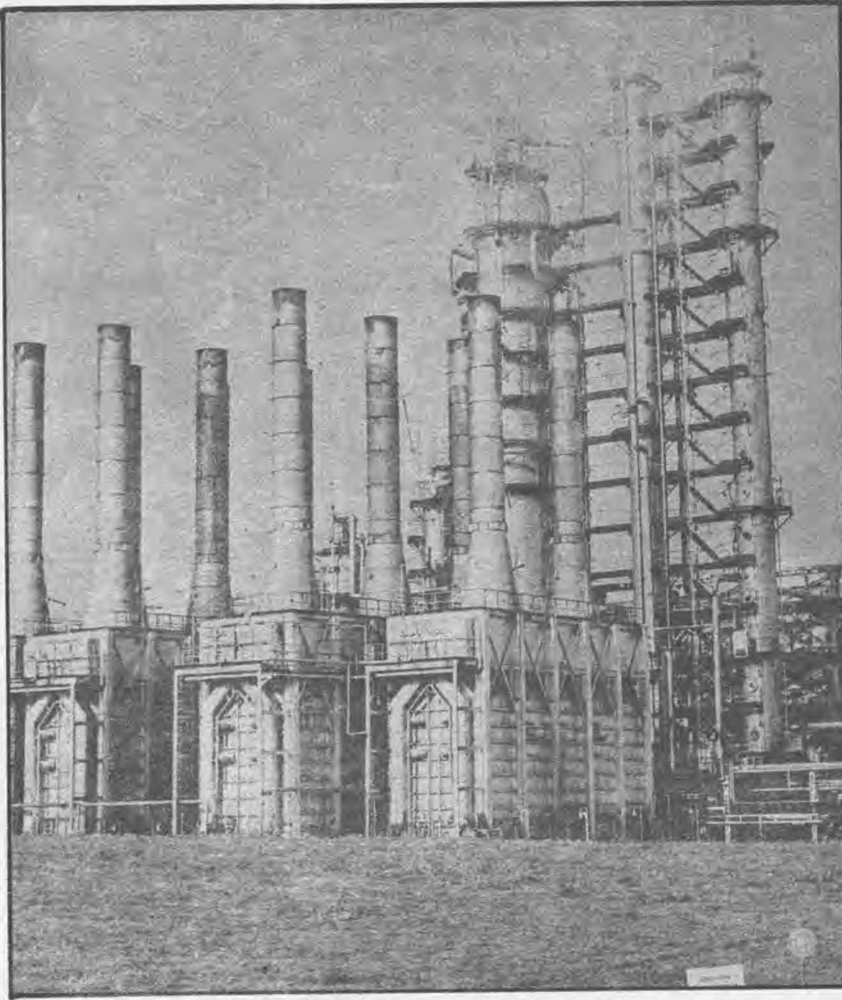
Batman Rafinerisinde 20 yıl çalışmış bir operatör, Aliağa'da aynı benzin ünitesinde 40 gündenberi hatları bile ezberliyemiyor. Bedii isimli bu operatör, Batman'da 20 yıllık uzman rafinerici olduğu halde Aliağa'da ancak iki ay sonra yararlı olabilir.

Rafinerilerde üretici güçlerin çok gelişmiş olması nedeniyle üretim hacminde birim olarak çok yüksektir. Açarsak, bir işçi, yıllık toplam gelirini 12 aya böldüğümüzde ortalama her ay 6-7 bin TL. net maas almaktadır Ama buna rağmen Aliağa Rafinerisi artı-değer sömürüsünün en yüksek olduğu işyerlerinden biridir. Kaba verilerle yaptığımız bir artı-değer hesaplamasında işçinin 8 saat'lik çalışması sırasında gerekli emek süresi 1 dakika 50 saniye, ek emek süresi 7 saat 58 dakika 10 saniye çıkmıştı. Sömürü oranı bu kadar yüksektir. Yani bu işçinin 8 saat karşılığında aldığı ücret 1 dakika 50 saniyelik çalışmasının karşılığıdır.

İşçi ve mühendislerin uzun süre beraber eğitim görmüş olması tüm iscilerin sıkı arkadaşlık ve sınıf bağlarıyla birbirleriyle yakınlaşmalarına yol açmıştır. Zaten isçiler 8 saat iş, 3 saat yol, toplam günün 11 saatini berber gecirmektedirler. Aralarında eski-yeni, amir-şef çelişkileri azalmıştır. Birçok mühendis kafa işçisi olarak işçiler gibi aynı sınıf tarafından sömürüldüğünü anlamıştır. Kol ve kafa işçileri arasındaki çelişkiler yerlerini dayanışma ilişkilerine bırakmaktadır.

Aliağa işçisi 5 yıldır Konfederasyonumuza bağlı Petrol ve Kimya Sanayi İşçileri Sendikasına üyedirler. DİSK'e bağlı Petrol ve Kimya Sanayi İscileri Sendikasının iki dönem imzaladığı sözleşmelerle işçilerin ekonomik ve sosyal yaşam düzeyi yükselmiştir. Sendikal mücadele birlik ve dayanışmayı, sınıf bilincini daha ileri boyutlara götürdü.

Burjuvazinin ve onun siyasi temsilcileri gerici faşist karması MC'nin gözünden kaçmayan da budur. Her yığınsal kitle eylemin-

de yerini alan, diğer çevre fabrikalardaki işçi kardeşleriyle dayanışma içinde olan, Rafinerinin her yanını DİSK ve enternasyonal işçi sınıfı hareketinin afişleriyle donatmış Aliağa Rafinerisi işçisi çok zamandır burjuvaziyi tedirgin ediyordu.

İşçi sınıfının demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü olan DİSK'in Temmuz ayında topladığı Genel Temsilciler Meclisinin DGM'ye karşı aktif tavır koyma eğilimi Rafineri işçilerine çoşkuyla karşılandı. DİSK'e güvenlerini belirtmek ve maddi destekte bulunmak için maaşlarından 50.— TL. kestirme kararı aldılar. Eylül ayına değin sürekli olarak DGM' nin yasalaşmasını önlemek için neler yapılacağı tartışıldı.

«Bizler, 16 Eylül gibi bir eyleme, en yüksek potansiyele hazır haldeydik. Ve DİSK Yürütme Kurulu'nun; tabanın söz ve karar sahibi olma ilkesinden kaynaklanarak tabanını serbest bıraktığını ve MC'nin demokratik yollardan düşürülüp yerine halktan yana ileri demokratik bir iktidar kurulana kadar Genel Yas ilân ettiğini 16 Eylül günü saat 13.00'te öğrendik. Hazırdık. 13.05'te Rafineri'nin bütün ünitelerinde şarj düşürmeye başladık. Yani bu karara kendi saptadığımız üretimi yavaşlatme ve durdurma eylemiyle katılıyorduk. (Rafineriler kendi özçalışma sistematiğinden dolayı 8 saatten önce durmazlar. Yavaş yavaş dururlar.)

«Henüz ülkemizdeki diğer hiçbir fabrikadan haber alamamıştık, ama saat 16.00'da tüm hünerimizi kullanarak, üretim durmuştu. Güvenliği ve emniyeti sağlamak için üniteleri sirkülasyona aldık. (Her an çalışmaya hazır, otomobilin rölântide çalışması gibi.) Heyecanlıydık. Rahatlamıştık. Beş dakikada üretimi durdurma eylemine karar verip, büyük bir başarıyla en kısa sürede üretimi durdurmuştuk. Müdürler şaşkın ne yaptığımızı bile soramadan dolaşıyorlardı.»

«Eylemi kurabilmek için, üniteler arası yanlış haberler yaymaya çalıştılar. Güçleri oranında baskı ve tehdit yöntemleri uyguladılar. Ancak yapacakları birşey yoktu. İşçiler kararlıydı. Aynı gün akşam TPAO Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Lütfi Hocaoğlu Aliağa'ya geldi. Otoriteyi ele aldı. Tariş Genel Müdürü faşist eğilimli Daut'la temasa geçti. Direniş eyleminin kendileri açısından geleceğini burjuvazinin çıkarları doğrultusunda plânlamaya başladılar. 17 Eylül Cuma günü Ö. L. Hocaoğlu Rafineri'deki işletme mühendislerini toplayarak üniteleri çalıştırmalarını emretti. Mühendisler konuyu kendi aralarında tartışarak şu yanıtı verdiler.»

«Bizler işçi sınıfının ülkemiz çapında başlatmış olduğu MC'ye ve DGM'ye karşı genel aktif tavrını sonuna kadar destekliyoruz. İşçiler iş başı yapmadan biz de yapmayız» Bu karar faşist ve MC görevlilerine bir şamar gibi inmişti. Mühendisleri istifaya zorladılar. İstifa ettiremeyince de Orta Anadolu Rafinerisi'ne tayinlerini çıkardılar. MC'nin faşist kanadı Rafineri'nin boşaltılıp, milliyetçilere, ülkücülere devredilmesini bastırıyordu. Sonunda MC'nin başından telex emri geldi.

—Rafineriyi boşaltın. Kominist lerin tümünü dışarı atın. Yeni ülkücü, milliyetçi işçilerle tesisi çalıştırın.»

«18 Eylül Cumartesi günü Rafineriye gitmek isteyen işçilerin tüm servis otolarının yolları kesildi. İşçiler arabalardan indirildi. Rafineri'ye değil, Aliağa'ya bile sokulmadılar. Polis bu tavrın tepkiyle karşılanacağını bildiğinden provokasyonlar hazırlamıştı Çelik yelekli, kalkanlı polisler, işçi giysili provakatörler, bir kısım jandarma komandosu her yeri sarmıştı. İşçinin her parçası örgütlü olduğundan burjuvazinin oyununa gelmedi. Buca'da hazırlanan hapishane işçilerle doldurulamadı. İşçiler, topluca oturdukları semtlere giderek kendi aralarında yeni kararlar aldılar.»

Bir yandan Cumartesi günü Rafineri'ye işçiler sokulmazken, diğer yandan Rafineri içinde 24.

● **MC iktidarının kurmayları rafineriyi gezerken goruyorlar. Faşist komandoların yerleştirilerek DİSK üyesi işçilerin işten atıldığı Aliağa'da denetleme gezisinde bulunuyorlar. Rafineride faşist operasyonlar gerçekleştirmeye yeltenenler, rafineri üzerinde yeni oyunlara girişiyorlar. Faşist kampı yapmak için uğraşıyorlar.**

00/08.00 vardiyasından kalma 70 işçiyi polis işyerinden çıkarmaya zorluyordu. İçerdeki işçiler karar alıp bildirdiler.

«— Bizler yeni vardiya arkadaşlarımız gelmeden işyerini terk edemeyiz.»

Vali, İzmir Emniyet görevlileri, zırhlı polisler Rafineri içine yerleştiler. 70 işçiyi çıkarmak emri aldıklarını hayata uyguluyorlardı. Bir işçiye en az 5 polis düşüyordu. Telefon santralını polisler ele geçirdi. İşçiler makinaların, tesisin arasında mevzilenip gizlendiler. Bu kez üniteler arası irtibat kesilmisti. Aralarında kuryeler çıkarıp, alçak sürünmeyle birbirlerine ulaştılar. Yeni kararlar aldılar. Bölge Müdürü ve Vali tüm sorumluluğu üstüne alırlarsa işyerini terk edeceklerdi. (Çünkü tesisi terk etmek her türlü patlama, çatlama, yangın demekti. Büyük bir sorumluluktu.) Sonunda işletme Müdürü Sezgi Üstal'i :

«— Tüm sorumluluk bana aittir. Sirkülâsyonu durdurup işyerini terk edin.» talimatını deftere yazdı. Bu defteri işçiler koynunda saklıyarak direnmeye devam ettiler. Uykusuz, aç ve yorgun yedi saat direndiler. Sonunda polis hepsini çıkardı. Karakolda ifadeleri alındı. Sürekli —Nereden emir alıyorsunuz? diye soruluyordu. Oysa taban söz ve karar sahibiydi. Bizler, hepimiz karar veriyorduk. Tartışarak, birlkte...»

«İşçi sınıfının yükselen sınıf mücadelesini baskı ve terörle bastırmak isteyen burjuvazi, işçi sınıfının ekonomik, demokratik, sendikal mücadelesine bile tahammül edemiyordu. İskenderun, Seydişehir, Tariş'teki oyunu Aliağa'da oynamaya koyuldu. Rafineri faşistleşmeliydi. Cumartesi gecesi 80 faşist komando gece yarısı işyerine sokuldu. Pazar günü sayıları 200 oldu. Bunların çoğu kime ve niçin hizmet ettiklerini bilmiyorlardı. Aldatılmışlardı, işsizdiler... Aliağa'daki ücretleri cazip gören kimileri de işlerini bırakıp rafineriye doluştular. MC ileri gelenleri kendi partilerinin propagandasına vesile bulmuşlardı. Hoparlörlerle yayın yapıyor, parti binaları her zamankinden daha yoğun çalışıyordu.»

«Biz direnişi Aliağa'da devam ettirmek istiyorduk. 20 Eylül Pazartesi günü sabahleyin bütün işçiler Aliağa'ya gitmek için yola çıktılar.»

«Bu kez tüm servis otoları trafik nedeniyle seferden alıkoydular. Yollara polis barikatları kuruldu. Rafineri çevresinde binlerce asker, polis mevzilendi. İçerde 200 kadar faşist ya da aldatılmış vardı. Garaja gidip diğer şirketlerden otobüs kiralamak istedik. Ama Vali emir vermişti. Aliağa yönüne otobüs vermediler. Bergama, Manisa, Aliağa, Menemen ve İzmir'in çeşitli semtlerinde toplanma bölgeleri tesbit ettik. Haberleşmeyi 11 taksiyle sağlayabiliyorduk.

Ve aynı gün Rafineri'deki 870 işçiyle 17. maddeye göre çıkış verildi. Oysa İçişleri Bakanı, Rafineri'yi, Cumartesi gününden itibaren üç gün süreyle tatil ettiğini TRT'den açıklamıştı.

Çevre AP'li belediyeler leş kargaları gibi Rafineri'ye konacaklarını sanarak partili vasıfsız işçileri (berber, manav, bakkal da dahil) para karşılığı işe aldılar. Rafineri'de 500 yeni alınan işçi oldu. Gidip içerde yatıyorlardı.

Sürekli basın toplantıları ve bildirilerle Rafineri'nin eski işçileri olmadan çalışamıyacağını ve her geçen gün milyonlarca zararın burjuvazinin çıkarları için meydana geldiğini vurguladık. Bu gerçeği bilen ve faşist manevralara dayanamayan Rafineri Bölge Müdürü Müfit Nayır, Bölge Müdür Muavini Güngör Karaoğuz, İşletme Müdürü Sezgi Üstel de görevlerinden istifa edip, dolayısıyla işçinin yanında yerlerini aldılar. Orhat Daut ve Hocaoğlu ise direndiler. Sonunda eski işçi olmadan tesisin toplama adamlarla çalıştırılamayacağı gerçeği tüm çıplaklığıyla ortaya çıktı. Eylemin 16'ncı günü, 2 Ekim'de burjuvazi manevra yaparak taktik değiştirdi. 16 gün bizi Aliağa'ya sokmamak için direnenler şimdi işçilerin bir kısmını geri çağırıyorlardı. İlerici, sosyalist işçiler dışarda kalacaktı. İşçiler karar alıp kamuoyuna duyurdular.

«—Rafineri faşistlerden temizlensin, işçiler tümü birden,

mühendisleri ve müdürleriyle birlikte işbaşı yaparsa geliriz.» Tek tek işçilerin evlerine faşist biçimi işveren, polis baskısı başladı. Bir işçi gecede 4-5 kez aranıyordu. İşçiler evlerini terk ettiler. Çoluk çocuk başkalarının evlerinde kalmaya başladılar. Polis sabaha dek çalışıyordu. Para ortaya çıktı. Bu para 5 bin 10 bin değildi. Çok yüksekti. MC, tüm olanaklarıyla direncimizi, dayanışmamızı kırmak, örgütlenmemizi parçalamak istiyordu. Oysa 870 eski işçiden 297'si işe alınmadı. Arkadaşlarımızın bu bölümünün işe girmeleri, onların iradelerine rağmendir; Bu korkunç baskının sonucudur.

Burjuvazi tüm olanaklarını seferber etmişti. Bütün güçlerini neredeyse Aliağa için kullanacaktı. Karşısında Türkiye işçi sınıfının bir parçası, bir avuç işçi vardı. Akaryakıt sıkıntısını, hayatın felce uğramasını önleyebilmek için milyonları dışarı verip benzin ithal ediyordu. Amaç, 370 milyon feda olsun ama birkaç ilerici, devrimci işçi Rafineri'den kovulsun.

Enerji Bakanı hergün televizyondan «Aliağa'daki komünistlerin tümünü atacağız, onlara ihtiyacımız yok». diyordu. Şimdi «milliyetçi işçilerle Rafineriyi çalıştırdık» diyor. Oysa Rafineriyi durduran da, çalıştıran da aynı işçilerdir. Toplanan ve içeri sokulan insanların, yararlı olabilmeleri için daha çok zamana ve eğitime ihtiyaçları vardır.

Şu anda içerde, 500 toplama işçi, 550 eski işçi var. Arkadaşlar **«kapasiteleri kadar»** üniteleri çalıştırabiliyorlar.

MC hemen PETROL-SEN adlı faşist eğilimli bir kuruluşu getirdi Rafineri'ye. Kendi işçilerini ilk gün üye yaptılar. Üye olmak istemeyenler içeri alınmadılar. Eski işçiler üzerinde çok yoğun baskı var. Bu kuruluşa üye kaydetmek istiyorlardı.

Ülkemizde sınıf sendikacılığı yapan DİSK'i yok etmek için tüm olanaklarıyla Aliağa'dalar. Yeni işçilere Rafineri işletmesini öğretmek için eski işçilere baskı yapılıyor. Faşistler operasyonu öğrenince tüm eski işçilerin çıkışı verilecek. Aliağa faşist kampı olacak. İşçiler bunun bilincinde.

Burjuvazi onun siyasi temsilcisi faşist karması MC'nin başları şunu iyi bilsinler ki ülkemiz işçi sınıfının ekonomik, demokratik, siyasi mücadelesi her gün yükseliyor. Yeni deneyimlerle yeni boyutlara ulaşıyor. Sömürü mekanizmanızla mezarınızı kazıyorsunuz. Bugün 870 işçiye karşı burjüva devlet mekanizmasının tüm olanaklarını kullanarak egemen olamadınız. İşçlerin birlik ve dayanışması sarı sendikaları yıkarak geliyor. Yarınlar bizim... 4 milyon işçinin demokratik, siyasi talepler mücadele edeceği günler uzak değil.

Üstelik konfederasyonumuz DİSK, 550 bini aşan üyesi adına ve onların onayı ile maddi-manevî güvencemizi üstlendi. Brüt ücretlerimizin belirlenen bir oranı, tüm işçilere dağıtıldı. Genel Temsilciler Meclisi ve olağanüstü Genel Kurul'da alınan KARARLAR ile birliğimiz, dayanışmamız arttırıldı. Şimdi bu olumlu adımlarla, tüm ilerici kişi ve örgütler de katılıyor. Sermayenin yoğun sınıfsal saldırısı karşısında, bir EMEK cephesi, dayanışması oluşturuluyor. İşçi sınıfımız bu mücadelede öncülük yapıyor. İleri demokratik bir iktidar kuruluncaya kadar sürecek Genel Yas'ımızda her türlü acılara ve fedakârlıklara katlanmak zorunda olduğumuzu biliyoruz. Yurdumuzun her tarafındaki sınıf kardeşlerimiz gibi, Aliağa işçisi de, hakkı için, demokratik ve yasal bir direnç gösterdi. Halktan tepki değil, destek gördü. Bugün içeride çalışan 550 eski işçi, tüm baskılara rağmen DİSK'e halâ bağlıdır. DİSK'e olan saygısı ve güveni devam ediyor. Yeni giren 500 ise, DİSK'in neden haklı olduğunu yakında çok daha iyi anlayacak. Çünkü tarihin çarkları işçi sınıfımızdan, DİSK'ten yana dönüyor.

Bu rapor, bugün Aliağa'da çalışan ve çalışamayan işçiler tarafından kollektif olarak hazırlanmıştır. Yazının, DİSK Basın-Yayın ve Tanıtma Dairesinde yalnızca redaksiyonu yapılmış ve aynen basıma hazırlanmştır.

eşitsizliğe, haksızlığa, ayrımcılığa ve baskıya karşı savaşım

BİR İŞÇİMİZ DAİMLER-BENZ PATRONLARINI DİZE GETİRDİ

Daimler-Benz yönetimi, yabancı işçiler, özellikle Türk işçileri üzerindeki baskısını aralıksız sürdürüyor. 4 yıldan beri Daimler-Benz firmasında çalışan bir işçimiz, daha önce bu iş yerinde kazaya uğramış, parmağını kaybetmişti. Yeniden işine dönen bu işçimiz, doktorundan aldığı raporla eski işine dönemeyeceğinin saptanması üzerine, sağlık durumuna uygun bir iş verilmesini istedi. İşçimiz, bu en acil, en haklı istemini fırsat bilen patron, onu işten attığını bildirdi ve derhal kağıtlarını eline verdi. Ne var ki, patron işi orada bitiremedi. Hakkını aramasını bilen işçimiz, avukatı aracılığı ile, Daimler-Benz firmasına karşı derhal iş mahkemesinde dava açtı. Mahkeme, işçimizin bu haklı davasını karara bağladı. Karara göre, işçimize yeniden ve sağlık durumuna uygun bir işin verilmesi, boşta geçen 4 aylık maaşının eksiksiz odenmesi ve yılbaşı ikramiyesinin de hemen verilmesi ile patron dize geldi. En önemlisi, firmaya karşı dava açtığı için işçimize herhangi bir şekilde baskı yapılmaması da mahkeme tarafından karara geçirildi.

İG-METALL İŞYERİ TOPLANTISINI DAĞITMAK İSTİYEN GERİCİLER VE BOZKURTLAR İLERİCİ İŞÇİLERDEN DAYAK YEDİLER

Dailer-Benz Sindelfingen fabrikalarında düzenli olarak her 3 ayda bir yapılmakta olan IG-Metall işyeri toplantısını faşistler dağıtarak işçilerin sorunlarını dile getirmesini engellemek istediler. Sendika raporu okunduktan sonra sözü IG-Metall görevlisi Yılmaz Karahasan aldı. Bunun üzerine faşistler, Yılmaz Karahasan'ı protesto etmeye ve susturmaya çalıştılar. Fakat salonda ilerici işçiler sayısı 8, 10'u geçmeyen bu bozguncuların «Faşist köpekler sız ner yerde böyle bozgunculuk yapıyorsunuz, yurtseverleri konuşturmuyorsunuz.» diyerek üzerlerine yürüdüler, tekme tokat salondan attılar. İşçiler, bu patron köpeklerini salondan çıkardıktan sonra, Yılmaz Karahasan'ı tekrar kürsüye davet ettiler. Toplantının sonunda işçiler, bundan böyle yapılacak toplantılara bu patron uşaklarının alınmamasını ve sendika, işçi düşmanlarına layık oldukları dersi onların anladığı dilde vermeyi kararlaştırdılar.

PEBRA FİRMASINDAKİ DİRENIŞ

Metal firması Pebra'da işçiler uzun zamandan beri yükseltilen akortlara karşı direnmektedirler. Bundan 3 ay önce akortlar 2 misli yükseltilmiş, yönetim, makinalardan birer ikişer işçi alarak 3 kişinin işini bir işçinin sırtına yüklemiştir. Çeşitli işlerin çeşitli makinalarda öğretilmesi bahanesi ile, bir işçi günde 3-4 makina değiştirmek zorunda bırakılmıştır. Makinalar arasında koşuşturmaktan akort çıkaramayan işçilerin ücretleri 11,— DM. tan 6,40,— DM. a düşürülmüştür. Bunun yanı sıra, akort çıkarılamadığı için, işçiler, saatte 5 dakika olan dinlenmeye de çıkamaz olmuşlardır. Bu firmada çalışan işçilerin % 75'i kadındır. Bu zor koşullar karşısında işçiler, aralarında bir komite kurarak direnişe geçtiler. Sendikaya yapılan bir müracaat ile, yapılacak bir toplantı ile işçi sorunlarının yakından takip edilmesini sağladılar. Sendika temsilcisi ile dayanışma içinde, istemlerini içeren bir yazıyı kadın işçiler, ilan tahtasına, kantine ve giriş kapısı üze-

rine astılar. İşçiler, imzaları ile, istemlerini kağıt üzerinde vurguladılar. İşçilerin bu bilinçli, kararlı direnişi sonucu, patron gerilemek zorunda bırakıldı ve yazılı istemlerin tümünü kabul etmek zorunda kaldı.

FEDERAL ALMANYA'DA MESLEK YASAKLARINA KARŞI TEPKİ BÜYÜYOR

Federal Almanya Hükümeti'nin bundan 5 yıl kadar önce uygulamaya koyduğu antidemokratik meslek yasağına (Berufsverbot) karşı direnişler giderek artıyor. «Aşırı solcu» oldukları iddiası ile 800.000 ilericinin soruşturmadan geçirilip, 3.000 kişinin işsizliğe ve açlığa itilmesine neden olan meslek yasağına karşı, son zamanlarda F. Almanya'nın çeşitli kentlerinde protesto sesleri yükseliyor. Bu gösteriler Almanya sınırlarını da aşarak, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde de ilerici demokrat güçlerin desteğini kazanıyor. Son olarak 11.Aralık.1976 cumartesi günü Baden-Würtemberg Eyaleti'nde çok sayıda ilerici demokrat güçlerin katılması ile büyük bir protesto yürüyüşü düzenlendi. Stuttgart'ta yapılan bu protesto yürüyüşüne yabancı ülke işçilerinin ilerici demokrat örgütleri de katıldılar. Stuttgart İşçi Birliği (S.İ.B.) yürüyüş boyunca yurdumuzda verilen bağımsızlık, demokrasi ve sosyal ilerleme savaşımını dile getiren belgiler yükseltti. Faşizme ve M.C.'ye karşı hep bir ağızdan sloganlar haykırıldı. Bilindiği gibi, yurdumuzda da tüm yurtseverlerin üzerinde faşist terör sürüp gitmekte, yüzlerce yurtsever öğretmen, memur kıyıma uğramakta, çalışma olanakları ellerinden alınmaktadır. Üniversitelerde, yüksek okullarda yurtsever öğrenciler öldürülmektedir. Tüm baskı, terör ve kıyımlara karşı halkımızın ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyal ilerleme savaşımı günden güne yükselmekte, yeni boyutlar almaktadır.

Bu yürüyüş sırasında, Stuttgart İşçi Birliği'nin yükselttiği belgiler şunlardır: DİSK İLE DAYANIŞMA, İLERİCİ YURTSEVER GENÇLİĞE YAPILAN SALDIRILARA SON, DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE, TÖB-DER ÜYESİ ÖĞRETMENLERE YAPILAN FAŞİST BASKILARA SON, YURDUMUZDA FAŞİZME KARŞI DİRENEN İŞÇİLERE DAYANIŞMA.

eğitim-bilim ve kültür alanlarında olumlu çalışmalar ve 30 yıl

Birleşmiş Milletler Örgütüne bağlı bir kuruluş olan UNESCO 30. yılını doldurmuş bulunmaktadır. 4 Kasım 1946'da kurulmuş olan UNESCO günümüz dünyasındaki önemli bir rol oynamaktadır.

UNESCO, Birleşmiş Milletler Teşkilatının bir alt kuruluşu durumundadır. Bu kuruluşun açık ismi **«Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü»dür. UNESCO adı; bu kelimelerin İngilizcelerinin başharflerinin birleşmesinden oluşmuştur.** Adından da anlaşılacağı gibi UNESCO; bilim, kültür ve eğitim sorunlarıyla ilgilenmekte ve bu alanlarda faaliyet göstermektedir. Günümüzde UNESCO'ya **137 ülke** üyedir. Örgütün çalışmalarına bu ülkelerin temsilcilerinden başka 50 kadar uluslararası ve ulusal örgütten temsilciler de katılmaktadır. Görülüyor ki UNESCO, bileşimi açısından dünya çapında etkinliğe sahip bir örgüttür.

Bilindiği gibi Birleşmiş Milletler Teşkilatı İkinci Dünya Savaşından sonra kurulmuştur. **Örgütün kuruluş amacı,** dünyanın yeniden bir büyük savaşa sahne olmasını önlemek için ülkeler arasındaki anlaşmazlıkları çözmede yardımcı olmaktı. UNESCO bu amaçlara hizmet etmek için 1946'da 20 kurucu tarafından kuruldu. Örgütün kuruluş amaçları şöyle özetlenebilir:

Amaçlar:

Eğitim, bilim ve kültür yoluyla uluslararasındaki işbirliğini teşvik ederek barışa ve güvenliğe yardımcı olmak, hiçbir şekilde ırk, cinsiyet, dil ve din ayırımı yapmadan Birleşmiş Milletler Beyannamesinde bütün dünya insanlarına tanınmış olan temel özgürlüklerin ve insan haklarının evrensel geçerlik kazanmasını sağlamak.

Bu amaçları gerçekleştirmek için UNESCO, halklar arasındaki karşılıklı anlayışı ve kültür alışverişini her türlü haberleşme araçlarını kullanarak geliştirmeye çalışır. Halk eğitiminin ve kültürün yaygınlaşmasını destekler, bilimin öğrenilmesini ve anlaşılmasını sağlamaya çalışır.

UNESCO bu faliyetlerini düzenlerken en elverişli bir kültürel gelişmenin şartlarının oluşmasını amaçlar. Bilim adamlarının, sanatçıların, eğitimcilerin çabalarını birleştirmeye, bilgilerin yaygınlaşmasının önündeki engellerin aşılmasına çalışır.

UNESCO'nun temel faaliyet programı okur yazarlığın artmasına, dünyada okuma yazma bilmeyen insan kalmamasına, Birleşmiş Milletler ilkelerinin ve insan hak ve özgürlüklerinin tanıtılmasına, eğitim standartlarının yükseltilmesine, bilim, sanat ve kültür adamları arasındaki uluslararası işbirliğine yöneliktir. UNESCO üye ülkelerde bu programın gerçekleştirilmesi için çalışır. Bu faaliyetler ulusal komisyonlar tarafından yürütülür.

Örgüt Yapısı:

İki yılda bir toplanan ve üye ülkelerin temsilcilerinden oluşan Genel Konferans örgütün politikasını ve programını belirler. Genel Konferans'ta seçilen 40 üyeden oluşan ve yılda en az iki kez toplanan Yürütme Kurulu bu programın uygulanmasından sorumludur. Günlük işlerin yürütülmesinden ise bir başkan ve uluslararası bir kadrodan oluşan Sekretarya sorumludur. UNESCO'nun merkezi Paris'tedir.

Tarihsel Gelişme

UNESCO'nun yapısını böyle kısaca ele aldıktan sonra, bu örgütün faaliyetlerinin niteliği ve

bunun tarihsel gelişmesi üzerinde durmak gerekmektedir. Tıpkı Birleşmiş Milletlerin kuruluşunda olduğu gibi UNESCO'nun kuruluşunda ilk başta örgüt içinde emperyalist-kapitalist ülkeler egemendi Bu yüzden örgütün program ve faaliyetinin belirlenmesinde ve yürütülmesinde bu ülkelerin egemen sınıflarının çıkar ve görüşleri etkin oluyordu. Kurucuların daha çok aydın çevrelerin temsilcilerinden oluşması, örgütü daha çok bir araştırma merkezi durumuna sokuyordu

Örgütün çalışmaları gerçeklerden ve özellikle emekçi halkın sorunlarından kopuk bir nitelik taşıyordu.

Fakat kısa sürede çok şey değişti. Sosyalist ülkelerin de UNESCO çalışmalarında aktif bir yer alması ve süreç içinde bağımsızlığına yeni kavuşan birçok Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkesinin örgüte üye olması, örgütün yapısında önemli değişikliklere yol açtı. Her ülkenin eşit hakka sahip olduğu örgüt içinde halkların sesi onların sorunları, mücadele ve istekleri giderek daha çok yer alır oldu.

Sosyalist ülkeler, uluslararası kültür, bilim ve eğitim ilişkilerinin bütün dünya halklarının çıkarına bir şekilde geliştirilmesi için çalışırken, gelişmekte olan «Üçüncü Dünya» ülkeleri de, emperyalizmin ve sömürgeciliğin kendi halklarının her türlü gelişmesi üzerinde yaptığı büyük tahribatın önlenmesi için UNESCO'nun etkili bir faaliyete girmesini savunuyorlardı.

Dünya çapında ilerici güçlerin lehine gelişen güçler ilişkisi, Birleşmiş Milletler Örgütüne ve UNESCO'ya da yansıdı. Emperyalist ülkeler artık bu örgütlerdeki gelişmeleri kendi istekleri doğrultusunda belirleyemez, oldular. Bugün UNESCO'da 137 ülke temsilcisi yer alıyor ve bu ülkelerin büyük çoğunluğu emperyalizmin ve sömürgeciliğin, ırkçılığın ve faşizmin kararlı düşmanları. UNESCO'nun yapısındaki bu umut verici değişiklikler doğal olarak onun faaliyetlerinde de yansımaya başladı.

Günümüzdeki UNESCO

1960'da dünyadaki üç büyük sendika birliği UNESCO'ya üye kabul edildiler. Dünya Sendikalar Federasyonu, Dünya Emek Konfederasyonu ve Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu bu tarihten sonra UNESCO çalışmalarında yer almaya başladılar. Böylece dünya emekçilerinin sorunları, talepleri örgütün çalışma programına dahil edilmeye ve daha da önemlisi programların gerçekleştirilmesinde işçi sendikaları aktif bir rol oynamaya başladılar.

1969'da kabul edilen Okuma-Yazma Beyannamesi, dünya çapında okur-yazarlığın yaygınlaştırılmasına yardımcı oldu. Eğitim konularındaki işçi talepleri artan ölçüde UNESCO'nun faaliyetinde yer almaya başladı. Bu konu ile ilgili olarak 1975'de Paris'de özel bir toplantı yapıldı, önemli kararlar alındı.

Aralık 1976'da UNESCO tarafından eğitim üzerine Paris'te düzenlenen bir Konferansa DİSK'te katıldı. DİSK Yürütme Kurulu üyesi ve Lastik-İş Sendikası Genel Sekreteri Celal KÜÇÜK'ün başkanlığındaki DİSK heyeti, Konferansta Konfederasyonumuzun görüşlerini, eğitim sorununu nasıl ele aldığını açıkladı. Diger ülkelerden gelen de-

legelerle verimli bir bilgi ve deney alışverişi gerçekleştirdi.

UNESCO günümüzde eğitim, bilim ve kültür alanında daha birçok olumlu faaliyette bulunmaktadır. Anti-emperyalist güçlerin örgütte etkinlik kazanması örgüte ilerici bir nitelik kazandırmıştır.

Ekim 1976'da UNESCO Genel Konferansı Kenya'nın başkenti Nairobi'de 19. toplantısını yaptı. Üye ülke ve örgütleri temsil eden 1000 kadar delegenin katıldığı bu toplantı, Afrika kıtasında yapılan ilk toplantıydı. Aynı zamanda Yeni Delhi toplantısından sonra 20 senedir Paris dışında ilk kez toplantı yapılıyordu. Toplantı yerinin bir Üçüncü Dünya ülkesi olarak seçilmesi de yukarda anlatılanları doğrulamaktadır. Öte yandan Angola Halk Cumhuriyeti, Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti, Laos Demokratik Halk Cumhuriyeti ve Mozambik, bu toplantıda örgüt üyeliğine kabul edildiler. Toplantıda UNESCO'nun önümüzdeki altı yıllık dönemdeki (1977-1982) çalışma programı üzerinde tartışıldı. UNESCO'nun yeni bir uluslararası ekonomik düzen kurulmasına sağlıyacağı katkılar görüşüldü. Yeni faaliyet programı şu temel sorunlar üzerinde yoğunlaşıyor:

- Barışın pekiştirilmesi (silahsızlanma sorunu)
- İnsan haklarının geliştirilmesi,
- Gelişmenin merkezi olarak insan,
- Bilim ve teknolojinin insanın ve toplumun hizmetinde kullanılması,
- İnsanın ihtiyaçlarına ve toplumun isteklerine cevap verecek eğitim faaliyetleri,
- İnsan ve Çevresi,
- Halklar ve uluslararası haberleşme.

UNESCO tarihinde böylesi geliştirilmiş altı yıllık bir faaliyet programı Genel Konferans'ta ilk kez ele alınıyordu. Toplantıda, ayrıca, Şili'deki UNESCO enstitüsünün bu ülkeden kaldırılması istendi. Faşist bir ülkede bir bilim ve kültür kurumunun yeri olmazdı.

Emperyalist Tertipler

Gerici ve emperyalist güçlerin son UNESCO Genel Konferansını kendi çıkarları için kullanma tertipleri de toplantıda boşa çıktı. Kabul edilen faaliyet programının ilerici bir nitelik taşıması önlenemedi.

Gerici güçler UNESCO konusunda birçok yeni girişimlerde bulunuyorlar. Genel Konferans'tan önce başını Amerikan emperyalizminin temsilcilerinin çektiği uluslararası bir grup, Paris'te bir toplantı yaptı. Bu kişilerin amacı UNESCO'yu eski durumuna geri götürmek UNESCO gibi uluslararası kuruluşlarda emperyalist güçlerin etkinliğinin azalması, bunları telaşa düşürüyor. Paris'teki toplantıda gerekirse UNESCO'dan ayrı yeni bir örgüt kurma konusu bile tartışıldı. Bunların görüşüne göre UNESCO, kuruluşundaki amaçlarından sapmıştır.

Her zaman gerici güçlerden ve işverenlerden yana olmakla ün salmış olan Amerikan Sendika Konfederasyonu AFL-CİO bu son tertipte de yerini aldı. AFL-CİO'nun Hür Sendika Haberleri Dergisi'nin Kasım 1976 sayısında bu konu ile ilgili olarak yayınlanan bir yazıda şu satırlar yer alıyor: «UNESCO'yu ilk baştaki amaçlarına geri götürmek için uluslararası bir komite çalışmalara başlamıştır. Bu komite, Sovyet blokunun ve bazı Üçüncü Dünya ülkelerinin UNESCO'yu kendi siyasi amaçları için kullanmasına karşıdır. (Yani ilerici güçlerin örgütte etkinlik kazanmasına).

AFL-CİO'ya göre UNESCO'daki durum Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) daki durumla aynıdır. (Yani artık İLO'da gericilerin pek işine yaramamaktadır). Yakında Paris'te yapılacak bir toplantıda komite, UNESCO için bazı taktikler belirleyecektir. Hür Dünya ülkelerinde örgütlü bir çalışma sürdürülecektir. (CİA'sız değil herhalde). UNESCO'nun demokrasiden yana (yani işverenlerin demokrasisinden yana) güçlerin eline geçmesi sağlanamazsa, ayrı bir alternatif örgüt kurmaya çalışılacaktır.»

Gerici Güçler Yenilmeye Mahkûm

Yazıda ayrıca UNESCO'nun İsrail siyonizmini ve ırkçılığı protesto etmesine de çatılmakta ve açık açık siyonizm ve ırkçılık savunulmaktadır.

Gerici güçlerin bu çabaları Nairobi toplantısında bir sonuç vermemiştir. Ama elindeki mevzileri yitiren emperyalizmin saldırı ve tertiplerinden vazgeçeceği söylenemez. İlerici nitelik taşıyan herşeye karşı olan bu güçler, UNESCO'nun tüm insanlığa yararlı çalışmalar yapmasını engellemeye çalışmaya devam edeceklerdir. Ama gerici güçlerin yıkılan kalelerini yeniden inşa etmeleri günümüzde artık pek mümkün değildir. UNESCO'da bundan böyle de ilerici güçlerin sesi daha gür çıkmaya devam edecektir. Çünkü halklar emperyalizm ve sömürgecilikten nefret ediyor ve bunlarla aktif mücadeleye kararlı bulunuyor.

DİSK'te yaygın sınıf eğitimi sınıf uzlaşmacılığına en ufak hoşgörü tanımaz

Sendikalar, işçi sınıfının okuludur. Bu okul, sendikaların ekonomik - demokratik genel mücadele alanına yayılır. Bu okul, işyerinde en ufak hak aramadan grev alanlarına, geniş kitle eylemlerine kadar uzanır.

Bu okulda öğrenilen ve durmadan geliştirilen sınıf bilincidir.

Sendikal eğitimin bu genel okulda özel bir yeri vardır. Sınıf bilinci, sadece pratikte ve kendiliğinden oluşmaz. Sınıf mücadelesi öğrenilir. İşçilerin sınıf bilincini geliştirmek, mücadele yeteneğini yükseltmek için, demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütleri, sendikal eğitime gerekli ağırlığını vermek zorundadırlar.

Ülkemizde demokratik sınıf ve kitle sendikacılığını sürdüren DİSK, Mayıs 1975'de toplanan V. Genel Kurulunda, yukardaki temel gerçekten çıkarak sendikal eğitimin önemini yeniden belirtmiş, yaygınlaştırılmasını ve niteliğinin geliştirilmesini vurgulamıştır.

V. Genel Kurul'dan bu yana DİSK Eğitim Dairesi ve DİSK'e bağlı sendikaların Eğitim Dairelerince düzenli ve sürekli olarak gerçekleştirilen yetiştirme ve geliştirme eğitim seminerlerinden toplam 10.746 işçi geçmiştir. Yetiştirme (A tipi) ve geliştirme (B tipi) seminerleri dışında yapılan, kısa süreli kitle eğitim toplantılarına (konferanslar, grev eğitimleri, işyeri toplantıları, açık oturumlar) katılanların sayısı ise çok daha fazladır.

Bu sonuçlar, bazı gerçeklerin daha iyi anlaşılmasına, bazı iddiaların da ne kadar tutarsız olduğunu vurgulanmasına yardım ediyor. Şöyle ki: DİSK'in hızla güçlenmesi, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığının etkinlik kazanması doğal olarak sermaye güçlerini endişelendiriyor. Bunlar, DİSK'in kitlesel eylemlerinin, «bir avuç sendika yöneticisi» tarafından zorla yaptırıldığını iddia ediyorlar. İşçi sınıfının sendikal birliğinin yol alması, işçiden yana gözüken bazı «devrimci» çevreleri de tedirgin ediyor. Bunlar da, DİSK eylemlerinin, kendiliğinden bilinçlenip direnen tabandaki kitleler tarafından yapıldığını ileri sürüyorlar. Temelsiz-desteksiz kitle taban övgücülüğü yapıp; nerden geldiği onlarca belirsiz bir «devrimci birikim»den söz ediyorlar. Bu iki tutarsız iddianın da talihsiz hedefi aynı: DİSK'i yıpratmak, parçalamak.

Eğitim çalışmalarımız, işçi sınıfı hareketi içindeki en önemli örgütlerden biri olan DİSK'in, üstüne düşeni her geçen gün daha kararlı ve tutarlı üstlendiğine ilişkin kanıtlardan biri. Aşırı kâr ve sömürü düzeninin kaçınılmaz sonucu olarak bunalımın derinleştiği, sınıf mücadelesinin keskinleştiği içinde bulunduğumuz dönemde, faşizme karşı mücadele yeni boyutlar kazanıyor, ileri demokratik bir düzen hedefiyle kaynaşıyor. 1 milyon üye kampanyasını açan DİSK, sayıca büyümenin, nitelikçe gelişmeyle koşut gitmesi gerekliliğinin bilincinde olarak, önümüzdeki dönemde eğitim çalışmalarına daha da yoğunluk verecek. Çünkü işçi sınıfının sendikal birliği, sınıf uzlaşmacılığına en ufak bir hoşgörü tanımadan, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı temeli üstünde yükselecektir. Bu nedenle, yaşadığımız dönemin sorunları ve yüklendiği görevlerin sorumluluğu içinde DİSK Eğitim çalışmalarına hız veriyor. 3 günlük DİSK A tipi yetiştirme eğitim seminerleri 3 Ocak 1976 günü İstanbul'da başladı. Diğer merkezi illerde de yapılacak olan eğitim seminerleri belli bir program çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

uluslararası tekelci burjuvaziye karşı uluslararası birlik ve dayanışma

● DİSK ULUSLARARASI İLİŞKİLERE BÜYÜK ÖNEM VERMEKTEDİR. BAŞKA ÜLKELERİN SENDİKAL HAREKETİNİN TEMSİLCİLERİYLE KARŞILIKLA YARAR SAĞLAYAN İLİŞKİLER KURMAK, BUNLARI GELİŞTİRMEK, BİLGİ VE DENEY ALIŞ - VERİŞİNDE BULUNMAK, SERMAYENİN TOPLU SALDIRISINA KARŞI ORTAK MÜCADELENİN YOL VE YORDAMLARINI ARAŞTIRMAK, BUNLAR DİSK'İN VAZGEÇİLMEZ ÇALIŞMALARIDIR. BU ÇALIŞMALAR, ULUSLARARASI İŞÇİ DAYANIŞMASI İLKESİNE DAYALIDIR. BUNA KİMSE KARŞI ÇIKAMAZ, HELE HELE KENDİLERİ HER TÜRLÜ ULUSLARARASI ÇIKAR ORTAKLIĞINA ÜYE OLANLAR HİÇ ÇIKAMAZLAR.

İşçi sınıfının kapitalizme karşı verdiği mücadele, uluslararası bir nitelik taşır. Çünkü toplumun ilerlemesinin karşısında duran en büyük engel olan tekelci burjuvazi, uluslararası bir sömürü ve baskı şebekesinin kurucusu ve uygulayıcısıdır.

Çeşitli ülkelerin burjuvaları işçi sınıfını ve emekçi halkı ezme ve sömürmede birbirlerine yardımcı olurlar. Bu amaçla birleşirler, işçileri geriletmek için ortak eylemlere girişirler. Buna karşılık işçi sınıfı da uluslararası tekelci burjuvaziye karşı verdiği mücadele diğer ülkelerin işçileriyle birlik ve dayanışma içinde olması gerektiğinin bilincindedir. Çeşitli ulusların işçi sınıfına karşı birleşmiş tekelci burjuvazisine karşı bütün ulusların işçi sınıflarının birlik ve dayanışma içindeki mücadelesi, bu ilke dünya işçi sınıfının her zaman vazgeçilmez bir şiarı olmuştur. Bu birlik ve dayanışma her ülkedeki işçi sınıfının gücüne güç katmıştır.

İşçiler ayrı ayrı ülkelerde yaşasalar da, çıkarları ortaktır. Çünkü hepsi de kapitalist sömürünün altındadır. Herhangi bir kapitalist ülkede başlayan ekonomik kriz, kısa sürede bütün kapitalist dünyaya yayılır. Birçok ülkede işsizlik, hayat pahalılığı artar. Öteyandan bir ülkedeki işçilerin mücadelelerinde elde ettikleri bir kazanım, diğer ülkelerdeki işçilerin mücadelesini derinden etkiler.

Günümüzdeki bilimsel-teknik devrim ve hem sermayenin hem de üretimin «yoğunlaşma» ve «uluslararasılaşmasının» günümüzdeki düzeyi; kapitalist dünyadaki bütün işçilerin yaşama ve mücadele şartlarını çok sıkı bağlarla birbirine bağlamaktadır. Bu sıkı bağlar, bütün ülkelerin işçilerin ortak mücadelesini son derece gerekli kılmaktadır. İşçi sınıfının bu ilkeyi somut mücadelesinde uygulaması onun gücüne güç katmaktadır.

İşte uluslararası birlik ve dayanışmanın işçi sınıfına verdiği bu büyük gücün farkında olan burjuvazi, bu birlik ve dayanışmayı halka kötü birşeymiş, ulusal çıkarlarla uyuşmayan birşeymiş gibi göstermek için her yola başvurmuştur. Burjuva basın-yayın organları bu amaçla türlü çeşitli yalanlar yaymaktadır. «Beynelmilelcilik», «enternasyonalcilik» kavramları burjuva propagandası tarafından ısrarla aşağılayıcı ve kötüleyici bir anlam verilerek kullanılmaktadır.

Halbuki ulusal çıkarları her zaman ayaklar altına alan hep sömürücü sınıflar olmuştur.

Bunlar sırtlarını uluslararası tekelci burjuvaziye, yabancı tekellere dayanmışlardır. Bunlara hizmet etmeyi kendi varlık şartları bilmişlerdir. Vatan topraklarını parsel parsel üs diye, tesis diye Amerikan Ordusuna satanlar, yabancı tekellerin istedikleri gibi memlekette at oynatmasına yardımcı olanlar, CİA ajanlarının kendi evlerindeymiş gibi teşvik-i mesai etmesini sağlayanlar, NATO'ya, CENTO'ya bağlılık göstermek için işçi, köylü çocuklarını Kore'lere kadar ölüme gönderenler hep tekelci burjuvazinin sözcü ve temsilcileri olmuştur.

Yerli burjuva sınıfı daha tarih sahnesine çıktığı andan beri hem emperyalist tekelci burjuvaziden destek görmüş, hem de ona yardakçılık etmiştir. Yerli burjuvazi sürekli olarak yabancı emperyalist güçlerle ilişkiler kurmuş, bu özel ilişkilerini geliştirmiştir. Sayısız uluslararası gerici örgüte girmiş, uluslararası tekelci burjuvazinin dünya halklarına karşı giriştiği ortak saldırı, baskı ve sömürü tertiplerinde yer almıştır.

İşte işçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışmasını böyle her fırsatta kötülemeye ve önlemeye çalışan tekelci burjuvazi, bugünlerde kendi uluslararası örgütlenmesini geliştirmek için yeni adımlar atmaktadır. Maden işkolundaki işverenleri birleştiren ve bu işkolundaki işçi mücadelesini ve özellikle DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasının yiğit mücadelesini etkisizleştirmek amacıyla kurulmuş olan MESS adlı işveren sendikası, geçenlerde yapılan son genel kurul toplantısında, **Batı Avrupa Metal İşverenleri Örgütü** (WEM)'e üye olmak kararı almıştır. Böylece Türkiye burjuvazisinin en kodamanlarını birleştiren MESS, Avrupa tekelci burjuvazisiyle bağlarını pekiştirecektir. İşçi sınıfının Şili Faşizmini protesto etmek için bir toplantı düzenlemesine bile vargüçleriyle karşı çıkıp, türlü çeşitli iftiralarda bulunanlar, kendi çıkarları söz konusu olduğunda her türlü uluslararası ilişkiyi kurmaktan geri kalmamaktadırlar.

Bunun bir başka örneği de CHP'nin «Sosyalist» Enternasyonal'e üye olması karşısında MC partilerinin ve tüm gerici basının giriştiği kampanyada görüldü. Bilindiği gibi son CHP Olağanüstü Kurultay'ında, Genel Başkanı Bülent Ecevit'in önerisi üzerine CHP'nin «Sosyalist» Enternasyonale girmesi oybirliğiyle kabul edildi. Sosyal Demokrat partilerin uluslararası bir örgütü olan bu kuruluşa CHP'nin üye olmak istemesi ve bu doğrultuda girişimlerde bulunması en doğal hakkıdır. «Sosyalist» adını taşımasına rağmen, sosyal demokrat bir nitelikte olan bu örgütün bugün Avrupa sosyal demokrasisinin en sağ kanadı olan Alman ve İsveç sosyal demokrat partilerinin ağırlıkta olduğu bir yönetime sahip olması, CHP'nin bu hakkını kullanmasında bir engel değildir. Kaldı ki, bu konu CHP'nin bir iç sorunudur. CHP Kurultayı demokratik bir şekilde bu kararı almıştır. Hiç kimsenin buna bir diyeceği olamaz ve olmamalıdır.

Fakat CHP'nin bu kararı alması gerici güçler tarafından büyük bir tepkiyle karşılanmış ve alabildiğine istismar edilmiştir. CHP «beynelmilelcilik»le suçlanmış, neredeyse «vatan haini» ilan edilmiştir. Bütün Milliyetçi Cephe Partileri ve sağcı basın günlerce CHP'ye saldırmıştır. Demirel, işi, «Bu karar Türkiye'nin hükümranlık haklarıyla bağdaşmaz, Enternasyonal'e üye olmak Türkiye'nin bağımsızlığını zedeler» demeye kadar vardırmıştır. Siyasi partilerin istedikleri şekilde uluslararası ilişkiler kurup bunları geliştirmede tamamen özgür olmaları bir yana, bu iddialarda bulunanlar kendi yaptıklarını da unutur gözükmektedirler. O MC partileri ki, Amerika'dan beş kuruş daha fazla «yardım» alacağım diye aylardır çırpınıp durmaktadır. O MC partileri ki, NATO'nun üyesi olmakla övünmektedir. Onlara göre NATO'ya üye olmak, ulusal çıkarları emperyalizmin saldırganlığının oyuncağı haline getirmek, «Türkiye'nin hükümranlığını» zedelemiyor. Tüm ülkeyi yabancı tekellerin sömürüsüne açmak vatan hainliği olmuyor. AET'ye girelim diye neredeyse yalvaracak kadar Avrupa tekellerinin sözcülerinin önünde eğilmek, ulusal onurla bağdaşıyor da, bir siyasi partının yabancı siyasi partilerle açık ilişki kurması vatan hainliği sayılıyor. Evet Türkiye tekelci burjuvazisinin yabancı tekelci güçlerle en içli dışlı kesiminin temsilcileri olanlar, ABD ve AET emperyalizminin çıkarlarını kollayanlar böyle bir anda Türkiye'nin hükümranlığının savunucusu kesiliyorlar. Buna kim inanır? ABD ile sayısız gizli anlaşmayı imzalayanlar bunlar; bu ikili anlaşmaları halktan gizli yapıp, ülkemizi köle yapanlar bunlar; Yunanistan'a karşı halkı kışkırtırken Atina otellerinde Yunan burjuvalarıyla ticaret ve işbirliği anlaşmaları imzalayanlar gene bunlar; sonra da kalkıp «beynelmilelcilik»e düşman olanlar gene bunlar.

Öteyandan MC sözcüleri CHP'nin «Sosyalist» Enternasyonal'e üye olma kararına karşı çıkarken, bu örgütü gerçekten sosyalist bir kuruluş gibi gösterip, bu arada sosyalizme de bol bol sövme yoluna gitmişlerdir. Böylece bir taşla iki kuş vurmaya, hem CHP'yi, hem de sosyalizmi, aşağılamaya çalışmışlardır. Bu örgütün sosya-

lizmle uzaktan yakından bir ilişkisi olmadığı herkes tarafından bilinmektedir. MC biryandan sosyalizm düşmanlığı yapmakta, biryandan da CHP'yi sosyalist gibi göstererek, halkın gözüne kum fırlatmaya çalışıyorlar. Bu gerici ve soğuk savaş artığı propagandanın ne derece başarılı olacağını, sosyalizm düşmanlığının kendisine ne kadar oy getireceğini MC partileri yakında göreceklerdir. Uluslararası ilişkiler günümüz dünyasında vazgeçilmez bir olgudur. Üretimin ve sermayenin uluslararasılaşması, sınıf mücadelesinin alanını bütün dünyaya yaymaktadır. Günümüzde gerici güçlerle ilerici güçler arasındaki mücadele dünya çapında bir mücadeledir. Bu yüzden farklı uluslardan gerici güçler dünya çapında emekçi halklara karşı birleşmekte, örgütlenmektedirler. İşçi sınıfı da uluslararası ilişkiler bir objektif olgudur. Somut gerçeklik bunu gerektirmektedir. DİSK de uluslararası ilişkilere büyük önem vermektedir. Başka ülkelerin sendikal hareketinin temsilcileriyle karşılıklı yarar sağlayan ilişkiler kurmak, bunları geliştirmek, bilgi ve deney alışverişinde bulunmak, sermayenin toplu saldırısına karşı ortak mücadelenin yol ve yordamlarını araştırmak, bunlar DİSK'in vazgeçilmez çalışmalarıdır. Bu çalışmalar, uluslararası işçi dayanışması ilkesine dayalıdır. Buna kimse karşı çıkamaz, hele hele kendileri her türlü uluslararası çıkar ortaklığına üye olanlar hiç çıkamazlar.

Öteyandan şunu da bir kere daha vurgulamakta yarar vardır. Gerici güçler ve bunların basın-yayın organları sömürücü sınıfların ve bunların hizmetkârlarının uluslararası ilişkilerine alkış tutarlar, desteklerler. Örneğin Türk-İş'in dış ülkelerdeki sarı sendikalarla kurduğu ilişkiler gerici iktidarlar tarafından hep destek görmüştür. MHP'nin nazi artığı faşist örgütlerle ilişki kurmasına kimsenin sesi çıkmaz. Ama işçi sınıfı temsilcileri diğer ülkelerin ilerici güçleriyle en ufak bir ilişki kurma girişiminde bulunduğunda bütün gerici basın ayağa kalkar. DİSK'in diğer ülkelerin sendikalarıyla kurduğu ilişkileri gerici basında büyük saldırılara hedef olması buna bir örnektir. Bunların demokrasi anlayışı işte böyle sınıf demokrasisidir. Sömürücü sınıflar baskı ve sömürüyü artırmak için her yola başvurur, bunların alkışlarıyla karşılarlar. İşçi sınıfı kendini korumak, biraz olsun ilerleyebilmek için bir adım atar, bunlar hemen toplu ateşe başlarlar. İşi, ilerici güçleri vatan hainliği ile suçlamaya kadar vardırırlar. İşte bu rezil sömürü düzeninin sürdürülmesi için böylesi aşağılık oyunlara başvurulur.

Gerçek şudur ki, gerek burjuvazi, gerekse işçi sınıfı uluslararası ilişkiler kurar ve bunları geliştirmeye çalışır dedik. Peki bunlar arasında hiç bir fark yok mudur? Bu konu önemlidir. Çünkü çıkarları birbirine tamamen zıt olan iki sınıfın aynı konudaki hiçbir politikası aynı olamaz. Elbette uluslararası ilişkiler konusunda da bunların tavrı farklıdır. Burjuvazinin uluslararası örgütleri, dünya emekçilerine karşı birleşme örgütleridir. Fakat farklı ülkelerin burjuvazileri arasında her zaman çıkar çelişmeleri vardır, rekabet vardır, sömürüden en fazla kârı alma mücadelesi vardır. Bu mücadele her alana yansır. Bizzat uluslararası burjuva örgütleri bu mücadelenin bir alanı haline gelmiştir. Bunlarda güçlü emperyalistler daha az güçlüleri geriletip, sömürüden daha fazla pay almaya çalışırlar. Buralarda emperyalistler hem birleşip dünya halklarını daha fazla sömürmenin, hem de bu sömürüyü kendi aralarında paylaşmanın mücadelesini verirler. Bu yüzden uluslararası emperyalist örgütler birlik ve dayanışmadan çok, sömürü, baskı ve rekabetin odaklaştığı yerlerdir. Ekonomik açıdan Ortak Pazar böylesi bir örgüttür.

Buna karşılık işçi sınıfının uluslararası birliği tam bir çıkar ortaklığı üzerinde yükselir. Dünya işçi sınıfının farklı ulusal bölümleri arasında hiçbir çıkar çelişmesi, rekabet ve baskı söz konusu değildir. İşçi sınıfının uluslararası birliği tamamen gönüllü ve eşitlik üzerinde yükselen bir birliktir. Amaç, emperyalizme ve kapitalizme karşı ortak mücadele ve dayanışmadır. İşçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışması, dünya tarihinde gelmiş geçmiş en büyük ve en yüce birleşme şeklidir. Öteyandan, işçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışmaya böylesi önem vermesi, onu hiçbir zaman ulusal görevlerini yerine getirmekten alıkoymaz. Tersine **bu görevlerin daha etkin bir şekilde gerçekletirilmesini sağlar.** İşçi sınıfının ulusal görevlerinin başında kendi ülkesinde sömürüsüz bir toplum düzeninin kurulması gelir. Tüm halkın kurtuluşu buna bağlıdır. İşçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışması dünya çapındaki gericiliğe karşı, yani dünya çapında toplumsal ilerlemeyi frenlemeye çalışan emperyalizme karşı ortak mücadeleyi şart koşar. Görülüyor ki işçi sınıfının ulusal ve uluslararası görevleri hiçbir zaman çelişmemekte, tersine birbirini tamamlamaktadır. Bu yüzden işçi sınıfı her zaman hem yurtseverdir, hem de enternasyonalisttir. Gerici güçlerin işçi sınıfının dayanışmasını parçalamak için giriştiği yalan ve iftira kampanyaları bu gerçeği örtbas edemiyecektir.

SENDİKALAR BARIŞ VE SİLAHSIZLANMA SAVAŞIMINDA EN ÖN SAFTA

Bütün dünyada sendikaların, emekçilerin ve halkların kurtuluş mücadelesindeki yeri gitgide daha büyük bir önem kazanıyor. Gerçek sınıf sendikaları, bir yandan toplumsal ilerlemenin hedefleri için savaşım verirken, öte yandan da bu isteklerin gerçekleştirilmesinde dünyada adil ve kalıcı bir barışın sağlanmasının vazgeçilmez bir rolü olduğunu gözden kaçırmıyorlar.

Gerçekten de işçi sınıfının ve tüm emekçilerin en temel hak ve isteklerini elde edebilmeleri, barış ve silâhsızlanma sorunuyla sıkı sıkıya bağımlıdır.

Dünyada silâh üretimi ve ticaretinin büyük kesimini ellerinde tutan emperyalist tekeller, ölüm saçan ürünlerini satabilmek için hiçbir yöntemden kaçınmazlar. Ülkeler arasında savaşları kışkırtır, ülkelerin yönetimine ilerici, halktan yana hükümetlerin gelmesini önlemek için onların iç işlerine karışırlar. Böylece ülkelerin egemenlik ve bağımsızlığı için gerçek bir tehlike oluştururlar. Emperyalist tekellerin Şili'deki ilerici hükümeti devirerek faşist bir cuntanın yönetime getirilmesi için bu ülke içinde başvurdukları oyunlar, bunun canlı bir örneğidir.

Barış düşmanlığı ve silâhlanmanın toplumsal ilerlemeyi engellediğine diğer bir somut örnek, işsizliktir. İşçilerin haklı «herkese iş» talepleri, kapitalist düzende gerçekleşemez. Çünkü kapitalistler her zaman çalışanlara rakip olacak bir işsizler ordusu bulunmasından yanadırlar. Ama bütçenin büyük bölümünün silâhlanma harcamalarına ayrılması, sanayi alanındaki yatırımların da önemli ölçüde kısıtlanması sonucunu doğurmakta, bu kez işsizler ordusu kapitalistleri bile telâşa düşürecek boyutlara ulaşmaktadır. Örneğin, Ege Bölgesi Sanayi Odası 1977 yılında her 100 kişiden 12'sinin açık işsiz olacağını açıklarken, bu duruma bir çare bulunması gerektiğini söylemektedir.

Emperyalizmin savaş kışkırtıcısı örgütleri olan NATO, CENTO ve benzeri paktlara üye olan devletler, kendi bütçelerini özgürce düzenleyemezler. Üyelerinin bütçelerinde silâhlanmaya ayrılacak askerî miktarlar bu paktlarca saptanır. Bu da ülkelerin bağımsızlığına indirilmiş ağır bir darbedir.

Barış ve Silâhsızlanmadan yana olmak, sömürü düzenlerinin aynen sürmesini istemek değildir. Ülkemizin 1977 bütçe taslağı ilgili komisyonlarda görüşülürken, Millî Savunma Bakanı askerî harcamalara ayrılan miktarların haklılığını savunmak için «Türkiye'yi içerden yıkmak isteyen hareketlerin yoğunlaşmasını» da bir gerekçe olarak belirtmiştir. Amerikan silâh tekellerine avuç dolusu para dökülerek satın alınan silâhların namlularının gerçekte nereye yöneldiği bundan daha açıkça ifade edilebilir mi?

İşte bu nedenlerle, işçi sınıfının yığınsal örgütleri olan sendikalar barış ve silâhsızlanma savaşımının en ön safında yer almak zorundadırlar. Çünkü işçiler artık yarattıkları değerlerin sonunda gene kendilerine çevrilecek silâhların alınması için kullanımına karşı çıkıyor, halklar arasında dostluğun, işbirliğin geliştirilerek, faşizme ve emperyalizme karşı dünya çapında bir cephe oluşturulmasını istiyorlar.

Geçen sayımızda sonuç bildirgesini verdiğimiz «Silahlanma Yarışına Son Vermek, Silahsızlanma ve Detant İçin Dünya Konferansı» sırasında biraraya gelen ve çeşitli uluslararası sendikal konfederasyonlara bağlı olan sendikacılar da bu gerçekleri bir kez daha vurgulayarak, somut mücadele hedef

ve yöntemleri saptadılar. Sendikacıların yuvarlak masa toplantısının raporunu aynen yayınlıyoruz:

SİLAHLANMA YARIŞINA SON VERMEK SİLAHSIZLANMA VE DETANT İÇİN DÜNYA KONFERANSI

Helsinki, Eylül 23-26, 1976

SENDİKACILAR YUVARLAK MASA TOPLANTISI RAPORU

Dipoli Salonunda yer alan Yuvarlak Masa Toplantısına Uluslararası sendikalardan ve Finlandiya işçi sendikalarından 200 temsilci katılmıştır.

Toplantı, ABD Et İşçileri Sendikasından Abraham Feinglassa tarafından yönetilmiş, Raportörlük görevi Avustralya Deniz İşçileri Sendikası Sekreteri Pat Sweetenson tarafından yürütülmüştür.

Delegelerce ele alınan temel konulardan bazıları şöyle özetlenebilir. Detant sürecini geri dönülmez kılmak için savaşıma hız verilmelidir. Silahsızlanma için yürütülen kampanyalar ile gelişme için ve tüm ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakları için yapılan çalışmalar arttırılmalıdır.

Konuşmacılar, kısa bir süre önce Colombo'da yapılan Bağlantısız Ülkeler Konferansı gibi konferansların, barış savaşımına önemli katkıları olduğunu belirtmişlerdir.

Konferansın açış konuşmasında Abraham Feinglass birleşip bütünleşmiş uluslararası sendikal hareketin barış savaşında güçlü bir silah olacağı görüşünü özellikle dile getirmiştir.

ABD'de silahsızlanmanın, işçilere işsizlik getireceği yalanının yaygınlaştırıldığını, gerçeğin ise bunun tam tersi olduğunu belirtmiştir. Gerçekte silahsızlanma işçilere daha çok iş alanı açacak, daha çok fon ayrılmasını sağlayacak, barışçıl amaçlarla üretim ve toplumsal refah sağlayacaktır.

Pek çok konuşmacı da bu konuya değinmiştir. Silahlanma yarışına son vermenin işçilerin işlerini kaybetmesine yol açmayacağını açıklayan bir propaganda ve eğitim programına gerek olduğu ısrarla belirtilmiştir. Geliştirilecek bu özel programlarla tüm silah sanayinin, barışçıl sanayie dönüştürülebileceği açıkca anlatılabilmelidir. Uluslararası sendikal hareketin barış savaşımından ayrı düşünülmeyecek bir temel sorunu da Şili'deki faşist cunta yönetimine son vermeye yönelik dayanışma eylemleridir.

Şili Sendikalar Konfederasyonu CUT'un başkanı Araneda, tüm ülkeler sendikaların, özellikle boykotlar yoluyla, Şili'nin kurtuluşu için verilen savaşıma destek olmaları üzerinde dur-

du. Fin işçilerine ve uluslararası işçi sınıfı hareketine Şili halkına yaptıkları yardımdan dolayı teşekkür etti. Yardımın her çeşidinin yoğunlaştırılmasını ve Şili'de demokrasinin yeniden kurulması savaşımını desteklemek amacıyla Birleşmiş Milletler'e bir mesaj yollanmasını istedi.

Toplantıdaki çeşitli uluslardan sendikacılar faşizme ve savaşlara karşı verilen savaşımın en temel dayanışma konularından birisini Şili'nin oluşturduğunun bilincinde olduklarını Şili'li konuşmacıyla yaptıkları içten tezahüratla belirtiyorlardı.

Emperyalist devletlere Güney Afrikanın ırkçı rejimine, nükleer reaktörler ve nükleer teknolojiyi de içermek üzere, artan ölçüde silah sağlanmaktadır. Içlerinde özellikle Fransa, İngiltere, ABD, Israil ve Batı Almanya gibi ülkelerin bulunduğu bu devletler, ırkçıların nükleer bir güce dönüşmesine olanak sağlamaktadırlar.

Dünyadaki tüm sendikacılara, Güney Afrika yönetiminin baskı altındaki halkına ve komşularına karşı kullanmak üzere aldığı her çeşit silah, askeri yedek parça ve benzeri maddeler için emek harcanmasını reddetmeleri çağrısında bulunuldu.

Konuşmacılar, barış içinde bir arada yaşama ve detant'ın dünya barış güçlerinin uğrunda savaşım verdiği temel konular olduğunu belirtmekle birlikte, bunların sömürenle, sömürülenin, saldırgan ile ezilenin barış içinde bir arada yaşayacağı anlamına gelmediğini de açıkladılar.

Bağımsızlık savaşlarının pek çoğunu sendikalarca başlatıldığını örnekleriyle belirttiler.

Günümüz dünyasında, barış hareketi belirleyici bir güç olma yolunda hızla ilerlemektedir.

Ne var ki bu bizi kapitalizmin ve emperyalizmin gücünü küçümsemeye götürmemelidir. Unutmayalım ki emperyalistler, Vietnam ve Angola'da kaybetmişlerse, Şili'de, Uruguay'da ve Bolivya'da kazanmışlardır.

Gelişmekte olan ülkelerinki de dahil olmak üzere tüm çalışanların refahı silahlanma yarışınca baltalanmaktadır.

«Sovyet Tehlikesi» üzerine yaratılan yaygın, sahte propagandanın sürdürülmesine karşın Sovyetler Birliğinin göstermekte olduğu sabır taktirle karşılanmıştır.

«Sovyet Tehlikesi» propagandası tutucu Avustralya hükümetince en adi biçimiyle kullanılmaktadır. Bu propagandaya dayanılarak Sovyetler Birliğine ve diğer sosyalist ülkelere karşı, Çin, Japon ve ABD ekseninde düşman bir blok yaratılmağa çalışılmaktadır. Avustralya sendikaları, Vietnam savaşına karşı gösterdikleri dayanışma içinde kazandıkları savaş düşmanı geleneği sürdürerek hükümetin izlediği bu tehlikeli yolu kitlelere açıklamakta yoğun çaba göstermektedirler.

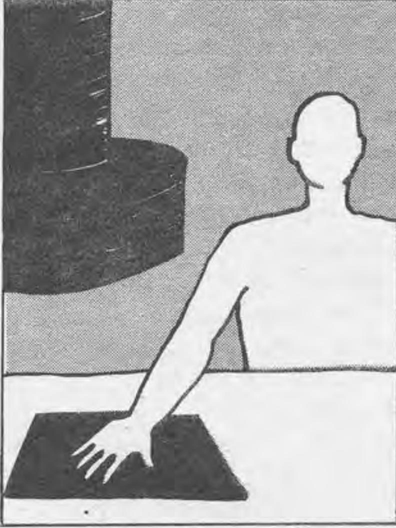
Sovyetler Birliğinin askeri bütçesini % 1,4 indirerek, toplumsal refah için yapılan harcamaların altına düşürdüğü belirtilmiştir. Bu ilkenin, kapitalist ülkelerce de benimsenmesi silahlanma yarışına son vermede önemli bir adım olacaktır.

Sendikal hareketin barış ve silahlanma yarışına son verme eylemlerine ışık tutacak değerli pek çok somut öneri ortaya atılmıştır.

Bunlardan bazıları aşağıda belirtilmiştir.

- **Yakın dönemlerde gerçekleşen sendikal konferans ve toplantılarda barışla ilgili tüm bilgileri biraraya getirerek herkesin başvurabileceği bir kitap biçiminde yayınlamak; Ulusal ve Uluslararası sendika barış merkezleri oluşturmak.**
- **Kilit alanlarda nükler silahlardan arınmış bölgeler oluşturmak, giderek bu bölgeleri birleştirerek nükler silahlardan arınmış bir dünya yaratmak.**
- **Meselelerin askeri güce dayanarak çözümü yerine, Helsinki kararlarının ruhuna uygun, barışçıl işbirliğinin benimsenmesi yolunda sendikal hareketin katkıda bulunması.**
- **Sendikal hareket içindeki barış dümanlarını teşhir etme yollarının aranması.**
- **Saldırgan savaşlar çıkarmak veya ulusal bağımsızlığı ezmek üzere kullanılacak silahların yüklenmesini ve taşınmasını önlemeye yönelik sendikal eylemler koymak.**
- **Dünyanın çeşitli köşelerinde detant'ı silahsızlanmayı ve kalkınmayı savunmak üzere bölgesel sendikal konferanslar toplamak.**
- **Nükleer, bakteriolojik, kimyevi, ölüm ve ışını ve benzeri diğer yeni teknolojilere dayalı yığınsal yokedici silahların dehşet verici gelişmesine karşı özel kampanyalar düzenlemek.**
- **Sendikalar, işçilerin çocuklarına onları savaş psikolojisi içine sokacak savaş oyuncaklarının satılmasına karşı kampanyalar açmalıdır.**
- **Orta Doğu ülkeleri için, Arap işçi örgütleriyle birlikte, silahsızlanma, kalkınma ve istihdam konulu bir seminer düzenlenmelidir.**
- **1977 yılında Cenevre'de Dünya Sendikalar Federasyonu ve Dünya barış Konseyi'nin ortaklaşa bir konferans düzenlemesi için çalışılmalıdır.**
- **Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Antlaşmasının uygulanması yolunda somut adımları içeren kampanyalar düzenlenmelidir.**

DİSK, siyasal eğilimleri ne olursa olsun tüm uluslararası sendikal örgütlerin barış ve silâhsızlanma için ortak mücadele vermesini savunmaktadır.

İŞYERİ ÇEVRE KOŞULLARI VE İŞÇİ SAĞLIĞINA ETKİLERİ

İşyeri çevresinde, çalışanların sağlığı üzerinde önemli etkiler yapan birçok zararlı etken bulunmaktadır. Bu etkenler değişik işyerlerinde, değişik özellikler göstermekle birlikte, genel olarak incelendiğinde, iş sağlığı ve iş güvenliği açısından, çalışanlar üzerinde ortak olumsuz etkileri görülür.

İşyeri çevre koşullarının olumlu ya olumsuz yönde bulunması, ülkemiz gibi emperyalizmin boyunduruğu altında kurtuluş mücadelesi veren ülkelerde, temel olarak işçi sınıfının örgütlü ve bilinçli mücadelesinin etkinliğine bağlıdır. Bunun yanında dünya sosyalist sisteminin uluslararası örgütlerde (Uluslararası Çalışma Örgütü İLO ve Dünya Sağlık Örgütü WHO) etkinliğini artırması, burjuvaziyi işyeri çevre koşullarının düzeltilmesi yönünde yasalar çıkarmava zorlamıştır.

Ülkemizde burjuvazi, işçi sınıfının baskısı olmadan, işyeri çevre koşullarının olumlu hale getirilmesi yönünde, kendiliğinden bir çaba göstermemektedir. Çünkü, burjuvazi, işsizliğin bu denli yüksek olduğu ülkemizde, hastalanan ya da sakatlanan işçinin yerine yenisini bulmakta güçlük çekmemektedir. Kalifiye işçiye gereksinim duyduğu ya da sakatlanan, hastalanan işçiyi atmakta güçlük çektiği zaman, kendi çıkarına zarar gelmemesi için bir takım önlemler almak yolunu seçebilir. Ama ülkemizde sanayiin gelişim düzeyi gözönüne alınırsa, burjuvazinin bu konudaki uğraşını, kendi kâr hesapları dışında değerlendirmek yanlış olacaktır. Bu nedenle burjuvazi bu konuya gerçek ve kalıcı bir çözüm getirmekten çok uzaktır. Konuya asıl sahip çıkması ve bu uğurda mücadele vermesi gereken, sa-

runun somutta gerçek sahibi olan İŞÇİ SINIFI ve yandaşlarıdır.

İşyeri çevre koşullarının düzeltilmesinin burjuvazi tarafından sağlanamayacağını anlayan işçi sınıfı, tüm diğer haklarında olduğu gibi, bu en doğal hakkını da örgütlü ve bilinçli mücadelesi sayesinde söke söke alacaktır. İşçi sınıfı, mücadelesinde ne denli örgütlü, ne denli bilinçli ve ne denli bilimsel olursa, bu uğurda elde edeceği başarılar o denli yoğun ve gerçekçi olur. Bu nedenle mücadelesinde işçi sınıfı her adımını, bilimsel dayanaklara göre atmalı ve hiçbir zaman burjuvazinin göz boyama politikalarına alet olmamalıdır. Çünkü burjuvazi, bu konuda bir çıkarı olmadığı müddetçe, sorunun gerçek çözümü için bir çaba sarfetmeyecek; ancak işçi sınıfının örgütlü mücadelesi sonunda gerilemeye başladığında sorun ile ilgilenmek zorunda kalacaktır. Bunu yaparken de hiçbir zaman soruna gerçek çözüm bulmak için uğraşmayacak, bir takım yüzeysel önlemlerle göz boyama yolunu seçecektir. İşte bu nedenle işçi sınıfı, burjuvazinin aldatmacalarına kanmamak için, mücadelesini bilimsel tabana oturtmak zorundadır.

Bunun en somut örneği zararlı kimyasal etkenlerle çalışılan işyerlerinde görülür. Burjuvazi, işçilerin soruna sahip çıkarak, korunma ve sağlık önlemleri isteği karşısında, hiçbir koruyucu etkisi olmayan süt ya da benzeri gıda maddeleri dağıtarak işçiyi aldatma yolunu seçmiştir. Çünkü, sorunun gerçek ve bilimsel çözümü burjuvaziye daha masraflı olmaktadır. Zararlı etkene maruz kalmayı önlemek yerine, kendisi için daha az masraflı olan, maruz kalmış kişilere sahte tedavi yolunu seçmesi burjuvazinin birçok yönden işine yaramaktadır. Böylece, hem işçi sınıfına karşı «bakın sizi koruyorum» görünümünde olacak, hem de zararlı etkeni önlemek yerine, işçileri maruz kaldıktan sonra tedavi yolunu seçerek, çarpık kapitalist rejimin sağlık politikasına da hizmet etmiş olacaktır. Burjuvazinin bu politikasını daha birçok örneklerle açıklamak mümkün. (MESS'in afişleri gibi)

İşçi sınıfı, burjuvazinin bu oyunlarına alet olmaması için, mücadelesinde kendi çıkarına gerçekten neyin yarayıp neyin yaramadığını çok iyi bir biçimde ve bilimsel olarak saptaması gerekir. Bunu ilk başta işçi sınıfının ekonomik mücadelesini yürüten sendikaların yapması gerekir.

Bu konuda DİSK, mücadelenin bilimsel tabana oturtulması ve burjuvazinin göz boyamalarına karşı uyanık olunması amacı ile çalışmalarını sürdürmektedir. DİSK işverenlerin bu konudaki göz boyamalarını, uyutma politikalarını her fırsatta açığa vuracak ve işverenlerin bu tutumlarına karşı vereceği mücadelesini işçi sınıfının sömürüden kurtulmasına dek sürdürecektir.

Mücadele sırasında şu bilimsel gerçeği hiçbir zaman akıldan çıkartmamak gerekir. «İşçi sınıfının» işyeri çevre koşullarının düzeltilmesi yolunda elde edeceği gerçek başarı, ancak işçi sınıfının iç ve dış sömürüden kurtulması ve üretimin sosyal karakteri ile üretim araçlarının özel mülkiyeti arasındaki çelişkinin ortadan kalkması ile mümkün olacaktır. Bunun en güzel kanıtı işyeri çevre koşullarının düzeltilmesi yolunda sosyalist ve kapitalist sistemler arasındaki farklı yaklaşımlarda görülür.

Kapitalist ülkelerde, iktidarda burjuva sınıfı olduğundan, işyeri çevre koşullarının düzeltilmesinde iki karşıt ölçü vardır. Birincisi burjuvazinin kâr düşüncesi; ikincisi ise, burjuvazinin egemenliğine karşı kurtuluş mücadelesi veren başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi sınıfların mücadelesindeki etkinliktir. Daha önce de belirttiğimiz gibi bu ölçüye, dünya sosyalist sisteminin uluslararası örgütler aracılığı ile yaptığı zorlamaları da eklemek gerekir. Bu zorlamalar olmadan kapitalist ülkelerde burjuvazi köklü çözümler getiremez. **Hakların elde edilmesindeki başarı, işçi sınıfı önderliğindeki mücadelenin gücü ile doğru orantılıdır.**

Sosyalist ülkelerde ise, işçi sınıfı iktidarda olduğundan; işyeri çevre koşullarının belirlenmesindeki ölçü «çalışanın gerçekten, tam anlamıyla sağlıklı ve güvenli bir ortamda bulunması» **ilkesine dayanır.** Bu konuda yapılan tüm çalışmalarda işçi ön plana alınır. Diğer sağlık hizmetlerinde olduğu gibi koruyucu yanına ağırlık verilir. Zararlı etkenler kaynağında etkisiz hale getirilmeye çalışılır. Tüm bu hizmetler, kapitalist ülkelerde olduğu gibi meta olarak satılmaz, çalışana devlet hizmeti olarak götürülür.

Her iki sistemin bu konuya farklı yaklaşımlarının en somut örneklerini daha sonra inceleyeceğimiz kimyasal etkenler kısmında göreceğiz.

Bu bilinç ışığı altında hareket ederek, mücadelemizi bir tabana oturtmak ve işverenlerin göz boyama politikalarına alet olmamak için, işyeri çevre koşullarını bıkmadan, usanmadan en ince noktalarına dek dikkat göstererek öğrenmek zorundayız. Bu konuda öğreneceğimiz teknik bilgiler, mücadelemizin bilimsel yönde sürdürülmesine ışık tutacak, işverenlerden, kendi çıkarımız doğ-

rultusunda gerçek önlemler istememizi ve işverenlerin özünde kâr hırsı yatan pis oyunlarına alet olmamamızı sağlayacaktır.
Bu amaçla, işyeri çevre koşullarını bilimin gösterdiği yolda incelediğimizde, dört ana grupta toplayabiliriz.

1. Kimyasal etkenler,
2. Fiziksel etkenler,
3. Biyolojik etkenler,
4. Ergonomik etkenler.

Bunlardan Biolojik ve Ergonomik etkenlerin ülkemiz için çok büyük bir sorun oluşturmaması nedeni ile şimdilik bu yazı dizimizde incelemekte pek yarar görmüyoruz. Esas olarak işyerinde hergün karşı karşıya kaldığımız Fiziksel ve Kimyasal etkenler üzerinde duracağız. Bunlar anlatılırken, yazı dizisinin niteliği gereği teknik incelikler üzerinde fazla durmadan sorunun işçi sağlığına olumsuz etkileri, bu etkilere karşı alınması gereken önlemler ve işverenlerin yasal yükümlülükleri incelenecektir.

KİMYASAL ETKENLER:

İşçi sağlığına ençok zarar veren etkenlerden biri kimyasal etkenlerdir. Kimyasal etkenlerden doğrudan etkilenme nedeniyle, kimyasal etkenlerin zararlılık derecelerinin saptanması ile ilgili çalışmalar ortaya çıkmıştır.
İngiltere'deki sanayi devriminden sonra kimyasal etkilerin işçilerin sağlığı üzerindeki zararı büyük ölçüde artmıştır. Bu dönemde işçi sınıfı henüz örgütlü ve bilinçli olmadığı için kimyasal etkenlerin önlenmesi konusundaki istekleri burjuvazi tarafından kabul edilmemiştir. Burjuvazi bu etkenlerden zarar gören işçileri susturmayı, işten atmayı tercih etmiştir. İşçi sınıfının örgütsüz olmasından yararlanarak, zararlı koşulları ortadan kaldırmak yerine sağlığı bozulan işçileri değiştirmiştir.
Kapitalizmin gelişmesi ve emperyalizmle birlikte proletarya devrimleri çağının başlaması, işçi sınıfının güçlenmesini sağladı. İşçi sınıfı örgütlü ve bilinçli bir biçimde, burjuvaziye karşı haklarını savunmaya başladı. Bu kez burjuvazi, işçi sınıfının tepkileri karşısında bir takım idari ve teknik önlemleri yasalaştırmak zorunda kaldı. Burjuvazi ile arasındaki uzlaşmaz çelişkiden ötürü işçi sınıfı verdiği haklı mücadelelerde kimyasal etkenlere karşı ne gibi önlemler isteyeceğinin bilincinde olması ve ona göre bir tutum alması gerekir. Bu nedenle kimyasal etkenlerin neler olduğu ve işçiyi nasıl etkilediğini incelemekte yarar var.
İşyerlerindeki toz, duman, sis, buhar ve gaz biçiminde bulunan maddeler kimyasal etkenleri oluşturur. Bunlar vücuda solunum, sindirim, deri yolu ile girerler.
Zararlı kimyasal etkenlerin yukarıdaki biçimlerinin çokluğu, aşağıdaki birimlerle saptanır.
ppm: Kirlenmiş hava hacminin milyonda kısım olarak değeri,
mg/m³: Havanın her metreküpünün içinde bulunan bir maddenin miligram olarak çokluğu,
mg/lt.: Çözeltinin her litresindeki bir maddenin mikrogram olarak çokluğu.
İşyerindeki kimyasal etkenlerin işçi üzerindeki etkileri çeşitlidir. Bu etkenlere göre sınıflandırma yapmak sorunun anlaşılmasını kolaylaştıracağı için yararlıdır. Bu sınıflamaya göre etkenler şöyle sıralanır.

A— TAHRİŞ EDİCİ MADDELER:

Bunlar vücutta temas ettikleri yerleri yakarak gösterirler. Bu etkenlerin çokluğu, maruziyet süresinden önemlidir. Belli başlıları şunlardır.

1. Özellikle yukarı solunum yollarını tahriş eden kimyasal maddeler; Aldehitler, alkali toz ve sisler, amonyak, kromik asit, hidroklarik asit, sürfür dioksit.
2. Yukarı solunum yolları ve akciğeri tahriş eden maddeler; Brom, klor, flour, ozon, brom siyanür ve diğer siyanürler.
3. Özellikle akciğerleri zedeleyen maddeler; Arsenik, trioksit, azot dioksit, azot trioksit, fosgen, arsenik asidi.

B— BOĞUCU MADDELER:

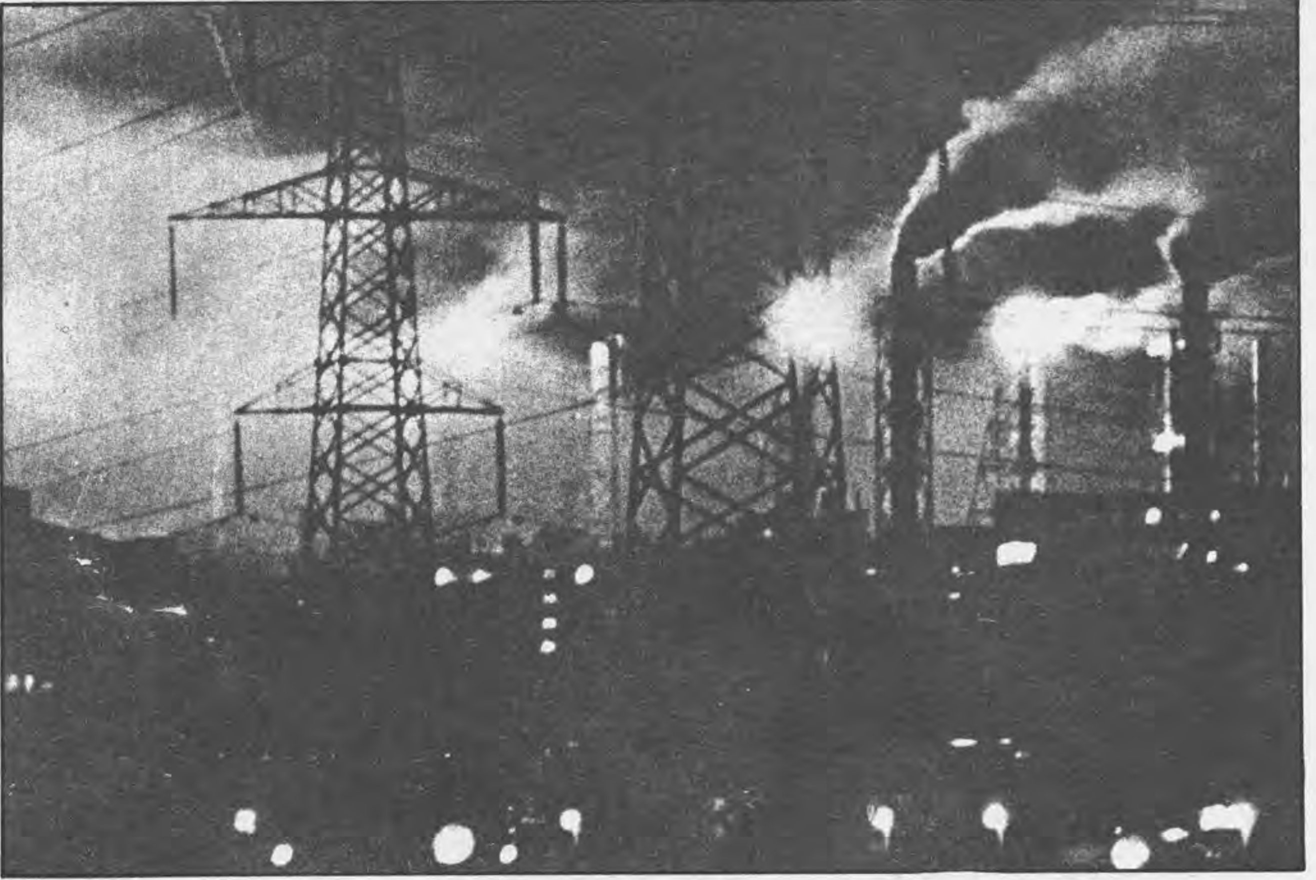
Bunlar vücuttaki etkilerini dokudaki oksijenin işlevini önleyerek gösterirler. Genel olarak iki grupta toplanırlar.

1. Basit boğucular: Kendilerinin doğrudan kimyasal etkileri yoktur. Ancak havanın oksijeninin yerini alarak oksijenin hücreye iletilmesini önlerler. Bu nedenle hücre solunumu durur ve boğulma olur. Bunlar, Karbon dioksit, etan, hidrojen, azot, helyum ve benzerleridir.
2. Kimyasal boğucular: Bunlar vücut içerisinde birçok yeni bileşikler oluşturarak ya da önemli elamanlara kimyasal etkiler yaparak boğucu etki gösterirler. Karbon monoksit gibi.

C— UYUŞTURUCU VE BAYILTICI MADDELER:

Bunlar kişiyi uyutmak ya da bayıltmaktan başka hiçbir etkisi olmayan gazlardır. (Asetilen ve türevleri, olefinler, parafinler, eterler, alkoller)

D— ZEHİRLEYİCİ MADDELER:

1. İç organlardan bir ya da daha fazlasına zararlı olan maddeler: En önemlileri halojenli hidrokarbonlardır.
2. Kan hücrelerinin oluşmasını önleyen zehirli maddeler: Benzen, fenol, ksilen, toluen ve naftalin.
3. Sinir sistemine etki eden zehirler: Karbon sülfür ve metanol gibi.
4. Zehirli metaller ve amateller: Kurşun, civa, kadmiyum, arsenik, fosfor. ve diğerleri.

E— ZEHİRLİYİCİLER DIŞINDA KALAN TANECİK (TOZ) DURUMUNDA MADDELER:

Bunlar zeyirliyiciler dışında kalan toz, tanecik durumundaki maddelerdir. 4 gruba ayrılırlar.
1. Akciğer hastalığı yapan tozlar; Serbest silis, asbest, pamuk tozu.
2. Fizyolojik olarak zararsız tozlar; Saf kömür, karburondum gibi.
3. Allerji yapan tozlar; Pollen, tahta, reçine ve diğer organik tozlar.
4. Tahriş edici tozlar; Alkoller, asitler, floritler, kromatlar.

Endüstride zararlı etkenlerin neden olduğu zehirlenmeler üç çeşit olur.

1. Akut Zehirlenme: Zehirli maddenin ani olarak ve fazla miktarda vücuda girmesi ile oluşur. Örneğin yüksek çoklukta siyanür bileşiğinin yutulması akut zehirlenme doğurur. Genellikle akut zehirlenme ani alınan yüksek dozdaki zehirli etkenin hayati önemi olan fizyolojik işlemleri zedelemesi sonucu oluşur.
2. Kronik Zehirlenme: Az miktarda zararlı maddelere sürekli ve uzun dönemli maruziyetin sonunda oluşur. Bu çeşit zehirlenmede zararlı maddelerin belirli bir kısmı vücuttaki dokularda birikir ve vücudun bazı işlevlerini engeller. Aynı maddenin Kronik zehirlenme belirtileri ile Akut zehirlenme belirtileri genellikle farklı olur.
3. Subakut Zehirlenme: Maruziyetin birkaç saat ya da birkaç gün sürmesi ile oluşan zehirlenmeleridir. Subakut Zehirlenme alınan zehirin dozuna ve alış hızına bağlıdır.

Kimyasal etkenlerle ilgili standartların saptanması:

Kimyasal etkenlerin işçi üzerindeki etkileri bu etkenlerin birim hacmindeki çokluğu (kosantrasyonu) ve maruziyet süresiyle doğru orantılıdır. Bu nedenle kimyasal etkenlerin değişik konsantrasyonları (birim hacmindeki çoklukları) işçi sağlığı açısından zararlılık derecelerinin saptan-

ması gerekir. Bu zararlılık derecelerini belirleyen iki standart vardır.

1. İzin verilen yüksek konsantrasyon (M.A.C.) değeri; Kimyasal etkenlerin kesinlikle aşılmaması gereken konsantrasyon değeridir.

2. Eşik Sınır değeri (T.L.V.) İşçinin sekiz saatlik işgünü süresinde maruz kaldığı zararlı etkenlerin aşılmaması gereken ortalama konsantrasyon değeridir. Bu değer bütün zararlı etkenler için işyeri havası için ve işçinin biolojik sıvıları için (Kan, İdrar) ayrı ayrı saptanmıştır.

Bu değerler ülkelere göre farklılık göstermektedir. Dünya Sağlık Örgütü Yayınlarına göre bazı ülkelerin öngördüğü M.A.C. değerleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Görüldüğü gibi Sosyalist ülkelerdeki değerler ile kapitalist ülkelerdeki değerler arasında büyük farklılıklar vardır. Sosyalist ülkelerde işçi sınıfının iktidarda olması nedeni ile kabul edilen değerler işçi sağlığı açısından işçi üzerinde en küçük zararlı etkisi bulunmayan değerlerdir. Kapitalist ülkelerde ise bu değerler saptanırken işveren ile işçi arasında uzlaşma sağlayacak düzende tutulmaya çalışılır. Bu ülkelerde işçiler ancak örgütlü bir mücadele sonucunda bu değerlerin düşürülmesini sağlamışlardır. Fakat kapitalist düzen sürdükçe hiçbir zaman tam anlamı ile başarı elde edememişlerdir. Bunun en somut örneği benzen değerlerinde görülmüştür. ABD'de benzenin MAC değeri 1948'de 35 pmm. iken 1971'de 25 ppm.'e 1975'de de 10 ppm'e düşürülmüştür. Aynı değer Sovyetler Birliğinde sıfır, ülkemizde ise 20 ppm. olarak kabul edilmiştir. Ülkemizde bu değerleri saptayacak çalışma yapılmadığı için genellikle ABD ya da İngiltere'de kabul edilen değerler aynen alınmıştır. Fakat hem ABD hem de İngiltere, bizim kopya ettiğimiz bu değerleri daha sonra düşürmelerine karşın bizde hâlâ eski, şimdi zararlı diye bilinen değerler kullanılmaktadır. Bu da ülkemizdeki çarpık kapitalist rejimin çarpık sağlık politikasının bir başka yönden açığa vurulmasıdır.

İşyeri çevre koşulları, bugün insan sağlığına en çok önemi veren sosyalist ülkelerde, genel sağlık hizmetlerinin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilir. Bu koşulları belirleyen etkenlerin, işçi sağlığına hiçbir şekilde zarar vermiyecek düzeyde tutulması ve çağdaş anlamda işyeri çevre koşullarının sağlanması, sorunun gerçek sahibi İŞÇİ SINIFI sayesinde olacaktır.

(Gelecek Sayıda: Fiziksel Etkenler)

Kaynak:

1/ J.B. Olishifski «Fundamentals of İndustrial Hygiene» Nanional Safety Council, Chicago, (1971)

2/ F.A. Patty «İndustrial Hygiene and Toxicology» İnterscience, Newyork (1965)

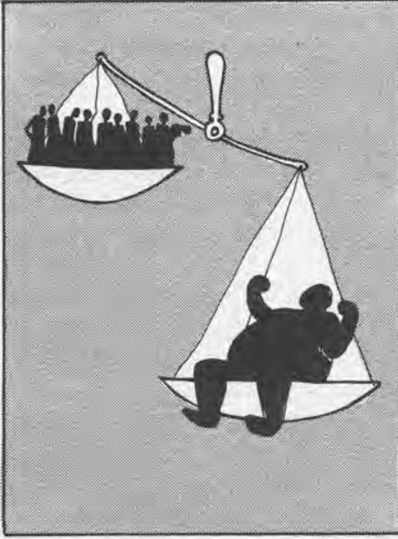
3/ WHO «Envirenmental Health Hazards» (1971)

4/ ILO «Occupational Health and Safety» Geneve, (1972)

M A C DEĞERİ (Mg/m3)

Etkenin Adı	SSCB	Bulgaristan	Çek.	Polonya	ABD	Batı Almanya	İsviçre	İngiltere
Aseton	200	200	800	200	2400	2400	2400	2400
Ksilen	50	100	200	100	435	870	435	435
Ksilidin	3	3	5	—	25	25	25	25
Metanol	5	50	100	50	260	260	260	260
Kurşun	0,01	0,01	0,05	0,05	0,15	0,2	0,15	0,15
Stiren	5	5	200	50	420	420	420	420
Toluen	50	100	200	100	375	750	380	375
Trikloroetilen	10	50	250	50	535	260	260	535
Karbondioksit	—	5000	9000	—	9000	9000	9000	9000
Karbonmonoksit	20	30	30	30	55	55	55	55
Vinil Klorür	30	30	—	300	770	260	260	770

Kaynak: WHO «Enviromental Healt Hazards» Genevre (1971)

kapitalist toplumda vergi yükü emekçilerin omuzundadır

Başarı ile biten her sözleşme veya grevin ardından, üyelerimiz, ücret bordrolarını imzalarken, yüksek vergi oranlarının ve adaletsiz vergi dilimlerinin ortaya çıkardığı bir «ücret kıyımı ile» karşılaşmaktadırlar. Fiyat artışları, kanunsuz lokavtlar, işçilerin keyfî olarak işten çıkarılmaları gibi yüksek oranda olan ve durmadan yükselen vergiler de kapitalist toplumda çalışanların «yaşam güvensizliğinin» önemli belirtilerinden biridir. Ancak, güvensizlik ve yarınından emin olmamayı doğuran unsurların nedenlerini bugün işçiler çok açık bir şekilde kavrıyorlar. Fiyat artışının nedeninin esnafın tutumu olmadığını, iş güvencesinin işverenin iyi ve kötü niyeti ile ilgisi bulunmadığını bildikleri gibi, ücretlerden yapılan yüksek kesintilerin de bir muhasebe hatasından ileri gelmediğini anlıyorlar. Geçen yüzyılda, «... köylü şeytan aklına geldiği zaman onu, vergi tahsildarının yüz hatları ile düşündüğü...» ifade edilmişti. Günümüzün işçisi ise İş Kanunundaki 13. Maddenin varlık nedenini, fiyat artışının kaynağını, üçret bordrosuna uzanan «elin» kimler tarafından ve kimin çıkarına kullanıldığını bilmektedir. Sömürüyü, sermaye birikimini ve tekelleşmeyi hedef alan egemen güçler kitlelerce görülmektedir. Mücadelenin boyutları da gün geçtikçe genişlemekte ve derinleşmektedir.

Bu yazımızda vergi sorununu, bu mücadele içindeki güncel ve pratik yönleri ile ele alarak incelemeye çalışacağız.

VERGİNİN SINIFSAL NİTELİĞİ

Emekçi kitlelerin yüksek oranda vergi ödemeleri, üretim araçlarının özel mülkiyette oluşunun, devletin ve iktidarın sınıf niteliğinin sonuçlarından biridir. Kamu görevlilerinin aylıkları, askeri harcamalar, devlet borçlarının faizleri ve özendirme (teşvik) ödemeleri gibi harcamaları karşılamak için kapitalist devletin gelir kaynaklarına ihtiyacı vardır. Üretim araçları özel mülkiyette olduğuna göre, devletin başlıca gelir kaynağı vergiler olacaktır. Ancak kapitalist üretim ilişkilerinin bağımlılığa, zora zorbalığa dayanan genel nitelikleri vergi alanında da kendini gösterecek, tekelci sermayenin, toprak ağalarının, tüccar ve tefecilerin çok az vergi ödemelerine karşın, işçi sınıfı, memur ve teknik elemanlar, yoksul ve topraksız köylüler, küçük üreticiler ve esnaf ağır vergi yükü altında ezilmek istenecektir.

Vergiler yalnız devlet harcamalarını karşılamak için alınmamaktadır. Ekonomik mücadele ile parasal ücretler yükseltildiğinde, yüksek vergiler, fiyat artışları ile birlikte ücretlerin satın alma gücünü kısacak ve böylece emekçi kitlelerin yaşam düzeyini geriletecektir. Ücretleri dondurarak, sermaye birikimini ve sömürüyü kızlandırmak isteyen kapitalist tekeller, işçi sınıfının mücadelesi karşısında istediklerini tam anlamıyla gerçekleştiremedikleri takdirde, vergi ve fiyat artışları ile amaçlarına ulaşmayı deneyeceklerdir. Bu durumda vergiler, ulusal gelirin yeniden dağılım yöntemlerinden biri olarak egemen sınıflar çıkarına ve egemen sınıflar tarafından kullanılmış olmaktadır. Vergi dairelerinin ön duvarlarına yazılan süslü cümleler veya burjuva bilim adamlarının vergi ile adalet sağlama konusundaki vaazlarının arkasındaki gerçek budur.

Vergi konusunda verilecek ekonomik mücadele, sömürüyü sınırlama mücadelesinin önemli bir bölümü olacak ve bu konudaki etkin mücadeleye geniş emekçi kitlelerinin sahip çıkması ise siyasal mücadeleye bir açılım niteliği taşıyacaktır.

Bu mücadelede gözden kaçırılmaması gereken bir temel

gerçek vardır. Sömürü ve kapitalist tekelleşmenin egemen olduğu bir toplumda «vergilerin topIanma şeklinde yapılacak herhangi bir değişikliğin, emek ile sermaye arasındaki ilişkiler üzerinde önemli bir değişiklik yapmayacağını...» biliyor. Ancak tekellerin egemenliğine karşı, ekonomik, toplumsal ve siyasal dönüşümleri gerçekleştirmek üzere işçi sınıfının ve emekçi halkımızın istemleri uğruna verilecek mücadelenin sömürüyü ortadan kaldırma mücadelesinin vazgeçilmez bir parçası olduğunu göz önüne almak gerekir.

1 Mayıs İşçi Bayramında, DİSK yakın mücadele hedeflerini saptarken vergi sorununu da ele almış olması bunu doğrulamaktadır. DİSK «VERGİ SİSTEMİ DEĞİŞMELİ» başlığı altında şu hedefleri belirtmektedir : **«Sömürüyü katmerleştirmeye yarayan bugünkü adaletsiz vergi sistemi kaldırılmalı, büyük sermayecilere sağlanan teşvik ve vergi iadesi uygulamaları sona erdirilmelidir. Ağırlık, dolaylı (görünmez) vergilerden, dolaysız vergilere kaydırılmalı, dolaysız vergiler gelirle orantılı olarak artmalıdır. Asgari ücretler vergi dışı bırakılmalıdır.»**

Bu yakın mücadele hedeflerinden hareket ederek konuyu biraz daha ayrıntılı olarak inceleyelim :

DOLAYLI VERGİLER EN ADALETSİZ VERGİ TÜRÜDÜR

Devlet, şekere, petrol ürünlerine, sigara ve içkiye ve diğer tüketim maddelerine vergi koymakta ve bu vergi satış fiyatına ilâve edilmektedir. bu vergi türünde herkes satın aldığı mal miktarında vergi öder. Ancak aylık geliri 3000 lira olan bir işçi çeşitli tüketim maddeleri üzerinden 300 lira dolaylı vergi öderse, vergi oranı % 10 olacaktır. Geliri ayda 30.000 lira olan bir tüccar ise, işçinin 10 misli şeker veya gaz kullanmıyacak, en fazla iki misli fazlasını tüketecektir.

İşçiden % 10 dolaylı vergi kesilmesine rağmen tüccar % 2 vergi ödeyecektir. Bu vergi türünde, bir kişi ne kadar zengin olursa o kadar az vergi öder. Bu nedenle **dolaylı vergiler en adaletsiz vergi türüdür.**

Türkiye'de tüm vergi gelirlerinin % 65'i dolaylı vergilerden oluşmaktadır. Bu oran, diğer kapitalist ülkelere göre de olağanüstü yüksektir, ve emekçi halkın yaşam düzeyini geriletmeyi amaçlıyan bir vergi sisteminin belirtisidir. Egemen sınıflar bu vergi ile, hem devletin ihtiyacı olan paranın büyük bir bölümünü işçi sınıfına ödettirmekte, hem de gerçek ulusal gelirin işçi sınıfına giden oranı azalmakta, sermayedar ve toprak ağalarının payı arttırılmaktadır.

GELİRLER ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER GELİRLE ORANTILI DURUMA GETİRİLMELİDİR

Türkiye'de gelirler üzerinden alınan vergilerin % 66'sı işçi sınıfı ve emekçi halktan kesilmektedir. Düşük ve orta gelirliler için vergi oranları hızla artarken, yüksek gelir sahipleri yasa boşluklarından yararlanarak vergi ödemekten kaçınmaktadırlar. Gelirlerin daha âdil vergilendirilmesi için aşağıdaki önlemler gereklidir :

— **Kurumlar Vergisi arttırılmalıdır.**

Sermayenin çeşitli örgütlenme biçimlerine uygulanan vergi tek oranlıdır. Şirket kazançları ne kadar artarsa artsın vergi oranı % 25 olarak sabit kalmaktadır. Bu olanaktan faydalanarak, gelir vergisine bağlı bir işletme, kurumlaşmakla vergi yükünü % 20 oranında azaltabilirken ücretlilere böyle bir hak tanınmamaktadır.

— **Gelir Vergisi Yasasında işçi sınıfı ve emekçi halk kitleleri aleyhine işleyen maddeler değiştirilmelidir.**

Gelir Vergisi Yasası işgücünü satarak geçinen emekçiler ile diğer toplumsal sınıf ve katmanlar arasında kesin farklılıklar getirmektedir :

— Ücretlerden vergi kaynakta kesilmekte, diğer gelirler ise mükellefin bildirimine göre Vergilendirilmektedir.

— Emekçiler ücret ve maaşlarının vergisini her ay peşin olarak ödemektedirler. Oysa ticari, sınai ve tarımsal gelirlerin sahiplerine vergilerini bir sonraki yıl içinde ve üç taksitle ödeme olanağı verilmiştir. Bunlar vergi miktarını bir yıl süre ile işlettikten sonra ve vergilerini her yıl % 25 değer kaybeden para ile ödeyerek haksız kazanç sağlamaktadırlar.

Ücretlilere ve maaşları ile geçinenlere her yılın sonunda, peşin ödedikleri vergi tutarının faizi iade edilmeli ve bu vergi iadesi enflâsyon oranında arttırılmalıdır.

— Hamiline (taşıyana) yazılı hisse senetleri elden ele dolaştığı için bunların gelirleri hiç bir şekilde vergilendirilememektedir. **Mirasın ve taşınabilir sermaye gelirlerinin vergi dışı kalmasına yol açan hamiline yazılı hisse senetleri kesinlikle yasaklanmalıdır.**

— Beyanname ile vergi ödeyenler çeşitli bağışıklıklardan yararlanmakta, işleri ile ilgili yaptıkları (çok zaman da kişisel) masrafları vergiden düşebilmektedirler. Oysa işçi ve memurlar için bu yol kapanmıştır. En belirgin örneği ile işçinin sendikasına ödediği aidattan vergi kesilirken, **işverenin işveren sendikasına ödediği aidat masraf kabul edilerek vergiden düşülmektedir.** İşçi haklarını ve mücadelesini kısıtlamak için işveren kendi sendikasına ödediği aidat, yine işçinin vergi yükünü arttırmaktadır. **İşveren sendikalarına ödenen ai-**

dat masraf kabul edilmeyip siyasal amaçlı bir harcama olarak sayılmalı ve vergiden düşülmemelidir.

— İşçi sınıfının ve devrimci sendikaların mücadelesini engellemek için, işverenlerin yaptıkları lokavtlardan veya uygulanan grevlerden doğan zararlar, sonraki 5 yılın kârından düşülmektedir. Böylece işverenler kendi haksız eylemlerinin yükünü, devlet bütçesine dolayısı ile vergi mükellefi emekçi kitlelere kaydırmaktadırlar. **Grev zararını, dolaylı olarak grevi yapanlara ve işçi sınıfına yükleme olanağı ortadan kaldırılmalıdır.**

— İşçilerin asıl ücretinin yanında sosyal yardımların ve memurların yan ödemelerinin vergileri de büyük miktarlara ulaşmaktadır. **Sosyal yardımlar ve yan ödemeler vergi dışı tutulmalı, ayrıca fazla çalışmalar ile gece çalışmalarında zamlı ödenen miktar vergiden bağışık olmalıdır.** Örneğin pazar günü çalışma durumunda olan işçinin aldığı 3 gündeliğinin 2'sinden vergi kesilmemelidir.

— Kamuya yararlı derneklere yapılan yardımların masraf yazılıp vergiden indirilmesi kesin olarak önlenmeli, faşist amaçlara yönelik derneklerin cinayet şirketleri olarak çalışmaları, işverenler tarafından desteklenmesi ve bu desteğin vergi kaçırma yolu ile sağlanması engellenmelidir. İşverenlerin siyasal partilere yaptıkları «yardımların» denetlenmesi ve bu fonların vergi matrahından düşülmesinin incelenmesi yolunda mücadele demokratik bir görev olmaktadır.

bize gelen mektuplar

TUNÇ'UN YALANLARINA TEKSTİL FABRİKALARININ BİR YILLIK ÜRETİMİ KILIF YAPMAYA YETMEZ

Almanya'da yayımlanan 5 Ekim tarihli bir gazetenin 3 ncü sayfasında şu haber yer almakta. Kendilerini Türkiye'deki emekçilerin tek kuruluşu ve sendikası diye ilân eden Türk-İş'in 1 nci Bölge Temsilcisi Cemil Gider diye emekçi düşmanı birisi, Ayakkabı İşverenleri Genel Kurulunda divan başkanlığına seçiliyor ve kongreyi açış konuşmasında Türkiye emekçilerinin gerçek ve tek temsilcisi ve sendikal örgütü olan DİSK'e saldırarak diyor ki, «sermaye DİSK ile daha etkin mücadele etmeli». Soruyorum sizlere, işverenlerin kongresine divan başkanlığı yapan kişi nasıl işçi sınıfının temsilcisi olduğunu söyler?

Bizler işçi sınıfının gerçek sendikal temsilcisinin kim olduğunu biliyoruz. Bu da, sıkıyönetimsiz sıkıyönetim olan DGM yasasını önlemek için bilinçli bir şekilde kendiliklerinden eyleme geçen 600.000 işçinin sendikal örgütü DİSK'dir. Hatırlayacağınız gibi Kasım ayı içerisinde DGB ile, kendi akılları sıra F. Almanya'daki biz emekçilerin sorunlarını çözmeye gelen Türk-İş'in bir toplantısı vardı. Bakın dostlar bu toplantıda neler konuşulduğunu Türk-İş Başkanı Bay Halil Tunç'tan, bir de DGB heyeti başkanı Karl Schwab'dan öğrenelim. Bizlere, toplantının sonunda Köln radyosundan konuşan Bay Tunç, hem kendi düşüncelerini, ve hem de Alman Sendikalar Birliği (DGB)nin görüşlerini açıkladı. Bay Tunç, «emeklilik ve serbest dolaşım konusunda DGB ile tam bir görüş birliğine vardık» derken DGB delegasyonu başkanı, «serbest dolaşım tam olarak gerçekleşmiyecektir. Türkiye'nin işsizlik sorunu F. Almanya'da çözümlenemez. Bizim zaten bir milyon işsizimiz var, bir de Türkiye'den gelecek bir milyon işsize kapılarımızı açamayız» ve devamla, «biz, Türk arkadaşlarımızın görüş ve önerilerini F. Alman hükümetine ileteceğiz» diyerekten Bay Tunç'un yalanını yüzüne çarpmıştır. Bay Tunç öyle bir yalan söylemektedir ki, bu yalana tekstil fabrikalarının bir yıllık üretimi kılıf yapmaya yetişmez. Petkim'deki referandumu kazandıklarını ve DİSK'ten ayrılıp işçilerin Türk-İş'e katılmaya başladıklarını radyo konuşmasında söylüyordu. Kendisi de dahil herkes bilmektedir ki, bir yıl içinde 212.000 işçiyi çatısı altında toplayan 12 sendika işçi sınıfının savaşımını vermek için DİSK saflarında yerlerini almışlardır.

sömürü ve baskıya karşı mücadele

İSPANYA'DA FAŞİST FRANKO'DAN SONRA BAŞA GEÇEN JUAN CARLOS YÖNETİMİ HERGÜN BİRAZ DAHA KÖŞEYE SIKIŞIYOR. BU YÖNETİMİN SÜRDÜRDÜĞÜ BASKILARA RAĞMEN, GÖSTERİ YÜRÜYÜŞLERİNİN, GREVLERİN, AÇIK VE KAPALI TOPLANTILARIN ARDI ARKASI KESİLMİYOR. DEMOKRATİK MUHALEFETİN BAŞINDA, ELBET ÖRGÜTLÜ İŞÇİ SINIFI BULUNUYOR. İSPANYOL İŞÇİ SINIFININ SENDİKAL ÖRGÜTÜ OLAN: «İŞÇİ KOMİSYONLARI», SENDİKAL BİRLİĞİ SAĞLAMAK İÇİN ARDICIL (SÜREKLİ) GİRİŞİMLERİNİ SÜRDÜRÜYOR. ÇÜNKÜ İŞÇİ SINIFININ SENDİKAL BİRLİĞİ İLE SİYASAL BİRLİĞİ ARASINDA KOPMAZ BAĞLAR VARDIR.

EMPERYALİZM, EMEKÇİLERİN SAĞLIĞINA ZERRECE ÖZEN GÖSTERMİYOR. ÇALIŞMA HIZI VE ŞİDDETİN DURMADAN ARTTIRILMASI, BUNUN YARATTIĞI SİNİR GERİLİMİ VE FİZİKSEL ZORLAMA, İŞVERENLERİN ÇALIŞMA GÜVENLİĞİ TEKNİĞİNE ALDIRIŞ ETMEMELERİ İŞ KAZALARININ DURMADAN ARTMASINA YOL AÇIYOR. NİTEKİM, BİRLEŞİK AMERİKA'DA, SANAYİ SEKTÖRÜNDE (FABRİKALARDA) HER GÜN İŞ KAZALARI YÜZÜNDEN 55 KİŞİ ÖLÜYOR VE 8500 KİŞİ DE YARALANIYOR. FEDERAL ALMANYA'DA ORTALAMA OLARAK HER 13 SANAYİDE BİR İŞ KAZASI OLUYOR, HER 3 DAKİKADA BİR İŞÇİ ÇALIŞMA YETENEĞİNİ TAMAMEN YİTİREREK SAKAT KALIYOR VE HER 2 SAATTE ÖLÜMLE SONUÇLANAN BİR İŞ KAZASI KAYDEDİLİYOR.

FRANSA'DA TEKELCİ SERMAYE İKTİDARININ UYGULADIĞI EKONOMİ POLİTİKA KÜÇÜK VE ORTA ÜRETİCİLERE VE TARIM SEKTÖRÜNE DE YIKIM GETİRDİ. SON 2 YILDA, KÖYLÜLÜĞÜN GELİRİ YÜZDE 20 AZALDI. TARIM SEKTÖRÜNDE ÇALIŞAN HER KİŞİ BAŞINA DÜŞEN ORTALAMA NET GELİR, ASGARİ ÜCRETTEN DAHA AZ. YOKSUL FRANSIZ KÖYLÜLERİ, BU YIKIM POLİTİKASINI PROTESTO EDİYORLAR VE KURTULUŞLARININ ANCAK İŞÇİ SINIFININ YOLUNUN BAŞARIYA ULAŞMASIYLA MÜMKÜN OLDUĞUNU GÖRÜYORLAR.
FOTOĞRAFTA, KÖYLÜSÜNÜN KENDİSİNİ BESLEME OLANAĞI BULAMADIĞI İÇİN KESİLME TEHLİKESİYLE KARŞI KARŞIYA KALAN BİR İNEĞİN FERYADI TEMSİL EDİLİYOR. YANIBAŞINDAKİ TABELÂ'YA ŞU CÜMLELER YAZILMIŞ: **«HAYATIMIN FATURASI: 1500 FRANK KÖYLÜM ZÜĞÜRT!... GEBERMEKTEN KURTARIN BENİ...**

● FOTOĞRAFTA HÜR DÜNYA YA DA BATI DÜNYASI GÖRÜLÜYOR. VEYA BIR BAŞKA DEYİŞLE, FOTOĞRAFTA COP + GAZ BOMBASI + TABANCA + TÜFEK + ALEV ALMAZ ELBİSE + ÇELİK YELEK + KALKAN + MİTRAL-YÖZ + MİĞFER VE İŞÇİ — DEMOKRASİ DÜŞMANLIĞI GÖRÜLÜYOR.

BURASI FRANSA... İŞÇİ SINIFI VE ONUN YOLUNDA YÜRÜYEN EMEKÇİ HALKIN İKTİDAR SAVAŞIMI YÜKSELDİKÇE, SERMAYE İKTİDARININ BASKI VE ZULÜM POLİTİKASI HIZLANIYOR.

AMA HERŞEYE RAĞMEN, SON KAMUOYU YOKLAMALARI, BUGÜN YAPILACAK BİR SEÇİMDE, ORTAK BİR PROGRAMDA BİRLEŞMİŞ SOL CEPHENİN, OYLARIN % 56'SINI ALARAK İKTİDAR OLACAĞINI BELİRTİYOR.

DÜNYA SENDİKALAR FEDERASYONU GENEL SEKRETERİ PIERRE GENSOUS'UN DÜNYA EMEKÇİLERİNE YENİ YIL MESAJI

Yeni bir yıl başlıyor.

Bir yandan ilerleme ve barış güçlerinin gelişmesi ve diğer yandan da kapitalist rejimin buhranının kurbanı olan emekçilerin maddi koşullarının ağırlaşması yeni yılın yönelişini belirliyor.

Bu yılın daha şimdiden müjdelediği yeni umutların ve yeni başarılar elbette kendiliğinden gerçekleşmeyecek. Yoğun ve birlik içinde, ortak mücadelelerin ürünü olacaktır. Bu mücadelelerde DSF emekçilerin yanında yer alacak ve başarıya ulaşmaları için tüm olanaklarını kullanacaktır. Uluslararası dayanışmanın motoru olacaktır.

EMEKÇİLERİN ULUSLARARASI DAYANIŞMASI

Bu yılda da, her zamankinden daha kararlı bir şekilde:

- Mahkûm edilmiş tüm kardeşlerimizi hapishanelerden ve zindanlardan kurtarmak için;
- Güney ve Orta Afrika'daki iğrenç sömürgecilik ve aperteid rejiminin son bulması için;
- Şili Uruguay, İspanya, Brezilya, Güney Kore ve diğer bazı ülkelerdeki baskı rejimlerinin tasfiye edilmesi için;
- Orta-Doğu'da barış ve Filistin halkının yasal ulusal haklarını elde etmesi için,

mücadeleyi sürdürecektir.

DAYANIŞMA, BİRLİK VE EYLEM

- Tüm halkların bağımsızlığının sağlanması için;
- Daha iyi bir yaşam, daha ileri özgürlükler ve toplumsal ilerleme için;
- Silahlanma yarışına son vermek ve genel silahsızlanmaya zorlamak, farklı toplumsal rejimli ülkeler arasında barış içinde birarada yaşamak için;
- Barışın tüm dünyaya kesin olarak egemen olması için;

DSF yoğun uğraş verecektir.

Yeni yıla girerken, bu asil hedeflerin zaferi için tüm emekçiler DSF'ya güvenebilirler.

Herkese iyi ve mutlu bir yıl diliyoruz.

ULUSLARARASI DEMOKRATİK KADINLAR FEDERASYONU, LÜBNAN'LI ve FİLİSTİNLİ KADINLAR ve ÇOCUKLAR, ve HALKLARLA DAYANIŞMANIN ARTTIRILMASI İÇİN YAPTIĞI ÇAĞRI BÜTÜN DÜNYA'DA YANKILANIYOR. UDKF GÜNEY AFRİKA'DAKİ IRKÇI POLİTİKAYI PROTESTO ETMEKTE; IRKÇI REJİM ALTINDAKİ HALKLARLA DAYANIŞMAYI VURGULAMAKTADIR.

uluslararası demokratik kadınlar federasyonu siyonizme ve ırkçılığa karşı mücadeleyi sürdürüyor

Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu Bürosu son toplantısını 23 - 26 Kasım 1976' da Portekiz'in başkenti Lizbon' da yaptı. Toplantı gündeminde Güney Afrika ve Orta Doğu' daki duruma özel bir yer verildi. Toplantıdan sonra, «Güney Afrika Kadın ve Çocukları ile Dayanışma Bildirisi», «Orta Doğu'da Barış ve Filistin Kadınları ve Halkının Haklı Davalarında Dayanışma Bildirisi» adını taşıyan iki ayrı bildiri yayınlandı.

Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu Bürosu'nun Orta Doğu'daki durumla ilgili bildirisinde durumun dünya barışı için önemli bir tehdit unsuru olduğu belirtildikten sonra şöyle deniyor: «Emperyalist hükümetler bölgedeki gerginliği ve siyonist işgali sürdürmek için İsrail'e siyasî ve askerî yardımı artırmaktadırlar. Böylece Orta Doğu'daki Arap ülkelerin bağımsızlığı, egemenliği ve güvenliği tehdit edilmekte ve ekonomik ve sosyal gelişmeleri engellenmektedir.»

Bildiride daha sonra Filistin direnme hareketini ve Arap halklarının ulusal kurtuluş hareketini yok etmek için emperyalist güçlerin, İsrail hükümetinin ve gerici Arap çevrelerin destekledikleri Lübnan'daki gerici güçlerin bu ülkede amansız bir katliama giriştikleri ve onbinlerce Filistinlinin ve ilerici Arap'ın katledildiği belirtilmektedir.

Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu'nun bildirisinde Lübnan'lı ve Filistin'li kadın ve çocukları ve halklarla dayanışmanın artırılması gerektiği vurgulanmakta ve bütün ilerici güçlere şu çağrıda bulunulmaktadır:

«Filistin halkına, özellikle kadın ve çocuklara her türlü yardımın arttırılması, ayrıca;

— Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Filistin halkının tek meşru temsilcisi olduğunun kabul edilmesi

— Filistin halkına kendi kaderini belirleme hakkının tanınması,

— Lübnan'ın işgal ettiği topraklardan çıkarılması,

— İsrail'deki tutuklu Filistinlilerin serbest bırakılması,

— İsrail'deki ilerici güçlerin desteklenmesi ve

— İsrail hükümetinin militarist, saldırgan politikası ile NATO'nun bu ülkeye sağladığı desteğin protesto edilmesi hedefleri uğruna mücadele geliştirilmelidir.»

Güney Afrika'daki durumla ilgili bir başka bildiride ise, emperyalist güçlerin desteklediği beyaz azınlık yönetiminin ırkçı, ayırımcı politikası şiddetle protesto edilmekte, bu rejimin zenci kadın ve çocuklara ve genel olarak zenci halka giriştiği insanlık dışı politikaya karşı on ülke halkıyla dayanışma talebinde bulunulmaktadır. Bütün ülkelerdeki kadınlar, ırkçı Güney Afrika rejiminin tecrit edilmesi için mücadele etmeye ve Güney Afrikalı kadınlarla sıkı bir dayanışma içinde olmaya çağırılmaktadır.

EKİM-KASIM

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNDEN

KÖY KOOP

2 Ekim 1976 günü Köy - Koop. IV. Genel Kurulu Ankara'da toplandı. Genel Kurul'a zorla girmek isteyen bir grup faşist Genel Kurul delegelerince engellendi.

Köy - Koop. Genel Kurulu DGM'ler konusunda şu kararı oybirliği ile aldı: «Kırsal kesimin demokratik halk kooperatifleri üzerinde tezgâhlanmak istenen oyunlar, diğer demokratik örgütler üzerinde oyananlardan farklı değildir. Öğretmenlerin örgütü TÖB-DER şubeleriyle birlikte kapatılmıştır. Köy - Koop.'u da güdümlü bir duruma getirebilmek için yapmadıklarını bırakmıyanlar devlet memurlarını kendi partizan amaçlarına âlet etmektedirler.

Yaşadığımız günler faşizmin tırmanış günleridir. Sıkıyönetimsiz sıkıyönetimlerini sürdürmek isteyenler DGM yasasını çıkarmak istemektedirler. Bu yasa ile amaçlananların bilincinde olarak durumun protesto edilmesini ve DGM'ye karşı olunduğunun kamuoyuna açıklanmasını öneriyoruz.»

KIBRIS DEVRİMCİ GENEL - İŞ SENDİKASI

Baskının, hayat pahalılığının, işsizliğin artması ve en son olarak da Kıbrıs'da ekmeğe yapılan zam nedeniyle Basına bir açıklama yapan Devrimci Genel - İş Sendikası Genel Sekreteri Hasan SARICA;

«İşsizlik, baskı ve hayat pahalılığının sınırlandırılabilmesi için tek yol vardır ve o yol da örgütlü mücadeledir. Eğer devrimci işçi sendikalarında örgütlenmez, emekçi halk olarak tek yumruk halinde bir güç olarak birleşmezsek ne işsizliği, ne baskıları ne de hayat pahalılığını sınırlandıramayız. Toplumun ezilen ve en çok sömürülen kesimi olan işçi sınıfı, işsizlik, başkı ve hayat pahalılığına karşı demokratik ilkeler içinde aktif mücadele verebilmek için devrimci işçi sendikalarında örgütlenelim. Emekçi halkın aşına, ekmeğine göz koyan BP iktidarına karşı birlikte mücadele edelim.» dedi.

T.B.Ö.K. TÜRKİYE BARIŞ VE ÖZGÜRLÜK KOMİTESİ

T.B.Ö.K.'ün 9.10.1976 günü DGM'ye karşı Köln'de düzenlediği miting ve yürüyüş yapıldı. T.B.Ö.K.'ne bağlı 40 demokratik kitle örgütünün yanısıra 15'e yakın demokratik kuruluş ve örgüt temsilcilerinin Avrupa'nın çeşitli yerlerinden gelerek katıldığı yürüyüş ve miting konusunda T.B.Ö.K.'ün yayınladığı Basın Bildirisi şöyledir:

«Miting yerine kadar binlerce Türk işçisinin yanı sıra Alman işçi ve emekçileri de yürüyüşe önemli bir şekilde katıldılar. «DGM Kapansın, MC Yıkılsın, Barış, Özgürlük, İleri Demokrasi» belgilerinin sık sık söylendiği mitingde çeşitli Parti ve Gençlik Örgütlerinin mesajları coşku ile karşılandı. T.B.Ö.K. temsilcisi yaptığı konuşmada DGM'lerin kimlere karşı çıkarılmaya çalışıldığını anlattıktan sonra özetle şöyle dedi: «Tırmanan faşizme karşı işçi sınıfımız bütün emekçi halkımızın tüm yurtsever güçlerin ulusal demokratik cephe birliğini oluşturma savaşımı ilerliyor. Bu savaşım her baskıya göğüs gererek sarsılmaz bir kararlılıkla aydınlık günlere yaklaşmaktadır. T.B.Ö.K. bu cephe birliğini oluşturma savaşımını bütün gücü ile destekliyor. Bu savaşımın içinde yerini alıyor.»

TÖB-DER İSTANBUL ŞUBESİ, İKD, ÖZ-DER, IKÖK, İGD, TÜTED İSTANBUL ŞUBESİ, İSTANBUL HALKEVLERİ KOORDİNASYON KURULU

Yedi demokratik kuruluşun düzenlediği «Can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü» konulu forum yapıldı.

Forum tertip komitesinin forum öncesi yayınladığı duyuru söyledir:

«Yeni bir eğitim yılının eşiğinde anaların babaların yürekleri yine evlât acısıyla doluyor. Her türlü öğrenim özgürlüğü ve can güvenliğinden yoksun gençler okullarına giremiyor. Binbir emekle, binbir güçlükle yetiştirilen gençler her an ölümle karşı karşıya günümüzde. Gençlerimizin can güvenliğini ve öğrenim özgürlüğünü sağlamak bugün anaların, babaların, öğretmenlerin, tüm ilerici güçlerin önünde güncel bir görev olarak duruyor. Bu konuyu tartışmak, çözüm yolları bulmak için 6 Kasım Cumartesi günü saat 13.00'de Spor ve Sergi Sarayında yapılacak olan ve TÖB-DER İstanbul Şubesi, ÖZ-DER, İKD, İGD, İKÖK, TÜTED İstanbul Şubesi ve İSTANBUL HALKEVLERİ KOORDİNASYON KURULU'nun destekleyeceği «Öğrenim Özgürlüğü ve Can Güvenliği» formuna katılalım. Gençlerimizi faşist kurşunlarından korumak için elele verelim.»

KIBRISLILAR ÖĞRENİM VE GENÇLİK FEDERASYONU (KÖGEF)

Emperyalizmin Orta Doğu'da önemli bir NATO üssü elde etmek amacıyla girişilen Kıbrıs adasını taksim çabalarını kınayan Kıbrıslılar Öğrenim ve Gençlik Federasyonu bir açıklama yaptı.

Açıklama özet olarak şöyle:

«Bağımsız Kıbrıs Türk Devleti'ne veya adı ne olursa olsun taksime karşı savaşım bütün ilericiler, yurtseverler ve devrimciler için günceldir. Bu amaçla Kıbrıs Türk Toplumundaki demokratik güçler savaşımlarını ortaklaştırmak ve taksime karşı, bağımsız, bağlantısız, üslerden arınmış, toprağı bütün Kıbrıs için anti-emperyalist kavgayı yoğunlaştırmalıdırlar... Bu konuda Türkiye ilerici kamuoyunun önemi oldukça büyüktür. Türkive ve Orta Doğu halklarının çıkarlarına aykırı olan taksime karşı savaşımda Türkiye'deki ilerici, yurtsever, devrimci güçler seslerini yükseltmelidirler. Bu konuda uyanık olmalı ve bütün demokratik kuruluşlar, işbirlikçi burjuvaziyi ve emperyalizmi geriletme çabasına katılmalıdırlar.»

TÜM ÖĞRETMENLER BİRLEŞME VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

TÖB-DER Genel Başkanı DİSK Dayanışma Fonuna katıldığını açıkladı, ve tüm eğitim emekçilerini, aydınları ve işçi sınıfı yandaşlarını bu kampanyaya katılmaya çağırdı.

İşçi sınıfı hareketini parçalamak, en yiğit ve fedakâr unsurlarının önemli bir bölümünü üretimden koparmak, işçi sınıfının örgütlü mücadelesini zaafa uğratmak amacına yönelik işlemleri kınayan TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu tüm demokratik güçlerin işçi sınıfımızla dayanışma görevini yerine getireceğini söyledi.

EKİM-KASIM

DİSK OLAYLAR GELİŞİMİ

5 EKİM 1976

DİSK Yönetim Kurulu ve Başkanıar Konseyi olağanüstü toplandı. Toplantıyı bir konuşma ile açan DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER;

«MC, 1977 genel seçimlerinde halkımızın özgürce oy kullanmasını engelleyerek bu aşırı sömürü, aşırı kâr ve aşırı zulüm düzenini pekiştirmek amacıyla Devlet Güvenlik Mahkemeleri çıkarmak istiyor. Yine aynı amaçla, Devlet Güvenlik Mahkemelerine karşı çıkan işçilere, sendikacılara, öğretmen ve memurlara, yazar, sanatçı ve gazetecilere, hukukçulara, parlamenterlere karşı savaş ilân ediyor. MC, kendisi gibi düşünmeyen ve kendisine karşı mücadele eden herkesi vatan haini göstererek anarşiyi, karışıklığı, bunalımı körüklüyor.»

«Öğretmenlerimiz, sömürüsüz ve özgür bir toplum düzeninden yana oldukları için MC'ye ve DGM'ye hayır diyorlar.

TÖB - DER'in idari bir kararla kapatılması MC'nin bağımsız mahkemelere olan güvenini artık yitirdiğini gösteriyor.»

6 EKİM 1976

DİSK Yürütme Kurulu DİSK DAYANIŞMA FONU'nun kurulmasına karar verdi. 16 Eylül Genel Yas nedeni ile işten çıkarılan tüm DİSK üyesi işçilere bu fondan yardım yapılması kararlaştırıldı.

7 EKİM 1976

DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA basına ve kamuoyuna yaptığı açıklamada;

«MC, kendisine ve savunduğu bu zulüm düzenine karşı çıkan herkesi, bu arada öğretmenleri de kendisine özgü yöntemlerle cezalandırmaya kalkışmaktadırlar. MC'nin bu saldırgan politikası, demokrasi ve özgürlüğün 1977 Genel Seçimleri'nde ileri bir başarı kazanmasını önlemeye yöneliktir. Bir avuç goşist bozguncunun dışında Türkiye'de artık demokratik hak ve özgürlüklerden yana hiçbir güç bu oyuna gelmeyecektir. MC kendi kazdığı kuyuya kendisi düşecektir.

Demokrasi cephesi güçlenecek ve MC'yi demokratik ve Anayasal yoldan düşürecektir. Bu haklı mücadeleye katılan ve işçi sınıfının yanında yer alan öğretmen kitlesini yıldırmak mümkün olmayacaktır. Çünkü DİSK ve tüm ilerici kuruluşlar dün olduğu gibi, bundan sonra da MC'nin kurbanı olan yurtsever ilerici öğretmenle dayanışmasını sürdürecektir» dedi.

9 EKİM 1976

Olağanüstü toplanan DİSK Başkanlar Konseyi Yönetim Kurulu ortak toplantısında alınan «DİSK'in 24 Ekim 1976 günü Olağanüstü Genel Kurula çağırılması» kararını açıklayan DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA;

«Sermaye sınıfının, özellikle onların bir parçası olan işverenlerin saldırıları ve hazırladıkları karşısında DİSK'te gereken yeni ve etkin önlemleri almaktadır. DİSK'in ulusal düzeyde örgütlenmesini hızlandırmak ve DİSK'e olan eğilimi gerektiği gibi örgütleyebilmek üzere örneğin DİSK Bölge Temsilciliklerinin daha düzenli bir işlerliğe kavuşturulması ve mali açıdan DİSK'i daha da güçlendirmek gibi nedenlerle Anatüzüğün ilgili maddelerinde gereken değişiklikleri yapmak üzere DİSK, Olağanüstü Genel Kurul'a çağırmıştır.

Bu arada, 23 Ekim günü Spor ve Sergi Sarayı'nda toplanacak olan DİSK Genel Temsilciler Meclisi'nde yapılacak öneriler de Olağanüstü Genel Kurula götürülecek ve tartışılacaktır. Bu girişimler, DİSK'in işçi sınıfımızın sendikal birliğini sağlama ve demokrasi mücadelesini güçlendirme doğrultusunda atılan ileri adımlardır» dedi.

11 EKİM 1976

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin görevi sona erdi. 26.6.1973 tarihinde kabul edilen 1773 sayılı yasa ile kurulan ve bugüne kadar binlerce ilericiyi, yurtseveri yargılayan ve zindanlara atan DGM'lerin görevi, bugün sona erdi.

15 EKİM 1976

Sermayenin sözcüleri, sağ basın, DİSK'i hedef alan saldırılarını sürdürüyor.

Açıklama yapan DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER;

«İşçi sınıfının, sermaye sınıflarının anti-demokratik özlemleri karşısında bağımsızlık, barış ve toplumsal ilerleme yolunda ilerleyen demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve genişletilmesi savaşımının yükselmesi ile bu savaşım içinde hızla güçlenen DİSK'in etkinliği ve saygınlığının artması gerici sağ basını da harekete geçirmiştir.

Şahsımda DİSK'i parçalama ve yıpratma girişimleri her türlü yalana rağmen başarıya ulaşamayacak ve kamuoyu bu yalanlara iltifat etmeyecektir. Bunun en büyük güvencesi «Yaşasın DİSK» diye haykıran işçi sınıfımızın faşizme geçit vermeyen kararlı tavrıdır» dedi.

21 EKİM 1976

Gerici basında yapılan DİSK aleyhtarı yalan ve tezvirat kampanyasına karşı DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA kamuoyuna özetle şu açıklamayı yaptı:

«Öte yandan çeşitli basın organlarında DİSK Genel Başkanının istifa ettiği ya da bu yolda baskılar olduğu yolundaki haberler yalandır, iftiradır. Bu sermaye yanlısı basın organlarından olan bir gazetenin «DİSK sokağa döktüğü işçiye sahip çıkmıyor» başlıklı haberi de MC ve tekelci sermayenin DİSK'e karşı giriştikleri plânlı saldırının bir parçasıdır. Verilen bu haber yalandır ve kamuoyunu aldatdatmayı amaçlamaktadır.

DGM'lere karşı yüzbinlerce işçi beş gün için işi bırakmışlardır. Ancak, işverenler özellikle tabanda yönetici ve örgütleyici olan bilinçli işçiler ve sendika temsilcilerini siyasal görüşlerinden dolayı cezalandırmak ve işçi sınıfına gözdağı vermek istemiştir.

DİSK bu nedenle atılan DİSK üyesi işçi ve sendika temsilcilerinin maddî ve manevî sorumluluğunun DİSK'in güvencesi altında olduğunu ilân etmiştir. DİSK, 30.1.1976 tarihli kararıyla bu sözünü yerine getirmiş ve getirmeye devam etmektedir.»

22 EKİM 1976

DİSK Yürütme Kurulu ve Başkanlar Konseyi toplandı.

23 EKİM 1976

DİSK Genel Temsilciler Meclisi toplandı. Toplantıyı bir konuşma ile açan DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER;

«Son saldırılar, işçi sınıfı örgütlerine, yine ancak işçi sınıfının sahip çıktığını göstermiştir. İşçi sınıfımızın örgütsel mücadele birliğini ne sermaye güçleri ve gerici sağcı basın, ne de işçi sınıfına ihanet eden maocu, maceracı goşist akımların bozgunculukları önleyemecektir. Diğer ilerici

kuruluşları güçbirliğine zorlayalım. Fakat, esas umudumuzun ve güven kaynağımızın işçi sınıfı ve örgütleri olduğunu unutmayalım.
Bugün burada tüm temsilci arkadaşlarının DİSK Dayanışma Fonu'nun kurulup, güçlendirilmesi doğrultusunda söz alacaklarına inanıyorum. İşçi sınıfının bilinçli tavrı kendi sendikal örgütünü geliştirmeyi gerektiriyor. Mali açıdan daha güçlü bir DİSK, korkusuz ve güvenceli bir mücadele demektir.» dedi.

24 EKİM 1976

DİSK Olağanüstü Genel Kurulu toplandı.

Genel Kurulda konuşan Genel Başkan Kemal TÜRKLER;

«Genel Kurulumuzu Olağanüstü bir şekilde toplamamızın ana amacı hem DİSK bütünlüğünü pekiştirmek, hem de keskinleşen sınıf mücadelesinde büyük burjuvazinin çok yönlü saldırılarını göğüslemek ve DİSK'in temsil ettiği sınıf sendikacılığını yükseltmek için gerekli kararlar almaktır. Tüzük değişikliğini gerektiren bu karar önerilerinin başında DİSK DAYANIŞMA FONU'nun kurulması ve güçlendirilmesi ile DİSK aidatının arttırılması gelmektedir» dedi.

Genel Kurul DİSK Ana Tüzüğünde gerekli değişimleri ve Dayanışma Fonu'nun kurulmasını oybirliğiyle onayladı.

27 EKİM 1976

DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER başkanlığındaki DİSK heyeti Irak Arap Baas Sosyalist Partisi'nin konuğu olarak Irak'a gitti.
DİSK Heyetinde DİSK Genel Başkan Vekili Rıza GÜVEN, DİSK Yürütme Kurulu Üyesi Celâl KÜÇÜK, Dış İlişkiler Dairesi Müdürü Sina PAMUKÇU ve DİSK Basın - Yayın ve Tanıtma Dairesi Müdürü Hüsnü DİLLİ.

5 KASIM 1976

İçişleri Bakanı'nın «emniyet örgütünün modernizasyonu» ile «bazı müesseselerde özel polis örgütlerinin kurulması» önergelerinin meclis gündemine alınmasını kınayan DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER;
«Emniyet örgütünün modernizasyonu»nun altında yatan gerçek, polisin işçi ve halk hareketini, demokrasi savaşımını daha sür'atli ve daha etkin bir biçimde bastırmasını sağlamaktır» dedi.

9 KASIM 1976

Bir yandan sermaye, onun temsilcisi MC, diğer yandan sermaye ile bütünleşmiş sağ basının DİSK'e saldırıları yoğunlaştı.
DİSK'i işçi sınıfının birliğini ve sendikal mücadelesini hedef alan bu mahkeme kararına rağmen tekzipleri yayımlamayan Tercüman Gazetesi için Zeytinburnu 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde, DİSK toplamı altıyüzbin lira olan üç ayrı tazminat davası açtı.

12 KASIM 1976

DİSK Olağanüstü Genel Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyi ortak toplantısı yapıldı.

Toplantıda konuşan Genel Başkan Kemal TÜRKLER;

«İşverenlerin ekonomik ve siyasal saldırıları karşısında işten atılmış işçileri açlık ve yarın endişesinden kurtarmak üzere DİSK bir İŞSİZLİK FONU kurmayı kararlaştırmıştır. MC, «DİSK kendisini hükümet mi sanıyor?» diyor. Elbette hayır. Fakat, bir İŞSİZLİK FOnu kurma kararı alan DİSK zamanı geldiğinde üstüne düşecek büyük sorumlulukları üstlenmeye hazır olduğunu bir kez daha göstermiştir. DİSK' in bu kararı, işçi sınıfımızın çıkarları doğrultusundadır ve sermaye sınıflarıyla, onların emrindeki MC'ye ve sınıf uzlaşmacısı Türk - İş yönetimine indirilmiş bir darbedir.

17 KASIM 1976

Cenevre'de Maden - İş Sendikası adına IMF Merkez Komitesi ve DİSK adına İsviçre İşçi Sendikaları Konfederasyonu ile Paris'te CGT Konfederal Büro üyeleri ile, Amsterdam'da Hollanda İşçi Sendikaları Konfederasyonu ile, Brüksel'de Belçika İşçi Sendikaları Konfederasyonu ile, Düsseldorf' da Türkiye'li işçilerle, Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin başkenti Berlin' de Demokratik Alman Cumhuriyeti Sendikalar Birliği FDGB ile görüşmelerde bulunacak olan DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER Başkanlığında, Maden - İş Sendikası Genel Sekreteri Mehmet ERTÜRK, DİSK Dış İlişkiler Dairesi Müdürü Sina PAMUKÇU ve DİSK Basın - Yayın Dairesi Müdürü Hüsnü DİLLİ'den oluşan dört kişilik heyet yurt dışına gitti.

25 KASIM 1976

Referandum kanun teklifinin Senatoda görüşülmesine ilişkin DİSK Genel Başkan Vekili Rıza GÜVEN özet olarak şu açıklamayı yaptı:
«Referandum kanun teklifinin Senato' da görüşülmesi bugün tamamlanmadığı takdirde, önceden Meclis'de reddedilmiş olan teklif, görüşme süresi dolduğundan reddedilmiş olacaktır.
Fakat işçi sınıfının sendika seçme özgürlüğü için verdiği mücadele sona ermiyecektir. Gizli oy açık sayım esasına dayalı referandum hakkının yasalaşması için sürdürülen mücadele gelişerek devam edecektir. İşçilerin kendilerini temsil edecek olan sendikayı kendilerinin seçmesi en doğal haklarıdır.

27 KASIM 1976

DİSK Dayanışma fonuna karşı T. İşveren Sendikaları Konfederasyonu tarafından yapılan açıklama üzerine DİSK'in görüşlerini basına ve kamuoyuna açıklayan DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA «T. İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Rafet İbrahimoğlu'nun sözcülüğünü yaptığı çevrelerin yasadışı ve anti-demokratik kışkırtmalarına kapılan işverenler, bu durumda yasadan ve toplu sözleşmeden doğacak sorumlulukların tüm sonuçlarını da peşinen kabul etmiş sayılacaklardır» dedi.

29 KASIM 1976

Genel - İş Sendikasına üye işçilerin ücret ve sosyal haklarının İstanbul Belediyesince karşılanamaması üzerine açıklama yapan DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA;
«Konfederasyonumuza bağlı Genel - İş Sendikasına üye işçiler 57 gündür İstanbul Belediyesinden ücretlerini alamamaktadırlar. Bu işçilerin artık her ay karşılaştıkları bir durum haline gelmiştir. Mali imkânsızlıkları herkes tarafından bilinen belediyeye MC iktidarının ambargo uygulamasında ısrar etmesi bu durumun başlıca nedenidir. Önümüz bayramdır ve işçilerimiz bayrama 2 aylık ücretlerini ve ikramiyelerini alamadan girmektedirler. İşçi sınıfımız bilinçli ve örgütlü bir şekilde bu sorunu çözecektir. Kimse işçilerin bedava çalışmasını isteyemez. Grevin doğuracağı sonuçlardan kimse işçileri sorumlu tutamaz.
DİSK Genel - İş üyesi belediye işçilerinin haklı mücadelesinin sonuna kadar yanında olacaktır. Mücadele köklü bir çözüm sağlanana kadar sürecektir» dedi.

30 KASIM 1976

Van depremi felâketzedelerine yapılan yardımlar nedeniyle basına bir açıklama yapan DİSK Genel Başkan Vekili Rıza GÜVEN;
«Van felâketzedelerine yönelen ve devam eden bu yardımların, yerlerine ulaşması konusunda ciddi kuşkular taşıyoruz. Üstelik bu tereddütlerimiz haklı gerekçelere dayanıyor.
MC ileri gelenleri, Van depreminden zarar gören yurttaşlarımıza anında ve yeterli yardım yapıldığını, hem de gözlerini kırpmaksızın söyliyebiliyorlar. Bu yardımların felâketzedelerin eline ulaşmadığı ve ulaşamayacağı konusundaki tereddütlerimizi arttırıyor. Çünkü basındaki haberler, bunun aksini kanıtlıyor. Üstelik, petrol sıkıntısının bulunmadığı yolunda verilen demeçlerin de gerçekleri aksettirmediği, petrol sıkıntısının çekildiği ve bu yüzden bazı yardımların yerlerine ulaştırılmadığı da, DİSK'e ulaştırılan haberler arasındadır» dedi.

EKİM-KASIM

ÜYE SENDİKALAR OLAYLAR GELİŞİMİ

2 EKİM 1976

• T. Maden-İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu adına basına bir açıklama yapan Şinasi KAYA «Her türlü baskı ve yıldırma çabalarına karşı, tahriklere kapılmadan, inatçı ve sabırlı ve kararlı olarak, anayasa ve demokrasi savunuculuğuna devam edeceğimizden hiç kimsenin şüphesi olmasın» dedi.

• Türkiye Toprak Su Tarım İşçileri Sendikası (T.I.S.) basına yaptığı açıklamada demokrasiyi işçi haklarını ve çağdaş yargı ilkelerini korumak için DGM'lere karşı çıkan herkesi rejim düşmanı ilân eden Tunç'un işçiye ihanette sınır tanımadığını söyledi.

5 EKİM 1976

DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu, basın ve gazetecilik sanayi işkolunda çalışan kafa ve kol emekçilerinin sendikal birliğini sağlamak amacıyla Türkiye Gazeteciler Sendikasına birleşme çağrısında bulundu.

9 EKİM 1976

D. Toprak-İş Sendikası, Orman Genel Müdürlüğüne bağlı Ormancılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ve Orman Harita ve Fotoğrametri Müdürlüğü işyerlerinde grev uygulamasına geçti.

10 EKİM 1976

Çerkezköy'de kurulu Narin Mensucat başta olmak üzere Akip ve Gümüşsuyu işyerlerinde Tekstil üyesi işçiler üzerinde baskılar yoğunlaştı.

11 EKİM 1976

DİSK'e bağlı Hür Cam-iş Sendikası Mersin Şubesi faşist bir grubun saldırısına uğradı.

13 EKİM 1976

DİSK üyesi Lâstik-İş Sendikası Adana'da kurulu Plassa işyerinde grev kararı aldı.

14 EKİM 1976

• İzmit Gebze arasında kurulu Türkiye Petrol ve Kimya Sanayi İşçileri Sendikasına üye işçilerin Marshall Boya Fabrikasında başarı ile sürdürdükleri grev işçilerin istekleri doğrultusunda imzalanan toplu iş sözleşmesi ile sona erdi.

• DİSK'e bağlı GES-İŞ Sendikası, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı 22 DSİ işyerinde toplu iş sözleşmesi imzaladı.

15 EKİM 1976

•DİSK'e bağlı banka, büro, eğitim işyerlerinde örgütlü Teknik-İş Sendikası Genel Kurulu başladı.

• Yeni Haber-İş Sendikası Genel Merkezi, sendika üyesi PTT işçileri üzerinde faşist baskıların yoğunlaştığını açıkladı.

16 EKİM 1976

Yeni Haber-İş Sendikası Olağanüstü İstanbul Şube Kongresi yapıldı. Başkanlığa Zinnur Bayraktutan, Başvekilliğine Ali Özdemir, Şube Sekreterliğine Halit Ulaş ve Mali Saymanlığa Mehmet Baş seçildiler.

17 EKİM 1976

• Basın-İş Sendikası İzmir Şubesi sendika üyesi olan Molay Matbaası işçileri üzerinde işveren baskılarının sürdüğünü açıkladı.

• DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası, Gelibolu Belediyesinde çalışan işçiler adına sürdürdüğü toplu iş sözleşmesi görüşmelerinden sonuç alamayınca grev uygulamasına başladı.

18 EKİM 1976

• Siemens işyerinde 320 işçi adına T. Maden-İş Sendikasının sürdürmekte olduğu toplu sözleşme görüşmelerinde işverenin, işçi isteklerini kabul etmemesi üzerine uyuşmazlığa gidildi.

• DİSK'e bağlı Teknik-İş Sendikası Başkanlığına yeniden Turhan Ata Genel Sekreterliğe Faik Güleçyüz, Genel Başkan Vekilliklerine Savaş M. Dizdar, Cahit Baylav, Atilla Dündarlı seçildi.

22 EKİM 1976

• Münih'te yapılan ve DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikasının da katıldığı Uluslararası Basın Federasyonu Genel Kurulunda Türkiye'de MC'nin anti-demokratik uygulamalarını kınayan bir karar alındı.

• DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası Yenice Belediyesinde çalışan işçiler adına toplu iş sözleşmesi imzaladı.

• İzmir'de çalışan kapı ve kalorifer işçileri çalışma koşullarının düzeltilmesini istediler. Açıklama yapan Genel-İş'e bağlı Kapı ve Kaloriferciler 4 no.lu Şube, kapı ve kaloriferciIerin çok kötü koşullar altında bulunduklarını belirtti.

23 EKİM 1976

İzmit Köseköyde kurulu Çelik Halat işyerinde T. Maden-İş Sendikası grev kararı aldı.

24 EKİM 1976

• DSK'e bağlı ASİS Sendikasının Mersin'de kurulu Tahir Andaç Hızar Fabrikasında başlattığı grevi sürdürüyor.

• Hekimhan'da kurulu Hasan Çelebi Demir Tesislerinde DİSK'e bağlı Mab-İş Sendikasına üye işçilerin başlattığı grev devam ediyor.

27 EKİM 1976

Turizm-İş Genel Kurulu yapıldı. Genel Başkanlığa Ömer Ülkü, Genel Sekreterliğe Şaban Ali Yaşaroğlu Başkanvekilliklerine; Ceyhan Akkaş, Hasan Özen, Haydar Arslan seçildiler.

30 EKİM 1976

Banka işkolunda örgütlü emekçilerin örgütlendiği Yapı-Sen Sendikası DİSK'e katıldı.

2 KASIM 1976

DİSK'e bağlı Bar - Der - İş Sendikası Genel Başkanı Kenan Budak ve Mustafa Gündoğdu, AP Fatih İlçe Gençlik Kolu Başkanı ve Battal Mehetoğlu'nun katili olarak tanınan Tuncer Arabul tarafından tabanca ile yaralandı.

DİSK'e bağlı T. Maden - İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu adına basına ve kamuoyuna bir açıklama yapan T. Maden - İş Sendikası Genel Başkan Vekili Şinasi Kaya «MC ve onun başı Sayın Demirel, Halil Tunç ve Türkiye Büyük Millet Meclisi oturumlarını, başkanın odasından izleyen patron Halit Narin, Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasasının ne pahasına olursa olsun çıkmasını istiyorlar ve bu uğurda ellerini kana bulamaktan çekinmiyorlar» dedi.

Basına yapılan açıklama özet olarak şöyle:

«İşçi sınıfımızın her geçen gün biraz daha bilinçlenmesi, demokrasiye sahip çıkacak güce erişmesi ve bunu tüm demokratik ilerici güçlerle birlikte ispatlaması, sömürü çevrelerini ürküttü, şaşkına çevirdi.

Sayın Demirel başta olmak üzere MC, işverenler ve Tunç üçlüsü, işçi sını-

fımıza karşı saldırıya geçtiler Kendi şahsî çıkarlarının en küçük bir parçasından asla fedakârlık yapmayan MC'nin başı, fukara halkımızın alınterleriyle kurulan Aliağa Rafinerisinin aylarca durma pahasına, tüm işçilerini işten çıkararak, sokağa döktü.

«Bütün bu sür'atli ve insafsız uygulama sonunda, çeşitli tahrik ve gayretlerle işrlerine gelecek anarşiyi yaratamayan çıkar çevreleri ve MC, polis kurşunlarıyla Profilo Fabrikasında bir işçimizi şehit ettiler. 500'den fazla işçiyi gözaltına alıp, Sayın Başbakanın iddialarının aksine çağdışı işkenceler yapıldı.»

«Örgütümüz ve Değerli Üyeleri, bekçiliğini yaptığı Anayasadan aldığı güçle, kıyıma uğrayan tüm işçileri tekrar eski görevleri başına getirmek için inatçı ve kararlı Anayasal mücadeleyi verecektir.»

«MC ve müttefikleri, kitleler halinde işçi kıyımı yaparak, polis copları ve olayları ile işçi sınıfımızı demokrasiyi koruma mücadelesinden asla vazgeçmeyeceklerdir.»

«MC, işçi kıyımı, Belediye Başkanının görevden alınışı, öğretmen örgütü TÖB - DER'in kapatılışı gibi nedenlerle hâlâ suç işlemeye devam ediyor. Ve halkımızın demokratik tepkisinden korkarak, suçluluk psikolojisi içinde olağanüstü yönetim özlemi duyduklarını beyan ediyor.

HER TÜRLÜ BASKI VE YILDIRMA ÇABALARINA KARŞI, TAHRİKLERE KAPILMADAN, İNATÇI ve SABIRLI ve KARARLI OLARAK, ANAYASA ve DEMOKRASİ SAVUNUCULUĞUNA DEVAM EDECEĞİMİZDEN HİÇ KİMSENİN ŞÜPHESİ OLMASIN..»

30 KASIM 1976

İşverenin toplu sözleşme görüşmelerine katılmaması ve uzlaştırma kurulu kararına uymaması üzerine Turizm - İş Sendikasının Balıkesir Kervansaray işyerinde başlattığı grev devam ediyor.

3 KASIM 1976

MC, işveren ve Türk - İş'in çoğunlukta olduğu Yüksek Hakem Kurulu'nda DİSK üyesi sendikaların sözleşmelerinin kasıtlı olarak karara bağlanmaması üzerine Has - İş Sendikası Noter kanalıyla çalışma Bakanlığı'na başvurarak Yüksek Hakem Kurulu gündeminde bekletilen toplu iş sözleşmesinin bir an önce karara bağlanmasını istedi.

Has - İş Sendikası Yüksek Hakem Kurulu'nun toplanarak sözleşmeyi en kısa zamanda karara bağlamadığı takdirde kurul üyeler hakkında maddî manevi tazminat davası açılacağını belirtti.

3 KASIM 1976 Tekstil Sendikası toplu sözleşme görüşmelerinin sürdürüldüğü beş işyerinde anlaşma sağlanamadığı için grev kararı aldı.

4 KASIM 1976

DİSK'e bağlı Basın - İş Sendikası, Doğan Basımevinde imzaladığı toplu sözleşme ile işçilerin ücretlerine 1 yıl için 50.— TL., ikinci yıl için 30.— TL. zam sağladı.

5 KASIM 1976

T. Maden - İş Sendikası sürdürülmekte olan toplu sözleşme görüşmelerinden sonuç alınamaması üzerine Çelik Endüstri ve Yıldız Kazan Fabrikalarında grev uygulamasına başladı.

6 KASIM 1976

- Kısa bir süre önce topluca DİSK'e bağlı Besin - İş Sendikasına geçen Turyağ deterjan ve margarin fabrikası işçilerinin toplu sözleşme görüşmeleri başladı.
- Tekstil Sendikasının Bursa Şubesi Kongresi yapıldı.

8 KASIM 1976

DİSK'e bağlı TEK - İŞ Sendikası, Yakuplu Civar Köyleri Ambarlı Grubu, Arnavutköy ve civarı Komşu Köyleri, Üsküdar Köyleri Elektrik Başkanlığı işyerlerinde toplu iş sözleşmeleri imzalandı.

9 KASIM 1976

DİSK'e bağlı Basın - İş Sendikası Olağanüstü Genel Kurul yapıldı.

11 KASIM 1976

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin işkolu yetkisini Türk - İş'e bağlı Haber - İş'e vermesi üzerine açıklama yapan Yeni Haber - İş Sendikası bu işkolunda gerçek sendikanın ancak referandum yoluyla saptanabileceğini söyledi.

13 KASIM 1976

- DİSK'e bağlı Lâstik - İş Sendikası İzmit'te kurulu Uniroyal, Pirelli ve Good - Year Lâstik Fabrikalarında toplu sözleşme görüşmelerine başlıyor.
- Hür - Cam - İş Sendikası Olağanüstü Genel Kurulu toplandı.

16 KASIM 1976

DİSK'e bağlı Keramik - İş Sendikası örgütlendiği Rektaş Sanayi, Marmo Mermer Sanayi, Muhittin Yağmur ve Ortakları işyerlerinde toplu sözleşme görüşmelerine oturdu.

17 KASIM 1976

- DİSK'e bağlı Mab - İş Sendikası Rasih ve İhsan Ltd. Şti. işyerinde çalışan 400 üyesi adına toplu is sözleşmesi imzaladı.
- T. Maden - İş Sendikasına üye İZSAL işçilerinin surdurduğu grev 365. gununu doldurdu. İZSAL grevinin 1 yılı çevre fabrika işçilerinin de katılmasıyla kutlandı.

18 KASIM 1976

Maden Teknik Arama Enstitüsüne bağlı Ankara Merkez işyerinde toplu sözleşme yapma yetkisini DİSK'e bağlı Mab - İş Sendikası aldı.

19 KASIM 1976

DİSK'e bağlı T. Maden - İş Sendikasına üye işçilerin çalıştığı Tofaş işyerinde Türk Metal - İş Şube Başkanı tarafından tabanca ile vurularak öldürülen Muammer Çetinbaş'ın katili Baki Yeşiloğlu tutuklanarak cezaevine gönderildi.

20 KASIM 1976

DİSK'e bağlı Türkiye Maden - İş Sendikasına üye 720 işçinin çalıştığı İZSAL Döküm Sanayii işyerinde grevin 1. yılın doldurması nedeni ile fabrika önünde bir şölen yapıldı.

Şölene çevre fabrikalardan işçiler, temsilci, baştemsilciler, sendika yetkilileri, demokratik örgüt temsilcileri ve konuklar katıldı. Açıklama yapan T. Maden - İş Sendikası 1. Bölge Temsilcisi Murat Tokmak; «Grevimiz başladığı canlılıkla devam etmektedir. İZSAL işçileri grevin 1. yılını doldurmuş diğer yıllarına hazırlanmaktadır. Grevin 1. yılında İZSAL işçilerini yürekten kutlar, işçi sınıfına siyasal ve ekonomik savaşımında başarılar dilerim.» dedi.

21 KASIM 1976

DİSK'in aynı işkolunda tek sendika ilkesine uyan D. Sağlık - İş Sendikası aynı işkolundaki Has - İş Sendikasına katıldı.

23 KASIM 1976

- Hür Cam - İş Sendikası Genel Kurulu sona erdi.
- Başkanlığa Feridun Ertus, Genel Sekreterliğe Ali Rıza Gülkaya, Malı Sekreterliğe Selâhattin Çalışkan, Örgütlenme Sekreterliğine Şaban Öztürk, Eğitim Sekreterliğine Mustafa Dilmen seçildi.

26 KASIM 1976

Turizm - İş Sendikası Başkanı Ömer Ülkü, Van ilimizde meydana gelen deprem felâketi ile ilgili bir açıklama yaparak bu gibi felâketlerden halkımızın en az zarar görmesi ancak ilerici halktan yana bir iktidarın işbaşına gelmesi ile mümkün olabilecektir, dedi.

DİSK DERGİSİ

BİR YILI DAHA GERİDE BIRAKTIK

«DİSK DERGİSİ, elinizdeki sayısıyla birlikte 30 uncu sayısını geride bırakmış oluyor. Ekim 1975 tarihinde, 5 nci Genel Kurulun 7 nolu kararı uyarınca, yeni bir öz ve biçimli yayın hayatına devam eden DİSK DERGİSİ, o tarihten bu yana üzerine düşen görev gereğince yerine getirmeye çalıştı. Bu konuda ulaşılan başarılarla kıvanç duyuyoruz. 1975'in 10 uncu ayında 5.000 adet basılan dergimiz, üyelerimizin ve dostlarımızın artan ilgisi ve isteği nedeniyle bugün 25.000 adet basılıyor ve dağıtılıyor. Ancak, böylesi bir isteme muhatap olmak ve bundan kıvanç duymak başka, «varılan bu noktada duraksama, hoşnutlukla gevşeme, başarıların üstüne yatma» **ya da** deraimizin niteliği itibariyle daha ileri adımlar için bundan böyle vargücümüzle çalışmak» **başkadır. Biz, basın yayın çalışmalarında ulaşılan başarılara gereken değeri vermekle beraber, olanca dikkatimizi hâlâ gideremediğimiz yetersizlikler üzerinde henüz çözümlenmemiş sorular üzerinde topluyor ve önümüzdeki dönemde daha doygun bir DİSK DERGİSİ amaçlıyoruz.»**

Sayı: 16 Ekim 1975
● İşçi Sınıfının Birliği sorunu ve DİSK ● 141 ve 142. maddeler Kaldırılmalıdır ● Demokratik Hak ve Özgürlükler için mücadele mitingleri ● Faşizme Geçit Verilmeyecektir ● İşçi Sınıfının birliği ve bozguncu akımlar ● Portekiz'de «karışıklık» değil gericilikle ilericiliğin kavgası var ● Barış ve silâhsızlanma politikası ve Sendikalar ● Ekonomik mücadele ve Hukuk ● Basındaki dalgalanmalar ve merkezi basın organımızın önemi ● 12 Ekim Seçimleri hakkında DİSK'in Görüşü

Sayı: 17 Kasım 1975
● İşçi Sınıfının Devrimci Sendikal Birliği yolalıyor ● DİSK ve Avrupa Sendikal Hareket Birliği ● Göçmen İşçilerin Sorunu ● Ve DİSK'in Somut Önerileri ● Kıbrıs İşçi Sınıfı demokratik hak ve özgürlükler için mücadele ediyor ● İşçi - Memur ayrımı kaldırılmalıdır ● Lübnan'da iç savaşa karşı demokrasi ve halkın birliği ● Fransa'da Sınıf Mücadelesi ● Angola: Yaşasın Bağımsızlık ● Kadın Sorunu Üzerine ● Sendikal Demokrasi ● İşçi Sınıfımız demokratik bir ortam için direniyor!

Sayı: 18 Aralık 1975
● İşçi Sınıfı DİSK'in bayrağını yükseltiyor ● Bellin Kollokyumu ve Bükreş Semineri ● Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur ● Sendikal Eğitim ● Sendikal Bağımsızlık ve Devrimci sendikacılık ● Dünya Sendikalar Federasyonu ● DSF Genel Sekreteri ile konuşma ● Sendikalaşma Forumu ● FİSE Dünya Öğretmenler Sendikası ● Teknik Eleman Sorunu ● Referandum Yasalaşmalıdır ● Grev hakkı ve sınırlandırılması ● Yönetime Katılma ● Kapitalizmin Genel Buhranı ve Bazı Gözlemler

Sayı: 19 Ocak 1976
● Zonguldak'ta sınıf sendikacılığına doğru ● Seydişehir Raporu ● İsdemir artık geri alınamaz bir adımdır ● Demokratik kazanımlar ve hukukun işlevi ● Çağdaş avukatlık mesleği ● DİK Dünya İş Konfederasyonu ● Kadınların kurtuluş mücadelesi demokrasi mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır ● Demokratik iş teftişinin önündeki engelleri ● 1975 Dünya ve Türkiye Genel değerlendirme ● Dünya Sendikal hareketinden Haberler ● Haftalık çalışma süresinin kısaltılması üzerine ● Faşist Pinochet iktidarı tecrit oluyor

Sayı: 20 Şubat 1976
● DİSK ve İlerici Güçlerin eylem birliği sorunu ● İşyeri düzeyinde örgütlenmeyi geliştirmek zorunludur ● 8 Mart Dünya Kadınlar Günü-

dür • Ücret Zammı sistemleri ve devrimci sendikacılık • Referandumun yasalaşması için mücadele yükseltilmelidir • DİSK'in dokuzuncu kuruluş yılı coşkuyla kutlandı • MC'nin iş teftişi tüzüğü üzerine • UHSK Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu • Angola sendikaları ülkelerinin tam bağımsızlığı için savaşıyor • Göçmen işçiler köleliğine son •, Vietnam birleşiyor

Sayı: 21 Mart 1976

• Barış için mücadele emperyalizm ile mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır • Fazla çalışmalar üzerine • Sendikal Birlik Sorunu • Elka Grevi üzerine • Çalışma Barışı mı sınıf mücadelesi mi? • Sendikalaşma mücadelesi ve teknik elemanlar • Uluslararası sendikal hareketin birliği sorunu • Öğretmenlerin Uluslararası Birliği • Paris Kömününün 105. Yıldönümü • Şili'de son durum • Türk - İş ve Emperyalizm • Açlık Emperyalizmin sonucu ve silâhıdır • DİSK V. Genel Kurul Kararları Hayata Geçiriliyor

Sayı: 22 - 23 Nisan - Mayıs 1976

* 1 Mayıs 1920 - 1976 Geleneğimiz Sürüyor • İbrahim Güzelce'nin ardından • Türk - İş 10. Genel Kurulu • Toplu sözleşmelerin Ekonomik mücadeledeki yeri • Emekçilerin Birliği kadın emekçilersiz düşünülemez • İşgücü Göçü Sorunları • İran: Emperyalizmin Ortadoğu'daki jandarması • 8 Mart: Faşizmin Yenilişi • İşçi sınıfının demokratik kazanımı olarak grev Hakkı • Kapitalizmin Buhranından Görüntüler • Pahalılık Baskı ve Zulüm • Arap Sendikaları ortak mücadelesi gelişiyor

Sayı: 24 Haziran 1976

• Gönen Toplantısı • 3. Göçmen İşçiler Konferansı ardından • Demokratik Alman Sendikalar Birliği Daveti • DİSK ve Bulgaristan Sendikalar Merkez Konseyi Ortak Açıklaması • İş yasasının demokratikleştirilmesi • Toplu sözleşmelerde üyeler söz ve karar sahibi olmalıdır • «Batılı anlamda Sendikacılık» nedir? • 6. Yılında 15 - 16 Haziran • M. Karaca DİSK Genel Sekreteri Seçildi • Bilim İşçileri Federasyonu • Asgari Ücretin Belirlendiği koşullar • UGTA Genel Sekreteri ile Görüşme

Sayı: 25 Temmuz 1976

• Devlet Güvenlik Mahkemeleri sınıf mahkemeleridir • DİSK'in çağrısı • Emperyalizmin amaçladıkları ve Kıbrıs Emekçi halkı • Dünya Barış Konseyi • Stokholm Çağrısı • Birleşmiş ve Sosyalist Vietnam • Sınıf Uzlamacılığı ve 24 Temmuz • Tofaş Cinayeti ve Bursa Mitingi • Filistin Ulusal Kurtuluş Savaşı • Güçbirliği ve İşçi Sınıfına ters akımlar • Bilim işçileri, yönetici personelin ve Teknik Eelemanların Sorunları çözümü ve DİSK • İşgalcı MC'nin İşgal altındaki TRT'si

Sayı: 26 Ağustos 1976

• «Devlet Güvenlik Mahkemeleri Sıkıyönetimsiz sıkıyönetim demektir» • DİSK'in DGM'lere karşı verdiği savaşımı ilerici kuruluşlar destekliyor • Barış savaşımının nedeni insanlığın geleceğidir • Helsinki Konferans kararları uygulanmalıdır • Olimpiyatlar ve Sosyalizmin Başarısı • Askerî darbenin 3. yılında Faşist diktatörlük lânetleniyor • Ekonomik ve politik açıdan Filistin Sorunu • Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği • Savaş çığlıkları arasında temel atma yarışı

Sayı: 27 Eylül 1976

• Sermayenin «DGM'lerin işçilerle ilgisi olmadığı» iddiaları yalandır • İşçi sınıfımızın şanlı 16 Eylül hareketi MC'yi geriletti • Sınıf mücadelesi sınıflar varoldukça sürecektir • Bir Belge • Yeni Faşist yöntemler demokrasi savaşımını durduramaz • Ulusal ve Uluslararası örgütler demokrasi savaşımında örgütümüzü destekliyor • Ortak çıkar ve istemler için ortak mücadele • Uluslararası Gazeteciler Örgütü • İşçi sağlığı ve İş Güvenliği • DİSK Dünya Barış Güçleriyle omuz omuza

Sayı: 28 Ekim 1976

• Adım Adım DGM • DİSK Üyesinden Genel Başkanına kadar parçalanmaz bir bütündür • DGM'ye karşı mücadele demokrasi güçlerinin birliği koşullarında yeni olanaklar kazandırdı • Baskılar Demokrasi savaşımını durduramayacaktır • Bolivya: Bağımsızlık savaşımında sendikal mücadele • İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği/2 • Dünya Barış Konseyi ve 76 Helsinki Toplantısı • Fransa'daki Türkiye'li İşçiler CGT'de örgütleniyor • UGÖ: Demokratik ve ilerici gazetecilikte Yeni Başarılara Doğru

Sayı: 29 - 30 Kasım - Aralık 1976

•Kazanımlar uzun ve çetin savaşımlar sonucu burjuvaziden ve iktidarlarından koparılmıştır • Zonguldak Maden işçilerinin yığınsal eylemleri ve sınıf sendikacılığının yükseltilmesi sorunu • Van Depremi ve Sermaye • Bir Yakup ölse bin Yakup savaşacak • Rafinerinin Faşist Kampı olmasına izin vermeyeceğiz • Unesco: Eğitim, bilim ve kültür alanlarında olumlu çalışmalar ve 30 yıl • Sendikalar barış ve silâhsızlanma savaşımında en ön safta yerlerini alıyor • İşyeri çevre koşulları ve işçi sağlığına etkileri

Ayın Yorumu

HEM AÇKEN HEM TOKKEN

«Tepe yöneticileri sınıf ihanetçisi olan Türk-İş'in tabanında çalışan biz işçiler; tek sendikal Konfederasyonda birleşen işverenlere karşı daha güçlü, daha etkili mücadele vermek için, işçi sınıfımızın sınıf sendikası ilkesinden kaynaklanan tek örgütte bütünleşmesine kadar aktif olarak çalışacağımızı bütün dost' rımıza ve düşmanlarımıza duyururuz.

Selüloz-İş üyesi işçiler olarak 16 Eylül Genel Yas eylemi nedeniyle işten atılan işçi kardeşlerimiz için aşağıdaki başlıkta açtığımız dayanışma kampanyası sonucunda toplam 7515.— lirayı Kocaeli DİSK Temsilciliğine teslim etmiş bulunuyoruz.

«Özünde işçi sınıfımızın ekonomik, demokratik ve politik haklarını kaldırmaya yönelik Devlet Güvenlik Mahkemelerine karşı uyanık ve tarihsel sorumluluğunun bilincinde DİSK üyesi işçi kardeşlerimizin verdikleri mücadele tarih sayfalarında onurla anılacaktır.

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ VE ONUN İLERİCİ, DEMOKRATİK HALKTAN YANA BİR İKTİDAR İÇİN VERDİĞİ MÜCADELE»

Dünya işçi sınıfı hareketinin bir halkasını oluşturan Türkiye İşçi Sınıfı, soylu devrimci mücadelesini her türlü sol ve sağ sapmalara karşı koruyarak sürdürecektir... BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ, BARIŞ VE TOPLUMSAL İLERLEME UĞRUNDAKİ ÇALIŞMALARIMIZI HİÇ BİR GÜÇ, HİÇ BİR SAPMA ASLA DURDURAMIYACAKTIR.

YAŞASIN BARIŞ VE ÖZGÜRLÜK İÇİN BURJUVAZİNİN VE HER TÜRLÜ SAPMALARIN KAFASINA VURA VURA YÜKSELEN İŞÇİ SAVAŞIMININ BİRLİĞİ.

YAŞASIN İNSANIN İNSANA KULLUĞUNU KALDIRACAK OLAN BÜTÜN DÜNYA İŞÇİLERİNİN BİRLİĞİ»

İzmit Seka İşçileri

Emekçilerin ekonomik mücadelesini yürüten sendikaların en büyük kitle örgütleri olmaları, bir uçtan bir uca geniş emekçi yığınlarını kapsamalarından ileri gelir. 1945 yılında 65 milyon olan sendikalı işçi sayısı, günümüzde 300 milyona varan muazzam bir düzeye ulaşmıştır. Ve gözden kaçırmamak gerekir ki bu boyutlara varan dünya sendikal hareketinin gücü ve etkinliği, sayısal kapsamının epey üzerindedir.

İşçi sınıfının ve çalışan halkın tüm kesimlerini iktidarda bulunduğu sosyalist ülkeler dışında, insanın insan tarafından sömürüldüğü bütün ülkelerde, burjuva iktidarlar, emekçilerin sendikal hareketini gerçek hedefinden saptırmaya, güçten-takatten düşürmeye ve kendi dümen suları içine sokmaya çalışırlar. Bu uğurda tüm olanaklarını seferber ederler.

Bunun nedeni; sendikal mücadelenin, sınıf savaşımının bir biçimi olmasıdır. Gerçektende, işçi sınıfının çıkarlarına uygun olan sendikal hareket, bir yandan sömürünün sınırlandırılması için çaba harcarken aynı anda da sömürünün ortadan kaldırılması için savaşım verir. Dergimizin yinelemekten kaçınmadığı bu önemli nokta, aynı zamanda, burjuva iktidarların, birbirleriyle önemli programsal, ilkesel ve ideolojik farkları bulunan iki sendikal akıma karşı farklı tavırlarının da nedenlerini ortaya koymaktadır.

Şu noktayı unutmuyoruz ki, madalyonun bir yüzünde sömürü öteki yüzünde baskı bulunan her ülkede ve Türkiye'de, birbirinden farklı anlayışa sahip sendikalar, hergünkü eylemleri içinde büyük sermayenin giderek artan saldırganlığı ile karşılaşıyorlar. Burjuvazi, sınıf savaşımının sendikal biçimlerine bile katlanamıyor. İşçi düşmanı yasalar şiddetlendirilip arttırılıyor. Patron gazeteleri (gerici basın budur) sendikalara karşı açık saldırı araçları oluyorlar. Sendikalar «sorumsuzlukla», «aşırı isteklerde bulunmakla» ve daha pek çok safsata ile suçlu gösterilmeye çalışılıyor.

Ancak bütün bu saldırıların sivri ucu tartışılamayacak kadar büyük ölçüde «sınıf uzlaşmacısı» sendikalara değil de, «sınıf ve kitle sendikacılığı» anlayışına, bu gerçek sendikal hareketin temsilcilerine yöneltiliyor. Gelişmesinin önlenmesine ve güçlülüğünün zedelenmesine çalışılan böylesi sendikal örgütler İtalya'da CGİL, Fransa'da CGT, Portekiz'de Entersendikal, İspanya'da «işçi komisyonları», vb. olduğu gibi, Türkiye'de de DİSK'tir.

İşçi ile patron arasındaki uzlaşmayı reddeden ve bunun olanaksızlığını bilimsel temeller üzerinde kanıtlayarak, uzlaşmacı eğilimlerin tehlikelerine karşı üyelerini sürekli uyaran DİSK, bir yandan emekçilerin en yığınsal ve güçlü sendikal örgütü olma yolunda başarılı mesafeler alırken, aynı anda da burjuvazinin saldırılarına karşı sendikal hareketin BİRLİK koşullarını besleyen ve zorlayan ısrarlı çabalar içinde bulunuyor. İşçilerin ortak çıkarları doğrultusunda atılan bu adımlar, ileri sendikal hareketin, içinde bulunulan koşullarda saptanan yetersizlik ve aksaklıklarının giderilmesi mücadelesiyle de atbaşı gidiyor.

Sendikal hareket içinde yer alan ve burjuvazinin rızasına ve hoşgörüsüne bel bağlayan uzlaşmacı ve reformist görüşler, çeşitli biçimlerle bu gelişmeyi engelleyici tavırlarını sürdürüyorlar. Ancak uluslararası ilişkiler iyileştikçe, yürütülen sınıf savaşımının boyutları genişledikçe ve hayatın dayattığı koşullara budalaca karşı koyanlar geniş yığınlar tarafından tecrit edildikçe, «sınıf sendikacılığı»nın bayrağı biteviye yükseliyor, yücelere dikiliyor.

İzmit SEKA işçilerinin hem açken ve hem de tokken gösterdikleri bu dayanışma, işçi sınıfının en azından sendikal mücadelesi içindeki ana eğilimi kanıtlıyor.

DİSK YAYINLARI

DÜZENLİ YAYINLAR

★ DİSK AJANSI (Her Salı ve Cuma günleri çıkar.)
★ DİSK AJANSI AYLIK ÖZETİ (Fransızca ve İngilizce)
★ DİSK DERGİSİ (DİSK'in aylık yayın organı.)
★ DİSK'İN SESİ (DİSK'in onbeş günlük yayın organı)

KİTAP VE BROŞÜRLER

1 — TÜRK-İŞ Çıkmazı, 1967 (Tükendi)
2 — DİSK Kuruluş Bildirisi, Anatüzüğü 1967 (Tükendi)
3 — İşçilerin Uyanışı, 1967 (Tükendi)
4 — II. Genel Kurul Çalışma Raporu, 1968 (Tükendi)
5 — Sıkıyönetim Anayasaya Aykırıdır, 1970 (Tükendi)
6 — DİSK'in 4. Mücadele Yılı, 1970 (Tükendi)
7 — TÜRK-İŞ'e Verilen Dörtlü Rapor, 1971 (Tükendi)
8 — Anayasa Mahkemesinin İptal Kararı, 1972 (Tükendi)
9 — IV. Genel Kurul Raporu, 1973 (Tükendi)
10 — Referandum, 1973 (Tükendi)
11 — Erdemir Grevinin İçyüzü, 1974 (Tükendi)
12 — Genel Af, 1974 (Tükendi)
13 — Anatüzük, 1974 (Tükendi)
14 — Ortak Pazar ve Türkiye, 1974 (Tükendi)
15 — V. Dönem Çalışma Raporu, 1975 (Tükendi)
16 — V. Genel Kurul Belgeleri, 1975
17 — Anatüzük, 1975
18 — Ana ve Emekçi Olarak İşçi Kadının El Kitabı
19 — 1 Mayıs, 1976
20 — Anatüzük, 1976
21 — Göçmen İşçiler Sorunu, 1976

29/30 NASIM-ARALIK
DEMOKRASİ VE TOPLUMSAL İLERLEME SAVAŞIMI ENGELLENEMEZ
DİSK
TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU AYLIK YAYINI

DUYURU
POSTA ÇEKİ HESAP NO: 96 814

DİSK Yayınlarından elde etmek, bu yayınları sürekli izlemek ve **Basın Yayın ve Tanıtma** faaliyetlerimize maddi katkıda bulunmak isteyen dostlarımız, bağışlarını posta havalesi ile doğrudan adresimize yapabilecekleri gibi, bulundukları yerde bulunan PTT şubelerinden 96814 No. lu DİSK Posta Çeki Hesap Numarasına da yatırabilirler.

DİSK'e BAĞLI SENDİKALAR

1. **ASIS** 29 26 68
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 112/16
MALTEPE/ANKARA
2. **ASTER-İŞ** 28 35 10 / 11
Mimar Kemalettin Mah. Kızıltaş Sok. 7
AKSARAY/İSTANBUL
3. **BAR-DER-İŞ** 28 35 10 / 11
Lâleli Mimar Kemalettin Mah. Kızıltaş Sok. 7
AKSARAY/İSTANBUL
4. **BASIN-İŞ** 22 61 97 - 27 67 37
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No: 12
CAĞALOĞLU/İSTANBUL
5. **BANK-SEN**
İstiklâl Caddesi Luvr Apt. Kat 4
TAKSİM/İSTANBUL
6. **BAYSEN-İŞ** 29 09 34
Necatibey Cad. Sezenler Sok. 1/10
YENİŞEHİR/ANKARA
7. **BESİN-İŞ** 11 58 53
Çankırı Cad. Barısta İşhanı No: 6
ANKARA
8. **ÇAĞDAŞ MADEN-İŞ** 11 617
Tahtakale Veziri Cad. Kent Pasajı Kat: 2
No: 203-204 BURSA
9. **DEV MADEN -SEN** 29 39 40 - 29 47 92
Necatibey Cad. Sezenler Sok. Lozan Apt.
No: 2/9 YENİŞEHİR/ANKARA
10. **DEVRİMCİ TOPRAK-İŞ** 18 83 61 - 25 49 56
Akay Cad. 25/5 Kat: 2
BAKANLIKLAR/ANKARA
11. **GAM-SEN** 45 54 96
Abdülhak Hamit Cad. No: 8 Kat: 4
TAKSİM/İSTANBUL
12. **GENEL-İŞ** 17 54 59 - 17 52 53
Süleyman Sırrı Sok. 2/4
SIHHİYE/ANKARA
13. **GES-İŞ** 17 44 92
Necatibey Cad. No: 19/28 Kat: 7
YENİŞEHİR/ANKARA
14. **GIDA-İŞ** 21 30 47
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL
15. **HAS-İŞ** 28 26 40
İncili Çavuş Sok. Karadeniz Apt. Kat: 1
SULTANAHMET/İSTANBUL
16. **HÜRCAM-İŞ** 27 84 02
Divanyolu, Klodfarer Cad. 12/4
CAĞALOĞLU/İSTANBUL
17. **KERAMİK-İŞ** 26 49 28
Divanyolu, Klodfarer Cad. No: 12/3
CAĞALOĞLU/İSTANBUL
18. **LASTİK-İŞ** 25 42 70 - 71
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL
19. **MADEN-İŞ** 48 50 74 - 75 - 76
Barbaros Bulvarı No: 58/2-3-4-5
BEŞİKTAŞ/İSTANBUL
20. **TÜRKİYE PETROL VE KİMYA SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI** 17 48 10 - 25 15 78
İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sok. No. 7/13
14-15 ANKARA
21. **NAKLİYAT-İŞ**
Cibali Hisaraltı Sok. No: 98
UNKAPANI/İSTANBUL
22. **TEK-İŞ** 18 89 99 - 25 31 93
Bayındır Sok. 37/6
YENİŞEHİR/ANKARA
23. **TEKNİK-İŞ** 17 52 87 - 17 84 20
İzmir Cad. No: 45/13
YENİŞEHİR/ANKARA
24. **TEKSTİL** 26 85 90
Bâbıali Cad. İnkılâp Sok. İnkılâp Apt.
No: 5/6-7 YENİŞEHİR ANKARA
25. **TİS** 25 56 87 - 18 95 15
Tuna Cad. İnkılâp Sok. İnkılâp Apt. No: 5/6-7
YENİŞEHİR ANKARA
26. **TURİZM-İŞ** 45 73 82 - 49 00 90
İstiklâl Cad. Taksim Palas 27-29/3
TAKSİM/İSTANBUL
27. **TÜMKA-İŞ** 25 42 70 - 71
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL
28. **YENİ HABER-İŞ** 29 63 48 - 49 29 71-16
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Tulluoğlu
Apt. No: 71/1-2 MALTEPE/ANKARA

"DİSK
DAYANIŞMA FONU
KURULDU"

